

ΑΝΤΑΙΟΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΛΕΤΗ
ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΑΝΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗΣ

Επικύπνις Περιοδικού Ζεπυ

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ: ΠΟΙΟΙ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ;
Κ. Ι. ΔΕΣΠΟΤΟΠΟΥΛΟΥ: ΣΚΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΙΔΕΙΑ
Ζ. RAZINE: Η ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΣΤΗΝ ΟΥΓΓΑΡΙΑ
Δ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ: ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ
Ε. ΚΑΝΔΥΛΗ: ΓΑΛΛΙΚΗ ΝΕΟΛΑΙΑ ΚΑΙ ΑΝΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗ
Ν. ΜΙΧΑΗΛ: ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ Η ΑΝΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗ (ΚΡΙΤΙΚΗ)
ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ
ΣΤΙΓΜΕΣ: Η ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ κ. ΛΕΜΑΝ - Η "ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ",
ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ... - Τ' ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΓΓΛΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ - ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

ΧΡΟΝΟΣ Α'. — ΤΕΥΧΟΣ

5

ΑΘΗΝΑ 29-7-1945

Ν. Ι. Κ. Δεσποπούλου

Α Ν Ο Ι Κ Ο Δ Ο Μ Η Σ Η

ΠΟΙΟΙ ΕΙΝΑΙ ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ;

Οι αναγνώστες μας θα παρατηρήσουν σήμερα ότι ο «Ανταίος» βγαίνει με λιγότερες σελίδες και θ' αναρωτηθούν γιατί αυτή η ελάττωση την στιγμή που τόσα προβλήματα ανοικοδόμησης περιμένουν την σειρά τους για να μελετηθούν από τις στήλες του. Οι λόγοι αυτής της ελάττωσης είναι φυσικό να απογοητεύσουν κάθε πνευματικό άνθρωπο που ενδιαφέρεται για την προκοπή του τόπου. Και τουτό γιατί ο κυριότερος λόγος των δυσκολιών που αντιμετωπίζει ο «Ανταίος» προέρχεται από τον τρόπον που το Κράτος διαχειρίζεται το δημοσιογραφικό χαρτί που φέρνει ή «Ούνρα».

Ίσως οι αναγνώστες μας να μη ξέρουν πώς έχει το ζήτημα της διάθεσης αυτού του χαρτιού. Ίσως να υπάρχουν μερικοί που να νομίζουν ότι η διανομή στα διάφορα περιοδικά γίνεται ανάλογα με την κοινωνική τους σημασία και χρησιμότητα και την κυκλοφορία τους. Ακόμα πολλοί θάναι εκείνοι που δεν ξέρουν ότι άσεμνα περιοδικά σαν το «Σεπαρέ», το «Ραντεβού» κ. ά. στηρίζουν την έκδοσή τους στο χαρτί που τους χορηγεί ή «Επιτροπή Διαθέσεως Δημοσιογραφικού Χάρτου» του Υπουργείου Τύπου.

Ο «Ανταίος» από την πρώτη στιγμή της έκδοσής του είχε μια μεγάλη απήχηση στο κοινό κι' απόκτησε φίλους και κυκλοφορία που δεν την φτάνουν όλα μαζί τα υπόλοιπα επιστημονικά και τεχνικά περιοδικά. Τα έξοδα της έκδοσής του ύστερα από τον διπλασιασμό των τυπωτικών και την αύξηση της τιμής του χαρτιού στη Μαύρη αγορά, δυσχέραναν οικονομικά την έκδοσή μας.

Η... «αφθονη χρηματοδότηση από υποπτους πόρους» για την οποία μίλησε το γνωστό πρώην μοναρχικό έντυπο, δεν μπορούσε φυσικά να λύσει το ζήτημα.

Οι ενέργειές μας για να μας χορηγηθεί ή ποσότητα του χαρτιού που δικαιούμαστε ανάλογα με τη κυκλοφορία και τη σημασία του «Ανταίου» βρήκαν από την αρχή μια χαρακτηριστική γραφειοκρατική κωλυσιεργία. Οι επανειλημμένες παρουσιάσεις μας στην αρμόδια υπηρεσία δεν είχαν αποτέλεσμα εκτός από τη δήλωση—χαρακτηριστική για το σημερινό πνεύμα που επικρατεί στο Υπουργείο Τύπου—ότι η χορήγηση μεγάλων ποσοτήτων χαρτιού για την έκδοση των λεγομένων «οικογενειακών περιοδικών», που κατά την γνώμη τους εκτελούν σπουδαία κοινωνική λειτουργία, δεν αφήνει περιθώριο για τη διάθεση χαρτιού σε περιοδικά που ασχολούνται με τα προβλήματα της ανοικοδόμησης...

Αλλ' ούτε και οι διαμαρτυρίες που έγιναν στον υπουργό Τύπου κ. Ζακυνθινό από επιτροπή συνεργατών του «Ανταίου» απόδοσαν κάτι περισσότερο από απλές υποσχέσεις, που έχουν ελάχιστες ελπίδες πραγματοποίησης.

Είμαστε αναγκασμένοι ύστερ' απ' όλα αυτά να φέρουμε στο φως της δημοσιότητας την κατάσταση αυτή και να ενώσουμε την διαμαρτυρία μας με τα δίκαια παράπονα όλων των σοβαρών οργάνων του περιοδικού και ημερήσιου τύπου για τον σκανδαλώδη τρόπο με τον οποίο διατίθεται το δημοσιογραφικό χαρτί.

Με την διαμαρτυρία μας αυτή, που δεν είναι ένα απλό αίτημα ενός περιοδικού, αλλά ένα διαβήμα ενός μεγάλου κύκλου επιστημόνων, τεχνικών και ανώτερων εκπαιδευτικών λειτουργών, που συνεργάζονται στον «Ανταίο», ζητάμε από την Κυβέρνηση και ιδιαίτερα από τους αρμοδίους υπουργούς να εξετάσουν το ζήτημα της διανομής του χαρτιού.

Ζητάμε πρώτα απ' όλα ΦΩΣ.

Οι πράξεις της επιτροπής που διαχειρίζεται το Δημοσιογραφικό χαρτί πρέπει να πάρουν δημοσιότητα, πρέπει να γίνουν γνωστά τα κριτήρια για την διανομή του χαρτιού έτσι που ο καθένας να μπορεί να ξέρει από τα πριν τι δικαιούται να πάρει. Ζητάμε ακόμα να γίνει αξιολόγηση των περιοδικών: Τα επιστημονικά περιοδικά που στην Ελλάδα έχουν περιορισμένα όρια κυκλοφορίας πρέπει να μπουν σε πρώτη γραμμή και να καθορισθεί γι' αυτά ένα ειδικό ποσοστό χαρτιού ανάλογο με το ποσοστό που καθορίστηκε για τα δημοσιεύματα εθνικού περιεχομένου, γιατί ο ρόλος τους και ή σημασία τους—ιδιαίτερα εκείνων που απασχολούνται με την ανοικοδόμηση—είναι έξ' ύπου σπουδαίος και εθνικός.

Προσωρινά είμαστε αναγκασμένοι, για ν' αντιμετωπίσουμε την κατάσταση αυτή, να περιορίσουμε τις σελίδες του «Ανταίου» και να ελαττώσουμε τα έξοδα της έκδοσης σε βάρος της εμφάνισής του, με την πεποίθηση ότι οι αναγνώστες και φίλοι του «Ανταίου» θα κατανοήσουν την σημασία των δυσκολιών που αντιμετωπίζουμε.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ

Ο «ΑΝΤΑΙΟΣ»

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

ΔΩΡΕΑ Α. Χ. Ο. Ρ. Α.

ΗΜΕΡΟΜ. 24-10-81

ΑΡΙΘ. 30350

ΑΝΤΑΙΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ Α.
ΑΡΙΘ. 5
29 ΙΟΥΛΙΟΥ
1945

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΛΕΤΗ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΑΝΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Χ. ΘΕΟΔΩΡΙΔΗΣ
ΣΤΗ ΣΥΝΤΑΞΗ: Δ. ΜΠΑΤΣΗΣ
ΑΘΗΝΑ, ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ 3—ΤΗΛΕΦ. 21-066

ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ
ΔΡΑΧΜΕΣ 100

ΣΚΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΙΔΕΙΑ ΣΤΗΝ ΑΝΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗ

Κ. Ι. ΔΕΣΠΟΤΟΠΟΥΛΟΥ, Υφηγητή του Πανεπιστημίου Αθηνών

Τα στοιχεία της παιδείας είναι τρία: αυτός που δέχεται την παιδεία, ο οποίος δίνει την παιδεία, και το περιεχόμενο της παιδείας. Και τα τρία όμως αυτά στοιχεία, και ο δέκτης, ο λειτουργός και το περιεχόμενο της παιδείας τυχαία μόνο ως τώρα και λειψά παρουσιάζονται μέσα στην Ιστορία. Ελάχιστοι άνθρωποι, και όχι οι καλύτεροι κάθε φορά, δέχτηκαν την παιδεία. Ελάχιστοι πάλι από δσους θα μπορούσαν, και όχι οι καλύτεροι, άσκησαν την παιδεία: ακόμη και μέσα στους λίγους αυτούς και τυχαίους δασκάλους και μαθητές δεν έγινε να συναντήσουν πάντα οι μαθητές τους δασκάλους, που θα ταίριαζαν περισσότερο σ' αυτούς: και έτσι το περιεχόμενο της παιδείας δεν ταίριαζε τις πιότερες φορές στις ανάγκες του μαθητή: προσδιορίστηκε τυχαία και αυτό από την τυχαία συνάντηση του Α μαθητή με το Β δάσκαλο. Ελάχιστες είναι οι ευτυχισμένες παιδευτικές συναντήσεις και είχαν άλλωστε κοσμοϊστορικές συνέπειες.

Γενικά, και οι εφαρμογές και οι θεωρίες της παιδείας παραμέλησαν ως τώρα τον πρώτον αυτόν παράγοντα της παιδείας, τον προσωπικό παράγοντα. Ενδιαφέρθηκαν μόνο για το περιεχόμενο της παιδείας, για τις κατευθύνσεις δηλαδή της παιδείας: και βέβαια αστόχησαν κρίσιμα κ' εκεί. Γιατί οι κατευθύνσεις της παιδείας είναι ασύλληπτες χωρίς τη σχέση τους με τα πρόσωπα της παιδείας. Ως τώρα ήταν δλωσιόλου ιδιωτική κ' έτσι Ιστορικά έπείσοδιακή ή αντιμετώπιση των τυχαίων μαθητή, δηλαδή λειψαν πάντα με προϋπόθεση τον τυχαίο μαθητή, δηλαδή τον νέο πρό πάντων κ' έτσι απλάστο άνθρωπο, που έχει τον πόθο, και βέβαια και σχετική άνεση, να δεχθεί την παιδεία. Και μελέτησαν, πώς θα πλάσει ο απλάστος αυτός, πώς θα μορφωθεί ο αμόρφωτος αυτός με την πλαστική επένεργεια των μορφών του πολιτισμού, των μορφών πνεύματος και ζωής, που υπάρχουν από την προηγούμενη Ιστορική δημιουργία. Έτσι, και το πιο άραίο υπόδειγμα στις κατευθύνσεις της παιδείας ως σήμερα είναι ή λεγόμενη ανθρωπιστική παιδεία, που αξιώνει βασικά την «ανιδιοτέλεια» στη μόρφωση και ζητάει να διαπλάσει αρμονικά όλες τις δυνάμεις και όλες τις κλίσεις της ψυχής. Έτσι όπως στο κλασσικό δγαλμα όλα τα καθεκτα συγκλίνουν αρμονικά στην ιδέα του όλου.

Όσο πρόκειται όρισμένοι απλώς άνθρωποι να δεχτούν την παιδεία, το παιδευτικό αυτό πρότυπο κρατάει τη σχετική αξία του. Έμεις όμως δεν μπορούμε να δεχτούμε μια ολιγαρχική παιδεία: έμεις παιδεία θεωρούμε αυτή που απλώνεται σε όλόκληρο το λαό, που φέρνει σε έπαφή με τον πολιτισμό, κ' έτσι σε πνευματική, αυτενέργεια, και το τελευταίο χωριατόπαιδο. Έτσι, έμεις πρέπει να δούμε πιο υπεύθυνα, πιο πλατιά, συνολικά δηλαδή, την αποστολή της παιδείας. Για μας δεν είναι νοητή ή ιδιωτική, ή Ιστορικά έπείσοδιακή παιδεία για μας όρτια

και αξία παιδεία είναι μόνο ή Ιστορικά συνολική, ή άλλη—θινά καθολική, παιδεία, αυτή δηλαδή που κατέχει και συνθέτει και όλους τους ανθρώπους κ' όλους τους σκοπούς μιας Ιστορικής περιοχής. Για μας ή παιδεία από Ιδιωτική γίνεται καθολική. Για μας ή παιδευτικό Ιδανικό δεν είναι π.χ. να πλάσουμε ένα gentleman απλώς, όπως μπορεί να είναι για ένα κολλέγιο της Αγγλίας, ή να πλάσουμε ένα ψυχικά αρμονισμένο και πνευματικά ασθαντικό άνθρωπο, που να χαίρεται με τέχνη όλα τα εύγενικά και τα άραία έργα και θέματα της ζωής. Η πολιτεία ή αληθινή, σαν Ιστορικά υπεύθυνη όργάνωση, σαν ό μέγας ψυχοπλάστης και μαζί Ιστοριοπλάστης, έχει να καθορίσει τις κατευθύνσεις της παιδείας, και βέβαια της παιδείας όλόκληρου του λαού της, αφού αναλογισθεί κ' αναμετρήσει όλες τις ανάγκες κ' όλες τις αξίες κ' όλες τις δυνάμεις του λαού της.

Η πολιτεία, ή αληθινή, πρέπει να οργάνώσει την παιδεία έναρμονίζοντας πέντε παράλληλες κατευθύνσεις. Η πρώτη, που αυτή μόνο τονίζουν οι περισσότεροι παιδαγωγοί, βλέπει τον άνθρωπο σαν αυτοσκοπό: ζητάει την τυφή όρμη, που έχει ό άνθρωπος βιολογικά θησαυρισμένη μέσα του, να την ανεβάσει στο φως του πολιτισμού, και έτσι να ανεβάσει τον άνθρωπο σε προσωπικότητα, στην Ικανότητα δηλαδή να ζει με τον πιο αξιο τρόπο. Οι άλλες τρεις κατευθύνσεις βλέπουν τον άνθρωπο, σαν φορέα του πολιτισμού, σαν εργάτη της οικονομίας, σαν μέλος της κοινωνίας και τέλος σαν πολίτη. Ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα, που παραβλέπει οποιαδήποτε από τις πέντε αυτές κατευθύνσεις, μοιραία στο τέλος θα αστοχήσει.

Τώρα, ή εκπαίδευση αυτή με την πενταπλή επίδιωξη δεν μπορεί να χειρισθεί με τον ίδιο τρόπο τον κάθε άνθρωπο, δεν μπορεί να εκπαιδεύσει ομοιόμορφα όλους. Έξ' άλλου κανένας δεν θα μπορούσε να εκπαιδεύει με την ίδια ένταση και στις πέντε κατευθύνσεις. Ένας διαφορισμός της παιδείας είναι όπωσδήποτε απαραίτητος. Ο διαφορισμός όμως της παιδείας, που είναι μοναδικό κρίσιμος και για τους πέντε σκοπούς της παιδείας, και έτσι και για τον κάθε άνθρωπο της ζωής, πάλι, μόνο στην ίδια την παιδεία μπορεί να στηριχθεί: γιατί μόνο με την παιδεία και μέσα από την παιδεία μπορεί να διαγνώσθει ή φύση του κάθε ανθρώπου, ή έσοχη και ή εύλογη βάση για την όρθη θέση του κάθε ανθρώπου μέσα στη ζωή. Έτσι, ή παιδεία στη πρώτη φάση της πρέπει να είναι ομοιόμορφη για όλους, και μόνο στη δεύτερη διαφορισμένη, με βάση την επίδοση του καθενός στην πρώτη. Στην πρώτη φάση είναι ή γενική εκπαίδευση, στη δεύτερη ή επαγγελματική, στην πιο πλατιά έννοια, εκπαίδευση. Η γενική εκπαίδευση πρέπει να είναι από κάθε άποψη ομοιόμορφη για όλους: να χρησιμοποιεί τα ίδια παιδευτικά άγαθά, την ίδια μέθοδο παιδείας, και δασκάλους ακόμη με τις

Ίδιες όσο μπορεί να γίνει ικανότητες: να παίρνει τους μαθητές στην ίδια ηλικία και να τους εξασφαλίζει τις ίδιες συνθήκες, την ίδια άνεση, για τις σπουδές τους. Άλλοιωτικά ούτως ή άλλως για τη διαλογή προς την επαγγελματική εκπαίδευση, αποτελεί συχνά ματαιοπονία. Πόσο χρόνο πρέπει να κρατάει η μαθητεία στη γενική εκπαίδευση, εξαρτάται και από την οικονομική άντοχη της πολιτείας: όπωσδήποτε όμως πρέπει να υπολογισθεί, ότι αυτή μόνο για κάθε άνθρωπο πραγματοποιεί και τις πέντε επιδιώξεις της παιδείας. Έτσι, διάρκεια π.χ. μιάς δεκαετίας αποτελεί ίσως το ελάχιστο όριο: αλλά και διάρκεια μιάς δεκαετίας δεν θα αποτελούσε πολυτέλεια.

Η γενική εκπαίδευση είναι ένα κρίσιμο θέμα για την πολιτεία. Η αξία της πολιτείας δοκιμάζεται και προσδιορίζεται από το βαθμό, που πραγματοποιεί τη γενική εκπαίδευση. Για να πραγματοποιηθεί όμως η γενική εκπαίδευση, δεν είναι αρκετή μία νομική διάταξη που να καθιστά υποχρεωτική παιδεία για όλα τα παιδιά του λαού. Χρειάζεται να γίνει η παιδεία και οικονομικά προσιτή σε κάθε παιδί του λαού, κάτι που προϋποθέτει και άλλα οικονομικά μέσα στο κράτος, όπως τα ίδια προϋποθέτει και μόνη ή άρτια εργασία των σχολείων, του πλήθους των σχολείων, που όπωσδήποτε είναι απαραίτητα. Έτσι και δεν μπορεί να γίνει σοβαρή προσπάθεια για γενική εκπαίδευση χωρίς αποφασιστική δημοσιοποίηση, και ανάπτυξη, της οικονομίας, που βέβαια είναι όλωσδιόλου αδύνατη έξω από τη σοσιαλιστική πολιτεία.

Μία από τις παράλληλες πέντε επιδιώξεις της παιδείας, γενικά ανσυνωρισμένη σήμερα, είναι η συντήρηση και η προαγωγή του πνευματικού πολιτισμού. Και έχουν ιδιαίτερο βάθος και βάρος τα προβλήματα, που εμφανίζονται στην κατεύθυνση αυτή της παιδείας, για τον άνθρωπο. Η ειδική προσανατολισμό της. Πρέπει να κρίνεται από την πολιτεία υπεύθυνα, τι αξίζει από την πνευματική παράδοση του Έθνους, και τι από την πνευματική δημιουργία των ξένων, που έχει φθάσει σε πανανθρώπινη σημασία, ώστε να παρουσιαστεί στη σύγχρονη γενεά σαν πρότυπο για τη δική της ζωή και δράση στη σφαίρα του πνευματικού πολιτισμού.

Στη νεώτερη Ελλάδα, λειψά, έστω και ρηγά, εμφανίστηκε το ζήτημα της παιδαγωγικής διαλογής από τους πνευματικούς θησαυρούς της αρχαίας ζωής του Έθνους, ή και των ξένων παγκόσμιων δημιουργιών: όπως και το ζήτημα του τρόπου και του ρυθμού της επαφής με τα άθανα μνημεία του πολιτισμού (λόγου, πλαστικής, μουσικής κλπ.), εθνικού και οικουμενικού. Η αντίθεση λογιστικού και δημιουργικού έκδηλωθηκε στα θέματα αυτά, από πάντων στο δεύτερο. Είχε όμως και άλλο νόημα: ο δημοτικισμός, έστω χωρίς σύστημα συχνά, έβλεπε πιο καθαρά τις ανάγκες της σύγχρονης ζωής του λαού, και έτσι δεν έκλεινε το ενδιαφέρον του στη συντήρηση απλώς του παλαιότερου πολιτισμού, όπως σχεδόν πάντα ο λογιστικός και μάλιστα με μουσειακή νοοτροπία. Ο λογιστικός αναγνώριζε μία μόνο επιδίωξη της παιδείας, και αυτή αντιπαιδευτική: τη μελέτη των αρχαίων πρό πάντων κειμένων, και όχι για να δώσουν στη σύγχρονη γενεά αρχές δημιουργικής ζωής, σύμφωνης με τη δική της ύπαρξη, αλλά για να ψύχουν και να εξομοιώσουν τη σύγχρονη γενεά στο επίπεδο της αρχαίας ζωής με τη μίμηση των τύπων της. Ο δημοτικισμός είδε πιο ζωντανά και την επιδίωξη αυτή της επαφής με τα μνημεία του πνευματικού πολιτισμού, εθνικού και οικουμενικού, και είδε ακόμη και κάποιες από τις άλλες επιδιώξεις της παιδείας. Και αυτός όμως ούτε όλες τις επιδιώξεις της παιδείας είδε, ούτε καμιά απ' αυτές σε όλο το βάθος της.

Όπωσδήποτε ο δημοτικισμός έδωσε και κέρδισε την πολύχρονη και πολύμοχη μάχη με την αντίδραση γύρω από τη γλώσσα τουλάχιστον. Έτσι έμεινε σήμερα στο βασικό αυτό θέμα έχωμε ανοιχτό το δρόμο για θετική πια εργασία, διαπλαστική της γλώσσας σε επάρκεια από κάθε άποψη. Στην Ελλάδα σήμερα έχωμε ακόμη το άτυχημα, το βασικό άγαθό της πνευματικής κληρονομίας της, το πρώτο πλάσμα και όργανο του πολιτισμού, η γλώσσα, να μη διαθέτει στη γνήσια ενιαία μορφή της επάρκεια ή έστω καθιέρωση σε όλες τις σφαίρες της πολιτιστικής δράσης: πλάι στο εύτυχημα να διαθέτει άπειρους εκφραστικούς

θησαυρούς, από την πανάρχαια μοναδική σε όμορφιά και δύναμη και πλούτο ιστορία της.

Απέναντι στο θεμελιακό αυτό πρόβλημα του σύγχρονου ελληνικού πολιτισμού, ύστερα από την εκκαθαριστική νίκη του δημοτικισμού, μπορεί πια και έχει χρέος η πολιτεία να επιβάλει αμείλιχτα την εθνικά και λαϊκά επιτακτική λύση. Όλοι οι Έλληνες και στη γενική εκπαίδευση και σε όποια άλλη εκπαίδευση πρέπει να μαθαίνουν, για να μιλούν και να γράφουν, σε όλες τις εκδηλώσεις της πνευματικής ζωής και δράσης τους, την ελληνική γλώσσα στη γνήσια σύγχρονη μορφή της, τη δημοτική, που είναι η τελευταία οργανική φάση της μιάς και αδιαίρετης απότόν Όμηρου ως σήμερα ελληνικής γλώσσας, και για το λόγο αυτό είναι και δεκτική να διαπλαστεί σε όμορφα και δύναμη και πλούτο, ώστε να εξασφαλίσει στο έθνος ενιαίο εκφραστικό όργανο άρτια και αξίο για όλες τις εκδηλώσεις του πολιτισμού και της ζωής του. Η καθαρεύουσα πρέπει να μη διδάσκεται πια πουθενά: και σιγά σιγά ούτε να χρησιμοποιείται πουθενά. Η γλωσσική αυτή μικροεγχείριση είναι απαραίτητη, και σχεδόν ανώδυνη, σήμερα. Αξίζει στη σύγχρονη, αγωνιστική και δημιουργική, γενεά, να δεχτεί και αυτό τον άλλο: όλες τις δυσκολίες και όλους τους κινδύνους και όλο το μόχθο, που σημαίνει η αδιάλλακτη χρήση της δημοτικής στην έκφραση των πάντων: έτσι όμως θα φτάσει ύστερα από ελάχιστα χρόνια η δημοτική στην πλαστική κυριαρχία και της έπιστήμης και της τεχνικής και της γραφειοκρατίας και των πάντων.

Τώρα το ζήτημα του πολιτιστικού προσανατολισμού της παιδείας παραμένει βέβαια αμείωτο για τη σύγχρονη Ελλάδα, και ύστερα από τη λύση του γλωσσικού ζητήματος, σαν αίτημα συνθετικής διαλογής από τα πνευματικά άγαθα της εθνικής, αλλά και της πανεθνικής, κληρονομίας, και με προοπτική να γίνουν ζωντανές και δημιουργικές αρχές του σύγχρονου Ελληνικού πολιτισμού.

Για να ευδοκίμησει όμως και η επιδίωξη αυτή της παιδείας, η συντήρηση και η προαγωγή του πνευματικού πολιτισμού, δεν θα άρκοισε ποτέ μόνο η εύστοχη διαλογή των παιδευτικών αγαθών: χρειάζεται πάντοτε μαζί να ευστοχήσει η άσκηση της παιδείας και στον προσωπικό παράγοντα. Η κειμηλιακή απλώς διατήρηση και προβολή των μνημείων του πνεύματος δεν φτάνει να επιτύχει ούτε την συντήρηση καν, πολύ περισσότερο την προαγωγή, του πνευματικού πολιτισμού. Και η συντήρηση μόνο, πολύ περισσότερο η προαγωγή, του πνευματικού πολιτισμού, προϋποθέτει την εσώφυχη σύνδεση των μνημείων του πνεύματος με ζωντανές και δημιουργικές συνειδήσεις.

Τώρα, βέβαια, στη γενική εκπαίδευση θα έρθει όλος ο λαός ως ένα βαθμό σε ουσιαστική γνωριμία με τον πνευματικό πολιτισμό. Το κρίσιμο όμως ζήτημα είναι, ποιοι από το λαό ύστερα από τη γενική εκπαίδευση θα αφιερωθούν στην ύπηρεσία του πνευματικού πολιτισμού, για να αποτελέσουν τα υπεύθυνα στελέχη της πνευματικής κοινωνίας του Έθνους. Από αυτούς πρόκειται να προσδιοριστούν αποφασιστικά και η συντήρηση και η προαγωγή του πνευματικού πολιτισμού, καθώς μάλιστα γύρω τους υπάρχει η πιο χαλαρή πνευματική κοινωνία, που συγκροτήθηκε από όλο το λαό με τη γενική εκπαίδευση και καθώς η χαλαρή αυτή κοινωνία δέχεται και την πλήμυρα των πνευματικών έντυπων από τα μέσα της σύγχρονης τεχνικής, το ραδιόφωνο, τα έντυπα, τον κινηματογράφο. Σήμερα, πραγματικά υπάρχει κίνδυνος πληθωρισμού, κίνδυνος δηλαδή, όσο απλώνεται κοινωνικά, ο πνευματικός πολιτισμός, να ξεπέφτει αντίστοιχα στην ποιοτική αξία του. Ο κίνδυνος όμως αυτός δεν υπάρχει από την επέκταση της παιδείας σε όλο το λαό με τη γενική εκπαίδευση, όπως προσπαθούν να υποστηρίξουν αντιδραστικοί άνθρωποι, οι όπαδοι του προγαρματικού αναλφabetισμού για την πλειονότητα του λαού. Ο κίνδυνος υπάρχει από την ανέκκλητη πραγματικότητα, που είναι πρό πάντων η σύγχρονη τεχνική. Η ματαίωση ακριβώς του πνευματικού πληθωρισμού μπορεί να ελπίζεται ως ένα λογικό βαθμό, με τη συστηματική, και όχι ασύδοτη, προαγωγή όλου του λαού στον πνευματικό πολιτισμό, όπως επιδιώκεται με τη γενική εκπαίδευση, έτσι ώστε η πραγματοποιημένη καλλιέργεια όλου του λαού να αποτελεί, και μόνη, σοβαρή αντίσταση στην πτώση του γενικού πνευματικού επιπέδου, και έπειτα με την ανάδειξη μέσα από

τους κόλπους όλου του λαού, και πάλι με τη γενική εκπαίδευση, εκείνων, που είναι αξίο να αφιερωθούν στην ύπηρεσία του πνευματικού πολιτισμού, και έτσι να αποτελούν και για το πλήθος του λαού έστιά πνευματικού προσανατολισμού, και έτσι και να εξουδετερώνουν με το λαϊκό κύρος τους τον ασύδοτο από ανεύθυνους θόρυβο γύρω από το πνεύμα, αν μάλιστα και χειρίζονται προνομιακά ως ένα βαθμό τα σύγχρονα τεχνικά μέσα πνευματικής επαφής. Και η τεχνική έτσι, από κίνδυνος γίνεται και έδω, όπως πρέπει να είναι, εύτυχια της εποχής.

Το αίτημα είναι πάντοτε, να λειτουργήσει με επάρκεια η γενική εκπαίδευση. Τότε, η επιλογή των εργατών του πνεύματος, καθώς γίνεται από τον πιο πλατύ κύκλο, όπως είναι όλος ο λαός, και όχι, όπως ως σήμερα από τους μόνο κατάρθωσαν να ξεφύγουν τη βιοπάλη, είναι εύλογο να αποδόσει και στον προσωπικό παράγοντα, ποιοτικά και ποσοτικά, όσο ποτέ ως σήμερα, και έτσι και στη συντήρηση και στην προαγωγή του πνευματικού πολιτισμού όσο ποτέ ως σήμερα. Δεν είναι λοιπόν βλαπτικό για την ποιοτική αξία του πνευματικού πολιτισμού το απλωμα και στο λαό της παιδείας. Το αντίθετο εξασφαλίζει η παλλαϊκή ακριβώς βάση της παιδείας.

Προϋπόθεση για τη διαλογή των στελεχών του πνευματικού πολιτισμού είναι ο υπολογισμός από την πολιτεία, πόσους από κάθε χρονιά θα μπορεί να στηρίξει η γενική οικονομία της χώρας, και ακόμη πόσους από κάθε κλάδο, πόσους π.χ. μουσικούς, πόσους γλύπτες, πόσους αρχαιολόγους. Ο υπολογισμός αυτός δεν πρέπει να μη περιέχει και όριμένα περιθώρια, για όσους τυχόν θα εμφανιστούν αυτοδημιούργητοι έπιστήμονες ή καλλιτέχνες, γιατί δεν χόρεσαν, από όποιο λόγο, στην επιλογή, που θα τους έφερνε στην ειδική γι' αυτούς εκπαίδευση. Έτσι προϋπόθεση έσχατη είναι και έδω η ύπαρξη γενικού σχεδίου της οικονομίας και όλων των κλάδων της ζωής, κάτι που βέβαια είναι αδύνατο έξω από τη σοσιαλιστική πολιτεία.

Ιδιαίτερα αποδοτική ανάμεσα στις πέντε επιδιώξεις της παιδείας είναι η συμβολή στην εξασφάλιση άκμαίας οικονομίας.

Όσο συντελεστής της οικονομίας είναι η εργασία του ανθρώπου, τόσο η διαμόρφωση της δύναμης και της θέλησης για εργασία έχει αποφασιστική σημασία για την ανάπτυξη της οικονομίας. Το έργο όμως αυτό σε μέγα μέτρο είναι έργο της παιδείας.

Σκοπός άμεσος της παιδείας είναι πρώτα να διαπλάσει τη δύναμη για εργασία, τις ποικίλες δεξιότητες (πρακτικές επιδεξιότητες ή έπιστημονικές δεξιότητες) για δράση χρήσιμη στην ανθρώπινη ζωή. Και έδω όμως πάλι υπάρχει το πρόβλημα με τη διπλή όψη, έδω όμως πάλι υπάρχει το πρόβλημα: Ποιές από όλες τις αντικειμενικές και την προσωπικές: Ποιές από όλες τις ικανότητες αυτές πρέπει να επιδιώξει η παιδεία, και σε ποιους ανθρώπους να τις διαπλάσει γενικά και ατομικά.

Η αντικειμενική όψη του προβλήματος είναι συνωφαιμένη με τη σήμερα ονομάζεται «άνοικοδόμηση». Το όραμα της ζωής του λαού, ανεβασμένης σε άνεση και πλούτο και απόδοση, με την εύστοχη και γόνιμη εφαρμογή του τεχνικού πολιτισμού στις καθημερινές ανάγκες και στις ανάγκες της παραγωγής, το ίδιο αυτό όραμα προσδιορίζει και την κατεύθυνση, που πρέπει να κινηθεί η εκπαίδευση του λαού, για να ύψώσει αποφασιστικά τη δύναμη για εργασία, που πραγματικά διαθέτει η χώρα. Η κεντρική γραμμή, που διέπει την άνοικοδόμηση σε όλες τις φάσεις της, η εφαρμογή του τεχνικού πολιτισμού όσο μπορεί πιο πλατιά, και οι ειδικές γραμμές, που στηρίζουν το διαφορισμένο πρόγραμμα για όργανωση και εργασία σε κάθε μία περιοχή, ανάλογα με το έδαφος, τον πληθυσμό και τη θέση της, οι ίδιες σότες γραμμές, κεντρική και ειδικές, προσδιορίζουν και τα αλτμήματα, γενικά και ειδικά, που προβάλλουν για την οικονομικοτεχνική εκπαίδευση του λαού. Η εκπαίδευση λοιπόν της νέας γενεάς πρέπει να περιέχει και την πιο ουσιαστική επαφή, θεωρητική και πρακτική, της νέας γενεάς με τα άγαθα και τις δυνατότητες του τεχνικού πολιτισμού, και μάλιστα, πλάι στην ομοίμορφη για όλη τη χώρα, και μία ειδικευμένη κατά περιοχές, ήδη από τη γενική εκπαίδευση, ανάλογα με την ειδική οικονομική αρμοδιότητα της κάθε περιοχής: έτσι,

ειδικές γνώσεις, άλλου γεωργικής αυτού ή εκείνου του είδους, άλλου βιοτεχνικής αυτού ή εκείνου του είδους, άλλου αλιευτικής, άλλου ναυτικής κλπ.). Όλα αυτά, σύμφωνα με το σχέδιο, το σταδιακό μάλιστα σχέδιο, της άνοικοδόμησης, που έξ άλλου και αυτό αποτελεί ένα υπόσχεδιο μέσα στο όλο σχέδιο της δόλενα και πιο δημιουργικής και πιο ευτυχισμένης ζωής του λαού. Έσχατη προϋπόθεση είναι πάντοτε το «σχέδιο», το βασικό αυτό οργανωτικό στοιχείο της σοσιαλιστικής πολιτείας.

Η προσωπική όψη του προβλήματος έχει τις ιδιαίτερες δυσκολίες της. Το πρόβλημα έδω εμφανίζεται όχι ακόμη στη γενική εκπαίδευση. Η γενική εκπαίδευση έχει τεράστια σημασία για το άνεσασμα του προσωπικού παράγοντα της εργασίας: όμως δεν εμφανίζει και προβλήματα από την άποψη του προσωπικού παράγοντα. Η επαφή όλου του λαού με τον τεχνικό πολιτισμό, που πραγματοποιεί η γενική εκπαίδευση, ανεβάζει άμεσα ή έμμεσα τη δύναμη για εργασία όλου του λαού. Και το απόκτημα είναι μοναδικό. Το πρόβλημα όμως αρχίζει, και έχει και αυτό τεράστια σημασία, στην επαγγελματική φάση της παιδείας, την άνωτερη ειδικευτική εκπαίδευση, που πρόκειται να αναδείξει τα διευθυντικά στελέχη της οικονομίας, και της εφαρμογής του τεχνικού πολιτισμού, της χώρας. Η ειδικευση στην κατάρτιση, όχι πια η ομαδική κατά περιοχές, που γίνεται για όλους στη γενική εκπαίδευση, αλλά η έσχατη με περιοχές, που γίνεται στην επαγγελματική άνωτερη εκπαίδευση, προϋποθέτει διορατική και δέκαστη άνιχνευση των υποκειμενικών προδιαθέσεων και δυνατοτήτων του συγκεκριμένου ανθρώπου. Το αίτημα είναι και έδω να λειτουργήσει με επάρκεια η γενική εκπαίδευση. Αυτή μόνο έχει την εύκαιρία να άσκησει γνήσια την άπαιτητή άνιχνευση. Και τότε, η επιλογή των πρωτεργατών της οικονομίας, καθώς γίνεται από τον πιο πλατύ κύκλο, που είναι όλος ο λαός, και όχι, όπως ως σήμερα, από όσους μόνο κατάρθωσαν να ξεφύγουν τη βιοπάλη—χάρη συχνά σε οικογενειακές ή περιουσιακές άπλως, και όχι προσωπικές περιστάσεις—είναι εύλογο να αποδόσει τους πιο αξίους από τη φύση τους, και έτσι τους πιο δημιουργικούς τελικά, διευθυντές της οικονομίας, κάτι βέβαια που δεν έχει γίνει ποτέ ως σήμερα.

Σκοπός όμως άμεσος της παιδείας είναι ακόμη να διαπλάσει και τη θέληση για εργασία. Έτσι ώστε να αξιοποιηθεί όλωσδιόλου η ανυψωμένη δύναμη για εργασία. Το μέγα αυτό έργο άνήκει πρό πάντων στη γενική εκπαίδευση. Εκεί πρέπει να καλλιεργηθεί ο ήθικός χαρακτήρας του ανθρώπου, ώστε να θεμελιωθεί άρρηκτη η θετική και γόνιμη σύνδεση του προσώπου του με την κοινωνία. Εκεί πρέπει να αποκτήσει η συνείδηση του ανθρώπου το πιο αξιο και πιο άρτιο πνεύμα κοινωνικότητας, την επίγνωση της κοινότητας της ζωής του με τη ζωή όλων άλλων, την έρμηνεια της προσωπικής του αξίας, πρέπεις από τη δύναμη της συμβολής του στο κοινωνικό είτε στο αντικειμενικό άγαθό. Αν πραγματοποιηθεί έτσι η γνήσια κοινωνική άγωγή, στη ψυχή και του πιο κοινού ανθρώπου γεννιέται η σταθερή θέληση για εργασία, κοινωνικά είτε αντικειμενικά αποδοτική. Έτσι όμως και η σχέση του ανθρώπου με την εργασία του θεμελιώνεται—όχι πια στην κεροσκοπική διάθεση ή απλώς στην οικονομική ανάγκη, όπως στις πιο συχνές περιπτώσεις ως σήμερα, αλλά—στην ελεύθερη και δημιουργική διάθεση της ψυχής του, πρό πάντων μάλιστα, όσο συντρέχει και η ώριμη κρίση του ίδιου στην έκλογη της εργασίας του. Και τότε πια υπάρχει—κάτι, που είναι ίσως ο πιο ώρατος καρπός της κοινωνικής άγωγής,—ολόφυχη άφοσίωση του ανθρώπου στο έργο του, με την έλλογη πίστη, ότι «πράττει τα έαυτού».

Όμως, είναι αυτόνοτο, πως όλα αυτά μένονα χίμαιρες, όσο το κοινωνικό φρόνημα, που ζητάει να καθιερώσει η παιδεία, παθαίνει χλευαστική διάφωση στο πρώτο αντίκρουσμα της κοινωνικής ζωής. Στο κοινωνικό καθεστώς του λεγόμενου «ελεύθερου συναγασισμού», ή και οποιουδήποτε παρεμβατισμού του κράτους επάνω σε βάσεις οικονομίας κεφαλαιοκρατικής, και η πιο εύγενική κοινωνική άγωγή απομένει θλιβερή ματαιοπονία. Και της παιδείας της πιο εύτολης ο δυνατότητας είναι αδηόρτα κλεισμένες σε όρια, μέσα στις δυνατότητες που αφήνει το κοινωνικό καθεστώς.

Τὸ ἴδιο ἔργο τῆς παιδείας, ποῦ ἔχει ἀποφασιστικὴ σημασία γιὰ τὶς δύο παράλληλες ἐπιδιώξεις τῆς, γιὰ τὴν ἐξασφάλιση ἀκμαίας οἰκονομίας καὶ γιὰ τὴν στῆριξη τοῦ πνευματικοῦ πολιτισμοῦ,— ἡ εὐστοχὴ διαλογὴ ἀπὸ τῆς γενικῆς ἐκπαίδευσης τῶν μελλοντικῶν στελεχῶν, οἰκονομικῶν καὶ πνευματικῶν, τῆς χώρας, — ἐπιτελεῖ αὐτόματα καὶ κάτι ἄλλο, δίνει γνήσια λύση, τὴ μόνη δυνατὴ γνήσια λύση, στὸ πρῶτο κρίσιμο πρόβλημα τῆς πολιτείας, στὸ «κοινωνικὸ πρόβλημα».

Τὸ κοινωνικὸ πρόβλημα ἀπομένει ἄλυτο σὸν πυρήνα του, καὶ μὲ κατασκευάσματα βέβαια, ὅπως π. χ. τὸ «συντεχνιακὸ κράτος» τοῦ φασισμού, καὶ ἀκόμη μὲ τὴν ἀνατροπὴ ἀπλῶς τῆς «ἐστικῆς» ἰδιοκτησίας στὰ υλικά ἀγαθὰ. Τὸ οὐσιαστικὸ πρόβλημα εἶναι πάντοτε—καὶ διὰν ἔχει καταλυθεῖ ἡ ἀδίκη σχέση τῶν ἀνθρώπων μετὰ τὰ υλικά ἀγαθὰ, καί, ποῦ εἶναι ἀκόμῃ τὸ κεντρικὸ αἷτημα τῆς πολιτικῆς ἀγωνίας τοῦ μεγαλύτερου μέρους τῆς ἀνθρωπότη-
τος,—ὅχι ποιά θέσθ θά ἔχει στὴ συγκρότησιν τῆς πολιτι-
κῆς ἐξουσίας ὁ βιομήχανος καὶ ποιά θά ἔχει ὁ ἐργάτης ἀλλὰ ποίος συγκεκριμένος ἀνθρώπος θά εἶναι στὴ ζωὴ τοῦ ἐργάτη καὶ ποίος θά εἶναι διευθυντῆς στὴ βιο-
μηχανικὴ ἐπιχείρησιν. Ἔτσι, τὸ συντεχνιακὸ κράτος τοῦ φασισμού, δὲν λύνει, κλείνει μάλιστα τὸ κοινωνικὸ πρόβλημα. Ἐξ ἄλλου, πέρα ἀπὸ τὴν ἰδιοκτησίαν ἔλτε τὴν κοινοκτησίαν στὰ παραγωγικά μέσα ἔλτε καὶ στὰ κατα-
ναλώσιμα ἀγαθὰ, ὑπάρχει ἀκαταρρηγτὸ τὸ πρόβλημα, ποιά θέσθ θά ἔχει μέσα στὴ διαφορισμένη οἰκονομία, καὶ ἀντί-
στοιχὰ μέσα στὴν κοινωνίαν, ὁ συγκεκριμένος ἀνθρώπος·
ὑπάρχει, καὶ ἀξιώνει λύσιν γιὰ κάθε νέον ἄνθρωπον, τὸ κοι-
νωνικὸ πρόβλημα.

Με την εκτόπιση της ιδιοκτησίας, και έτσι και της οικογενειακής ή άλλης ευνουσίας, από τη σημερινή καταθλιπτική επίρροη της στη—διαστρεπτική βέβαια—ρύθμιση του κοινωνικού προβλήματος, δεν έρχεται αυτόματα η λύση, αφήνεται όμως ανοιχτή η θύρα, του κοινωνικού προβλήματος. Και έτσι γίνεται δυνατή η λύση του, η γνήσια λύση του, η υπαγορευόμενη από την αρχή της δικαιοσύνης· η κοινωνική τοποθέτηση του ανθρώπου ν' ανταποκρίνεται στις από την καλλιέργεια, και βασικά από τη φύση του, προσδιορισμένες θετικές αξίες δυνάμεις του.

Τότε λοιπόν, κριτήριο άμεσο για την κοινωνική τοποθέτηση του ανθρώπου αποτελεί πια τ' έδος και ο βαθμός της παιδείας του· με την προϋπόθεση βέβαια της απαρτίσεως της φύσης του. Και έτσι όμως, κατ' έξοχην για τη συνέπεια αυτή της παιδείας, για την ανόθευτη λύση του προβλήματος, είναι άμείλικτο το αίτημα να λειτουργήσει γενική εκπαίδευση· και πρό πάντων από την άποψη, που αποτελεί τή μόνη βάση για την υπεύθυνη διαλογή προς τή διαφορισμένη πια ανώτερη εκπαίδευση. Μόνο με την προϋπόθεση αυτή συμβαίνει ώστε ή κοινωνική τοποθέτηση του ανθρώπου να βρίσκειτα σέ άρμονία όχι με την καλλιέργεια άπλως, αλλά τελικά με την πριν την καλλιέργεια φύση του, καθώς έχει διαγνωσθεί αδέκαστα στή γενική εκπαίδευση, για να προσδιορίσει τή συνέχιση, ή και τή μή συνέχιση, της παιδείας του.

Ἡ γνήσια λοιπὸν λύση τοῦ κοινωνικοῦ προβλήματος ἀξιώνει τὴν ἐκτόπιση καὶ τὴν ὑποκατάσταση τῆς ἰδιοκτησίας ἀπὸ τὴν προσωπικότητα καὶ πραγματοποιεῖται ἀδιάκοπα μέσα στὴν ἄρτια λειτουργία τῆς παιδείας. Ἀπὸ αὐτὴ μάλιστα ἔρχεται καὶ μιὰ συμπληρωτικὴ συνέπεια. Τῆς κοινωνικῆς ἀλλαγῇ διαμορφώνεται τὸ πνεῦμα ὅπου δὲν ἐξαφανίζεται, μειώνεται κατὰ πολὺ, καὶ τοῦ δὲν ἐξαφανίζεται, ὁ ψυχικὸς καὶ ἠθικὸς ἀντίκτυπος τῶν ἐπαγγελμάτων, καὶ ἔτσι συχνὰ καὶ κοινωνικῶν, διακρίσεων· καθὼς ὁ καθένας πιστεύει ἀπόλυτα στὴν ἀξία τῆς συμβολῆς του γιὰ τὴ ζωὴ ὧλον, καὶ ἔτσι βρίσκει ἠθικὴ καὶ ψυχικὴ πληρῶση στὸ ἔργο του. Ἀλλωστε, ὅπου ἔχει ἀποδόσει βαθιὰ ἡ κοινωνικὴ ἀγωγὴ, ἐκεῖ συμβαίνει καὶ πραγματικά, οἱ κοινωνικὲς τουλάχιστον ἀπὸ τὴ διαφορὰ τῶν ἐπαγγελμάτων διακρίσεις νὰ ἀμβλύνονται ἢ καὶ νὰ σβύνονται ὁλοσδιόλου.

124 Τώρα, παράλληλα και σύγχρονα με τις αντικειμενικές αὐτές επιδιώξεις, μπορεί ἡ παιδεία, καὶ μόνο ἔτσι, νὰ πραγματοποιήσει ὀλίκα τὴν πρώτη καὶ ἔσχατη ἀπο-

στολή της, όπως είναι ή καθαρή μόρφωση του ανθρώπου, του κάθε ανθρώπου όμως. Και βέβαια, ή ευδοκίμηση της παιδείας στην προσωπική ούτη επιδιώξη αποτελεί και προϋπόθεση για να ή ευδοκίμηση, τουλάχιστο πιδ άνετα και πιδ πλούσια, οί αντίκειμενικές επιδιώξεις της. Έδώ, για την καθαρή μόρφωση, ισχύει χωρίς άλλο το ιδανικό της ανθρωπιστικής παιδείας, που ζητάει την αρμονική ανάπτυξη τών δυνάμεων και τών κλίσεων του ανθρώπου, ώστε να πλάσει έτσι την ενότητα της προσωπικότητας και έτσι την Ικανότητα του ανθρώπου να ζήσει και τόν Ιδιωτικό χώρο της ζωής του με τόν πιδ ευτυχισμένο και τόν πιδ αξιο τρόπο. Όμως, τδ ωραίο αυτό αίτημα παιδείας πρέπει να προσαρμοστεί στις ανάγκες της εποχής, και να πλουτιστεί από την έμπειρία, επιστημονική και πρακτική, της εποχής. Η καθαρή μόρφωση του ανθρώπου πρόκειται να διαπλάσει τόν σωματικό και πιδ πάντων τόν ψυχικό οργανισμό του, και άκόρη να χειραγωγήσει τς πρώτες κινήσεις του για την εισαγωγή του στην αυτεξούσια ζωή μέσα στις σημερινές ουθικές.

Πρέπει ο χαρακτήρας του ανθρώπου να πλαστεί σε
αδιάλυτη ενότητα και σε ακατόβλητη θεληματικότητα.
Ετσι ώστε να μπορεί κάθε φορά να προφυλαχτεί και να
αντιδράσει απέναντι στις ποικίλες βλαπτικές συνέπειες
(σωματικές, ψυχικές, ηθικές, πνευματικές), που κλείνει και
φέρνει ο σύγχρονος, ο μηχανικός πρό πάντων, ρυθμός της
ζωής.

Ἡ πλατωνική ἀξίωση γιὰ τὴν ἀρμονική ἀνάπτυξη τοῦ «θυμοειδοῦς» πλάϊ σὸ «φίλομαθές», μετὰ τὴ «γυμναστική» πλάϊ στὴ «μουσική», ἀποκταί σήμερα τὴν πιὸ κρίσιμη ἐπιτακτικότητα, μετὰ τὶς ἀπεριόριστες ἀνάσεις στὴν καθημερινή ζωὴ ἀπὸ τὴν ἐφαρμογὴ τοῦ τεχνικοῦ πολιτισμοῦ. Δὲ λείπουν οἱ εἰδικοί, ποὺ προβάλλουν ἀπειλητικὸν τὸν κίνδυνον τοῦ ἐκφυλισμοῦ ἀπὸ τὴ χαλαρὰ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων· καὶ παράλληλα τὸν κίνδυνον τῶν μεγάλων ψυχικῶν παθῶσεων ἀπὸ τὴν ἐκνευριστικὴ ὑπερργασία μέσῳ σὲ συνθηκὲς ὑπερμετροῦ ἐκφυλισμοῦ. Ἐπειτα, σήμερα ὅσο ποτὲ ξέρομε, πόσο κρίσιμα ἐπιτακτικὰ εἶναι ἡ εἰδικὴ ὑγιεινὴ, καὶ μάλιστα ἡ σεξουαλικὴ διαφώτιση καὶ ἀγωγή καὶ ἡ παροχὴ ψωτικῆς συνδρομῆς στὴ μεταφυσικὴ συχνὰ ἀγωνία τῆς ἐμφυβικῆς ἡλικίας. Ἀκόμη, καθημερινὰ διαπιστώνομε, πόσο χρειάζεται καὶ ἐβίβαλλεται μιὰ θετικὴ προστάσια ἀπέναντι στὴν πνευματικὴ καὶ μαζί ἐκφραστικὴ διάσπαση τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ τὸν ἐκμηχανισμένο καὶ ἀσυνόριστον ρυθμὸ τῶν ἐντυπώσεων, ποὺ πλημμυρίζουν καὶ γλυδωνίζουν τὶς αἰσθήσεις καὶ τὶς σκέψεις τοὺς.

Ἀπεναντι θίμωσιν καὶ τις μεγάλας αὐτὲς ἀπαιτήσεις, καὶ σὲ ἄλλες παρόμοιες με αὐτές, ποὺ ὅλες ἀπὸ τὴν ἐποχὴ πρὸ κάτανυ ὑπαγορεύονται στὴν καθαρὴ μὀρφωση τοῦ ἀνθρώπου, ὀπάρχουν καὶ ὁ δυνατότητες σήμερα ν' ἀνταποκριθεῖ ἡ παιδεία θετικὰ καὶ ἀποδοτικὰ. Ἡ σύγχρονη τεχνικὴ καὶ πολιτικὴ, πραγματοποιοῦντας γιὰ πρώτη φορὰ τὴ γενικὴ ἐκπαίδευση, ὅλλα καὶ ὀργανώνοντας παρόλληλα τὴν ἔκαστοχολικὴ, αὐτόματη καὶ καθημερινὴ, μὀρφωση ὅλου τοῦ ἔσῳ—μὴ σχετικὴ ρύθμιση τῆς πλήμμυρας τῶν ἐντυπώσεων,—ἔχει ἀποτελεσματικὰ μέσα γιὰ νὰ ἐξουδετερώσῃ τοὺς ποικίλους κινδύνους τῆς ἐποχῆς, καὶ ἀκόμη γιὰ νὰ ἰσῳάσει ὅσο ποτὲ τὸν ἰδανικὸ ἀνθρώπινο τύπο. Καὶ ἔχει ἡ παιδεία σήμερα τὶς ἐπιβλητικὲς αὐτὲς δυνατότητες, γιὰτὶ διαθέτει πολὺτιμο στήριγμα τὴν ἀνθρωπολογικὴ σοφία τῆς ποχῆς. Καμμιά ἐποχὴ δὲν ἔφτασε νὰ γνωρίσῃ ἔτσι βαθιὰ τὸν ἀνθρώπο, τὶς δυνάμεις του καὶ τὶς ἑλλείψεις του, τὶς ἑξάρσεις του καὶ τὶς πτώσεις του. Καὶ ὅλη αὐτὴ ἡ σοφία, ἀνθρωπολογικὴ καὶ ἀνθρωποσωστικὴ σοφία, μπορεῖ σήμερα ἀνεμπόδιστα καὶ ἀπερίοριστα νὰ χρησιμοποιηθεῖ ἀπὸ τὴν παιδεία. Αὐτὸ εἶναι μιὰ ὠραία συνέπεια τῆς σύγχρονης πολιτικῆς. Στὴ σοσιαλιστικὴ πολιτεία ἔχουν εἰσπεῖ οἱ λόγοι, ποὺ ἐπιβάλλουν νὰ διατηροῦνται κάθε ἴδους προλήψεις, τυρανικὲς καὶ ὀλέθριες γιὰ τὸν ἄνθρωπο—δὲν ὀπάρχει ἀνάγκη πιά νὰ συσκοτίζουν καὶ νὰ διατρέφουν τὸν ἄνθρωπο στὶς ἀντιλήψεις του γιὰ τὸν τρόπο τῆς ζωῆς του. Καὶ ἔπειτα, ἡ ἐκπαίδευση, ποὺ δέχεται ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τὴν παιδεία στὶς ἀντικειμενικὲς ἐπιδιώξεις της—γιὰ τὸν πνευματικὸ πολιτισμὸ, γιὰ τὴν ἀκμαία οικονομία, γιὰ τὴν ὀρμονισμένη κοινωνία—καὶ μαζὶ ἡ θέση αὐτῆς ἡ εὐλογία μέσα στὴν πολιτεία, ὅλα αὐτὰ εἶναι στοιχεῖα, ποὺ συντρέχουν καὶ ἐνισχύουν τὴν καθαρὰ μὀρφωτικὴ ἐργασία τῆς παιδείας, τὴ διαπαιστικὴ τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὴν προσωπικὴ στάση του στὴ ζωὴ. Ὅμως, ἐπιτελόν-

τας ή παιδεία τὸ ὕψιστο αὐτὸ ἔργο, ὅπως εἶναι ἡ διαμόρφωση τῆς προσωπικότητος τῶν ἀνθρώπων, ὅσο καὶ ἂν ἔχει προϋπόθεση καὶ στήριγμα τῆς σύγχρονης τεχνικῆς καὶ πολιτικῆς καὶ τῆς σύγχρονης ἀνθρωπολογικῆς σοφίας, ἀντιμετωπίζει πάντοτε—καὶ ἔτσι βρίσκεται σὲ ἀσυγκλάσιμη κρίσιμότητι—τὸ μέγα καὶ πρῶτο πρόβλημα, τοῦ ἀντιλογικοῦ προσανατολισμοῦ τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς. Ἀπέναντι στοῦ προβλήματος τοῦτο δὲν ἔχει νὰ βοηθήσει ἄμεσα οὔτε ἡ μεγαλοδύναμη τεχνικῆς, οὔτε ἡ μεγαλόπνευστος πολιτικῆς, οὔτε κανὴ ἡ ἀνθρωπολογικῆς σοφίας τῆς ἐποχῆς. Ἀπόκειται στὴν ἡγεσία τῆς παιδείας, ποῦ ἐξ ἄλλου καὶ αὐτὴ βέβαια εἶναι λειτουργία πολιτικῆς, κατ' ἐξοχὴν μάλιστα δημιουργικῆς καὶ υπεύθυνης, νὰ συλλαβεῖ καὶ νὰ σταθμίσει ὅλες τῆς ἀξίες πληρώσεις τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς—ἀπὸ τῆ φυσιολατρείας καὶ τῆς ψυχαγωγίας, ὡς τὴν παραγωγικῆς δραστηριότητος, ὡς τὴν αἰσθητικῆς καὶ θεωρητικῆς σtάσης ἡ δημιουργίας, ὡς τὴν ἠρωϊκῆς καὶ ἀσκητικῆς διάθεσης— καὶ συνυπολογίζοντας ἀκόμη καὶ τὶς πολλαπλὰς ἀνάγκες τῶν παράλληλων, ἔξω ἀπὸ τὴν καθαρὴν μὀρφωση, ἐπιδιώξεων, νὰ συνθέσῃ καὶ νὰ προβάλῃ τὸ πολὺπτυχο πρότυπο ζωῆς, ὅπου θὰ προσανατολίζεται γόνιμα ἡ καθαρὴ μὀρφωση σὲ ὅλες τῆς φάσεις τῆς.

Τέλος, ἡ πέμπτη ἐπιδίωξη τῆς παιδείας ἀποτελεῖ ὄβια-
στη συνέπεια ἀπὸ ὅλες τῖς ἄλλες· ἀποτελεῖ ὅμως καὶ ση-
μαντικὴ προϋπόθεση γιὰ ὅλες τῖς ἄλλες. Γιὰ νὰ εὐδοκι-
μῇ γενικά ἡ παιδεία, χρειάζεται πρῶτα, οἱ ἄνθρω-
ποι, ποὺ ρυθμίζουν ἀποφασιστικὰ τὴ λειτουργία τῆς, νὰ
ἔχουν καὶ τὴ θέληση καὶ τὴ δύναμη γιὰ τὴ σύλληψη καὶ
τὴν ἐπιτέλεση τῶν σκοπῶν τῆς. Οἱ ἄνθρωποι ὅμως αὐτοὶ
εἶναι οἱ ἡγέτες τῆς πολιτείας. Ἔτσι τὸ πρόβλημα τῆς ἐπι-
τυχίας τῆς παιδείας δένεται, καὶ ἀπὸ τὴν ἀποψη αὐτή, μὲ
τὸ πρόβλημα τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας.

Και το πρόβλημα όμως της πολιτικής εξουσίας με την παιδεία μόνο βρίσκει μια λύση ευστοχική και σταθερή. Καί, όταν, με το πέρασμα στο σοσιαλιστικό καθεστώς, εξαφανίζεται ο ταξικός αντιθετικός χαρακτήρας της πολιτικής διαμάχης, υπάρχει ακόμη το πρόβλημα, ποιοι συγκεκριμένοι άνθρωποι θα κατέχουν τις καιρίες θέσεις της πολιτικής εξουσίας. Ή π ο σοβαρή λοιπόν έγγυση, ότι στις θέσεις αυτές θα βρίσκονται οι σχετικοί π ο άξιοι, και όχι οι π ο υπανομοίτικοι. ή οι π ο δημαγωγοί, είναι ή ύψωση

Z. RAZINE

Η ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΣΤΗΝ ΟΥΓΓΑΡΙΑ

Τῇ στιγμήν πού ὁ κόκκινος στρατός τελειώνει τό ξεκαθάρισμα τού ἐδάφους τῆς Οὐγγαρίας ἀπό τὰ γερμανικά καί φασιστικά στρατεύματα, ἡ προσωρινή νυθέρηση τῆς Οὐγγαρίας δημοσίευσεν τό διάταγμα γιά τήν ἀγροτική μεταρρύθμιση. Ἡ μεταρρύθμιση αὕτη εἶναι προσοιμενῆ νά παῖξει τό ρόλο τοῦ ἀκρογωνιοῦ λίθου στήν ἀναδιοργάνωση ὅλης τῆς πολιτικῆς καί οἰκονομικῆς ζωῆς τῆς χώρας πῶς οὐ σέ δημοκρατικές βάσεις. Ἡ ἐκκορύφωση τού μορφονομαρικοῦ ἀγροτικοῦ καθυστερώτους στήν Οὐγγαρία θά ξεσκίηται τίς πού βιθελές ὅλγες τῆς ἀντίδρασης, πού κυριαρχοῦσιν στή χώρα καί πού καθόριζεν ὅλη τήν πορεία τῆς ἐσωτερικῆς καί ἐξωτερικῆς τῆς πολιτικῆς. Ἀπὸ τήν ἄλλη πλευρά θά ἐξουδετερωνοῦν τήν οἰκονομική βίση τῶν δυνάμεων πού μέ τίς ἐπεκτατικῆς τους τάσεις θέτανε ἐξασκούμενη καί σέ κίνδυνο τήν εἰρήνην καί τήν ἀσφάλεια τῶν λαῶν τῆς κοιλιάδας τού Δούναβη.

Ἡ ἀγορευτικὴ μεταρρύθμιση εἶναι προορισμένη νὰ πραγματοποιήσῃ τὴ παντοεινὸν ὄνειρο τῆς οὐγγαρέζικης ἀγροτικῆς, ὁ
ναφορικὰ μὲ τὴ γῆ της. Ὁ Οὐγγρικός λαὸς φύλαξε στὴ μνή

μένη στάθμη παιδείας όλου του λαού. Δεν ώφελει όμως καμμία είδικη «πολιτική άγωγή», που άποτελεί άνοουσιού σύνθημα: άποδίδει και εδώ άμεσα ή καθολική παιδεία του λαού με τίς παράλληλες επιδιώξεις της. Όταν ό λαός άποκτάει έπίγνωση γιά τά ούσιαστικά προβλήματα της ζωής και της ζωής του, έχει και ούσιαστικά κριτήρια γιά τήν έπιλογή των έντελοδόχων του στην πολιτική έξουσία, όπως έξ άλλου και γιά τόν έπηρεασμό των ίδιων αυτών στη διαχείριση της τύχης του. Δεν είναι πια ούτε άδιάφορος ούτε εύδιάφορος ούτε εύδημαγώγητος. Τουτό είναι ή άβίαστη συνέπεια της παιδείας, που συνθετική στίς κατευθύνσεις της άπλώνεται σε όλο τό λιό. Άλλωστε έτσι και έξασφαλίζεται ό πιά πλατύς κύκλος γιά τήν άνάδειξη ανθρώπων, ικανών νά χειριστούν έπάρεια τήν πολιτική έξουσία.

Και άκόμη, έτσι μειώνεται σημαντικά ο κίνδυνος καί η ανάγκη δικτατορικών παρεμβολών στο «δημοκρατικό» πολιτεύμα μέσα στην άληθινή λαοκρατική πολιτεία» όπου δηλαδή σκοπός είναι πραγματικά ο λαός εκεί, ο γνήσιος εκπαιδευμένος λαός, προσαρμόζεται αὐθόρμητα χωρίς νά χρειάζεται διοικητικό έξασμαγασμό και στόν πιό τραχύ έστω άναγκαίο ρυθμό τής ζωής.

Τώρα, στο ξεκίνημα βέβαια οι δυσκολίες φαίνονται ανυπερβλητές. Δεν υπάρχει ακόμη η παιδεία, που να βοηθήσει έτσι την ανάδειξη των αξιών για νά διευθύνουν και την πολιτεία γενικά και μαζί και την παιδεία. Και οι δυσκολίες είναι ακόμη πιο καταθλιπτικές με την έλλειψη για τόν ίδιο λόγο των χιλιάδων εμπνευσμένων και αδέσκατων παιδαγωγών, των πωσοδήποτε απαραίτητων στην επάνοδο της παιδείας. Όμως, είναι νόμος της Ιστορίας να ξεπερνάει παρόμοιες δυσκολίες, ξεκινώντας κάθε φορά με τις δυνάμεις της πρωτοπορείας, με τους ήθηκα και πνευματικά έκλεκτους, που ξεχωρίζουν και διασπούν την αντίσταση, την «αντίδραση» της Ιστορίας. Και το αυτό ισχύει σήμερα κατ' έξοχήν. Σήμερα άλλως δεν έχουμε ακόμη σήμερον κατ' έξοχήν, το πέραςμα στη σοσια-ούτε και τη βασική προϋπόθεση των μεταβατικών ιστορικών πολιτειών. Και στο στάδιο όμως των μεταβατικών προσανατολισμών και σχηματισμών, η ακτινοβολία του αίσιου τέρματος της πολιτικής πορείας πρέπει να είναι το έμπυκτωτικό και οδηγητικό φώς των αξιώσεων και των προσπαθειών μας. Είναι και αυτό νόμος της Ιστορίας· δράση και ο μόχθος στη φάση της ατέλειας να κατευθύνεται και να δικαιώνεται από τη λάμψη της έντέλειας.

μη του τὸ ὄνομα τοῦ György Dozsa, μυθικοῦ ἥρωα, ποῦ, στὴν ἀρχὴ τοῦ 16ου αἰῶνα, βρέθηκε ἐπὶ κεφαλῆς ἐνὸς ἱσχυροῦ στρατοῦ χωρικοῶν, πολεμῶντας ἐναντία στοὺς μεγάλους γαιοκτῆνες. Ὁ στρατὸς τοῦ Dozsa νικηθῆκε, οἱ δῆμοι τὸν ἐνέβρισαν πάντα ὅτι ἔνα κερδοῦ ἀπὸ φωτιά, ποτὲς ὅμως ἡ φλόγα τῆς πᾶλης γιὰ τὴ πατρικὴ γῆ, δὲν ἔβρισε στὴ καρδιά τὸν Οὐγγρον χωρικοῦ. Ἡ πᾶλη αὐτὴ συνεχίστηκε αἰῶνες καὶ δέχθηκε στυνά μέ τὸν ἄγωνα τοῦ οὐγγρικοῦ λαοῦ γιὰ τὴ λευτεριά καὶ τὴν ἀνεξαρτησία του ἐναντία στοὺς γενομανοὺς κατακτητές. Οἱ μεγάλοι ἄριστοκράτες γαιοκτῆνες ποῦ, ἐπειδὴ πρόδωσαν τὸ ἔθνος, συμπεφέροντα τῆς Οὐγγαρίας εἶχαν πάρει λατιφερόντα ἀπὸ τὰ χεῖρα τὸν αὐτοκρατορὸν αυτοκράτορα, πῆσαν πάντα τὸ μέγεθος τῆς ἐξουσίας τοῦ δικοῦ τους τοῦ λαοῦ.

Στό πόλεμο για την εθνική απελευθέρωση του 1848 — 49 η Ουγγαρέζικη άρχοντα, με την άρχοντα του Kossuth νίκη τα στρατεύματα του Αυστριακού Αυτοκράτορα που τα διέφυγαν ο Ουγγρικός γαιολήμονες. Η εθνική συνέλευση της Ουγγαρίας αποφασίζει τότε να απαλλάξει τους χωρικούς από

Με την ήττα της Γερμανίας στο πρώτο παγκόσμιο πόλεμο, κατέρρευσε το κύριο προπύργιο της φεουδαρχικής αντίδρασης και του άρπακτικού ιμπεριαλισμού στα νοτιο-ανατολικά της Ευρώπης — η Αυστροουγγαρική μοναρχία. Σοβαρό χτύπημα καταφέρθηκε επίσης στο φεουδαρχικό άγροτικό σύστημα, την ούανοστικώτερη βάση της δυναστείας των Άψβουργων. Στα πρώτα χρόνια που άκολούθησαν το πόλεμο είδαμε σε πολλά κράτη την βγήκαν απ' τα έρειπια της Αυστροουγγαρίας να πραγματοποιούνται άγροτικές μεταρρυθμίσεις, που είχαν για συνέπεια να περάσουν μικρά ή μεγάλα κομμάτια γής στα χέρια των χωρικών. Όσο για την Ούγγαρία, οι μεγαλοιδιοκτήτες είχαν διατηρήσει άκέραια τα λατιφούντιά τους, άφου ή αντίδραση τσάκισε με τη βοήθεια απ' έξω, το λαϊκό κίνημα του 1918—19.

Ἡ κατανομή τῶν γαιῶν στὴν Οὐγγαρία παρουσιάζονταν ἔτσι: ἡ μερίδα τῶν μεγάλων ἔγγειων ἰδιοκτησιῶν ἦταν ἐξαιρετικά μεγάλη ἐνῶ ἡ μάζα τῶν ἀχρησμένων χωριῶν ἦταν τεράστια. Σύμφωνα μετὰ τὴν ἐπσημὴ ἀντιστοιχὴ ἀπογραφῆ τοῦ 1935, τὰ 44,5% τοῦ συνόλου ἀπὸ τὶς γαῖες—4,7 ἑκατ. ἑκτάρια—ἀνῆκαν εἰς 16.000 ἐκμεταλλεῖς μ' ἐπιφάνεια μεγαλύτερη ἀπὸ 100 holds (1 hold ἰσοῦται μετὰ 0,75 ἑκτάρια) τὴ στιγμή πού 1.579.000 μικρὲς ἀγροτικὲς ἐκμεταλλεῖς μ' ἐπιφάνεια πού ἔφτανε ἴσα μετὰ 5 holds ἡ καθεμιά, διαθέτανε μονάχα 1,3 ἑκατ. ἑκτάρια, δηλαδὴ τὰ 12,6% μόνον τῆς ὅλης καλλιεργήσιμης ἐπιφάνειας. Τὸ μεγαλύτερο μέρος ἀπὸ τὶς μεγάλες ἰδιοκτησίες ἀποτελοῦνταν ἀπὸ 62 χτῆματα κληρονομικά, πού ἀνῆκαν στὴν ἀριστοκρατία καὶ τὴν ἐκκλησία.

Ἡ ἀπεριόριστη κυριαρχία τῶν μεγαλοαγοχητῶν ἀνὰ πᾶν ὅλον τὴν οἰκονομική, πολιτική καὶ οἰκονομική ἐξέλιξη τῆς χώρας. Οἱ φεουδαρχικοὶ γαιοκτημονεῖς εἶναι οἱ ἀπόλυτοι κύριοι στὰ κομμάτια (περιοχές). Τὰ ὄργανα τοὺς κρατοῦσαν τὰ ἐξαρτώμενα γεωργοὶ καὶ οἱ ἐργάτες γῆς βρισκόνταν σὲ μιὰ μισοφεουδαρχική ἐξάρτηση ἀπὸ τοὺς γαιοκτῆμονες. Στὸ τέλος τῆς τρίτης δεκαετίας τοῦ 20οῦ αἰῶνα οἱ ἐρευνητὲς τῆς «ὑπαίθρου» κάνανε τὴν ἐμφάνισή τους στὴν Οὐγγρική λογοτεχνία. Προοδευτικοὶ συγγραφεῖς κατ'ἀγγελαν τὴν ἀγοριότητα καὶ τὴν θρησινωδία τῶν γαιοκτημόνων. Διεκτραγώδησαν τὴν πεπλοιστική θέσιν τῶν ἑκατομμυρίων τῶν πτωχῶν ἀγροτῶν καὶ καταδικασμένον σὲ φυσικὴ ἐξόντωση καὶ σ' ἀμορφωσιά. Οἱ Οὐγγῆδες...

126

Με την άνοδο του Χίτλερ στη Γερμανία, οι γαιοκτήμονες της Ουγγαρίας έμπιστευθήκανε στο Gömbös, τον πνευματικόν πατέρα του Ουγγρικού φασισμού τήν θέση του πρωθυπουργού. Ἡ έξωτερική πολιτική της Ουγγαρίας μίληε ἐξ ολοκλήρου στο αὐτάκι της πολιτικῆς τοῦ ἄξονα. Ἡ Ισχυρή ὀργάνωση τῶν μεγάλων γαιοκτημόνων (Federation économique de Hongrie—Οικονομικός σύνδεσμος τῆς Ουγγαρίας) ἔθεσε στή διάθεση τῆς πολεμικῆς οἰκονομίας τῆς Γερμανίας τήν ἀγροτική οἰκονομία τῆς χώρας. Οἱ γαιοκτήμονες πραγματοποιοῦσαν ἀμύθητα κέρδη, ρουφώντας τό αἷμα καί τόν ιδρώτα τῆς Ἑθνικῆς Ουγγρικής Οἰκονομίας γιά ὄφελος τῆς Γερμανίας.

Οι Ούγγροι άφενταδες, που ζητούσαν ν' άρπάξουν τις γάτες που άνηκαν στους γειτονικούς λαούς αναπτύσανε στο βάθος τη προπαγάνδα της ρατσιστικής θεωρίας. Άπαιτήσαν Ούγγρική ήγεμονία πάνω σ' όλους τους λαούς της λεκάνης του Δούναβη. Βοηθούμενοι άπ' τη χιλιεργική Γερμανία, οι Ούγγροι εισβολείς καταλάβανε ένα κομμάτι από Τσεχοσλοβακία, Ρουμανικά και Γιουγκοσλαβικά έδάφη, όπου διαπράξαν τα χειρότερα έγκλήματα. Οι Ούγγροι γαιοκτήμονες έναυράραξαν τη γη που είχε μοιρασθή πριν 20 χρόνια στους χωρικούς. Ή κυβέρνηση της Ούγγαρίας δέν μπορούσε να διατηρήση τη κλεμμένη γη, παρά μόνο με τη βοήθεια της χιλιεργικής Γερμανίας. Σ' αυτό έδωθ βρίσκεται μιá άπ' τις ουσιώδεις αίτιες που επέτρεψαν στους Ούγγρους γαιοκτήμονες να κάμουν τη χώρα τους το πιο στερεό δορυφόρο της Γερμανίας. Όταν ύστερα από τη έξοδο της Ιταλίας άπ' το πόλεμο το 1943, οι πιο ρεαλιστές άπ' τους κυβερνητικούς κύκλους της Ούγγαρίας προσπάθησαν να βρουν μιá διέξοδο άπ' το πόλεμο, οι φίλοι των φασιστών μεγαλοιδιοκτήτες κατάφεραν ν' άποσύχουν αυτές οι τάσεις και προετοίμασαν την κατοχή της χώρας τους από τους Χιλιεργικούς.

Τὸ Οὐγγρικοὺ ἐθνικοὺ μέτωπο ἀνεξαρτησίας, ποὺ μὴν ἔπλε κεφαλὴς τῆς ἀντίστασης τοῦ λαοῦ στοὺς χιτλερικοὺς καταπιεστικὲς, ζήτοῦσε στὸ πρόγραμμὰ του μιὰ οἰκοσπαστικὴ ἀγροτικὴ μεταρρύθμιση. Μόνο ὕστερα ἀπ' τὴν ἀπέλαση τῆς τοῦ μεγαλύτερου μέρους τῆς Οὐγγρικοῦ γῆς ἀπὸ τὸ Κόκκινο Στρατὸ δημοιοργήθηκαν οἱ δροὶ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῆς τῆς μεταρρύθμισης. Ἡ προκήρυξις τῆς προσωρινῆς Κυβέρνησης διαδήλωσε τὴν ἀγροτικὴ μεταρρύθμιση σὰν ἓνα ἀπὸ τὰ πρωταρχικὰ ἔργα. Πέρασαν 4 μῆνες πρὶν ἡ Κυβέρνηση καταρτίσει καὶ δημοσιεύσει τὸν ἀντίστοιχο νόμο. Στὴ βάση τοῦ νόμου γιὰ τὴν ἀγροτικὴ μεταρρύθμιση βρίσκεται τὸ σχέδιον τοῦ Ἐθνικοῦ Ἀγροτικοῦ κόμματος καὶ τοῦ Κομμουνιστικοῦ κόμματος, ποὺ δημοσιεύτηκε τὸ Δεκέμβριον τοῦ 1944. Λίγο ὕστερα τὸ σχέδιον αὐτὸ ἐπιδιοκιμήσθηκε στὸ οὐσιώδες μέρος του καὶ ἀπ' τὰ ἄλλα κόμματα τοῦ Ἐθνικοῦ μετώπου ἀνεξαρτησίας.

υς
η·

Οι Ιδιοκτήτες της γης παίρνουν απ' το Κράτος μιὰ ἀποζημίωση γιὰ τὰ ἀγροκτηματα καὶ ἐγκαταλείπουν τὴν ἐκμετάλλευσή τους καὶ τὰ μέσα τῆς παραγωγῆς πού ἀπαιτοῦνται. Ἡ διατίμηση ὅμως καὶ τὰ μέσα τῆς ἀποζημίωσης θὰ ὁρισθοῦν ἀργότερα σὲ συνάρτηση μὲ τὴν οἰκονομικὴ κατάστασι τῆς χώρας.

Τὸ διάταγμα γιὰ τὴν ἀγροτικὴ μεταρρύθμιση θὰ δώσει θανάσιμο χτύπημα στὶς δυνάμεις τῆς Οὐγγαρῆζικης φεουδαρχικῆς ἀντίδρασης. Ἀναφορικὰ μὲ τὸ ρόλο ποὺ τὴ ἀγροτικὴ μεταρρύθμιση εἶναι προορισμένη νὰ παίξει γιὰ τὴ δημοκρατικὴ ἀνάπτυξη τῆς χώρας, τὸ κυβερνητικὸν διάταγμα λέγει :

Μὲ τὴ δημοσίευσιν τοῦ διατάγματος γιὰ τὴν ἀγροτικὴ μεταρρύθμιση ἀρχίζει ἡ ἀποφασιστικὴ φάσις τῆς πάλης τῆς οὐγγαρέζικης ἀγροτικῆς γιὰ τὴ γῆ. Ἡδὴ ἡ βεβωδότης πού καταστράφηκε τὸ σχέδιον τῆς ἀγροτικῆς μεταρρύθμισης, ἐνῶ δυνάμειον ἡ οἰκονομικὴ καταστροφή τῆς χώρας καὶ ἐνῶ ἡ ἔκτασις τῶν ἐγκαταλειμμένων καὶ ἀκαλλιεργητῶν γαιῶν ἦταν σημαντικὴ, προμηνοῦς ἔνα κίνδυνον, τὸν κίνδυνον νὰ δοῦμε τοὺς ἀντιδραστικοὺς κύκλους νὰ συμποτάρουν τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἀγροτικῆς μεταρρύθμισης ἔξω ὅσο καὶ μέσα στὶς γραμμὰς τοῦ Ἑθνικοῦ Μετώπου Ἀνεξαρτησίας. Οἱ Οὐγγυκοὶ γαιοχρῆστες, μόνες, πού ἀγκιστρώνονται τόσο στερεὰ στὰ χτήματά τους, δὲν θὰ παραδῶσουν μὲ τὴ θέλησίν τους, χωρὶς μάχη, οὔτε ἕνα κομμάτι γῆς. Ἡδὴ προσπαθοῦν εἰς μὲ τὴ τρομοκρατία, προδοτικὰ, εἰς μὲ τὴ ψευτιά καὶ σφοδρώτως ψεύτικες φήμες νὰ σπείρουν τὴ διχόνοια ἀνάμεσα στὴν ἀγροτιά. Ἡ πείρα τῆς Πολωνίας καὶ τῆς Ρουμανίας δείχνει πῶς ἡ ἐγγύθησι γιὰ τὴν ἐπίτευξιν τῆς ἀγροτικῆς μεταρρύθμισης εἶναι ἡ συμμετοχὴ τῶν ἀγροτικῶν μαζῶν στὴ πάλιν γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ αὐτῆς τῆς μεταρρύθμισης· ἔχει μεγάλη σημασία νὰ κινητοποιήσῃται καθεὶς ὡς τὸ βάθος τὴν ἐνεργητικότητά τῆς ἀγροτικῆς, πού ἐνδιαφέρονται ζωηρὰ νὰ πάρει γῆ. Ἡ ἑλπιυχία μιᾶς γλήγορης ἐφαρμογῆς τῆς ἀγροτικῆς μεταρρύθμισης ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ μέτρο πὺς τὰ δημοκρατικὰ κόμματα, τὰ ὀργανωμένα στὸ Ἑθνικὸν Μέτωπον Ἀνεξαρτησίας θὰ βοηθήσουν τὴν ἀγροτιά νὰ πάρει καὶ νὰ κρατήσῃ τὰ χωράφια τῆς. Ἀνυστῶς, ὡς σήμερα τὰ κόμματα αὐτὰ εἶναι πολὺ μακριὰ ἀπὸ τὸ νὰ ἔχουν καμὲν κάθε τι ποὺ χρειάζεται γιὰ νὰ πραγματοποιηθῇ ἕνα ἔργο τέτοιου σημασίας. Ἀπὸ τὴν ἀποψη αὐτῇ μεγάλῃ εὐθύνη βαρύνει τίς Ἀγροτικὰς ἐπιτροπὰς τῶν γεωργῶν πού χρειάζονται γῆ. Οἱ ἐπιτροπὰς αὐταὶ ἔχουν ὑποχρέωσιν ν' ἀνακλιψῶνται ὅλες τίς γαίεις καὶ τὸ γεωργικὸν ὕλικον πού ποτεῖται νὰ δημοσιεῖται ἢ ν' ἀπαλλοτριωθῇ.

Ἡ ἀγροτική μεταρρύθμιση πρέπει νὰ τελειώσει τὴ πρῶ-
τη τοῦ Ὀκτωβρίου 1945. Ἐταί οἱ προθέσεις τῆς ἐφαρμογῆς
τῆς συμπλῆττου μετ' ἡμῶν σημαντικῆς περιόδου τῆς καμπάνιας γιὰ
τὴν ἀνοικτὰντι πορὰ καὶ τῆς συγκομιδῆς τῆς σοδειᾶς. Τὰ
κυβερνητικὰ ὄργανα προβλέπουσιν μιὰ βοήθεια καγονικὰ ὄργα-
νῶμένη στου ἀχέημονες γεωργούς σχετικὰ μετ' ἡμῶν ἐγκαταλει-
νόμενῃς ἐκτάσεσι καὶ μ' ἐκείναις ποὺ θὰ δημευθοῦν. Οἱ χιτρε-
κοὶ πῆραν μαζί τους σχεδὸν ὅλα τὰ φορητὰ ἔωα, λεηλάτησαν
τὸ γεωργικὸ ὕλικὸ καὶ ἀποθέματα τῆς σοδειᾶς. Κάτω ἀπ'
αὐτὰς τίς συνθήκαι, οἱ μισθοὶ τῶν ἀγρότες καὶ μικρογεωργοὶ ποὺ
πῆραν στὴ κατοχὴ τους ἓνα κληρὸν μποροῦν νὰ δουλέψουν
τὴ γῆ μόνο ἂν τοὺς βοηθήσουν ἀποτελεσματικὰ. Ἡδὴ κατὰ
τὴ συγκομιδὴ τοῦ 1944, τὸ σαμποτάζ τῶν ἀντιδραστικῶν καὶ
φασιστικῶν στοιχείων εἶχε γιὰ συνέπεια δι' ἑκατοντάδες χιλιάδες
κατὰ τὰ στάρι, καὶ φορητὰ ἔμειναν στὰ χωράφια, τὸν καιρὸ
ποὺ δὲ πληθυσμὸς τῶν πόλεων καὶ τῶν βιομηχανικῶν κέντρων
ὑπόφευγε ἀπὸ πείνα. Εἶναι ἔξω ἀπὸ ἀμφιβολία δι' οἱ ἐχθροὶ
τῆς δημοκρατικοποιήσεως τῆς χώρας σαμποτάρουντας τὴν ἀγο-
ρικὴν μεταρρύθμιση καὶ τὴν πορὰ θὰ ζήτησουν νὰ ἐπιδεινώ-
σουν ἀκόμη περισσότερο τὴν δύσκολη θέσι τῶν φτωχῶν γεω-
γῶν, εἰζόνοντας τὴν εὐθύνη πᾶν στίς δημοκρατικὰς δυνάμει
τῆς χώρας. Πρέπει νὰ κτυπηθοῦν στήν κατάλληλη στιγμή οἱ
ἐξ αὐτῆς οἱ ραδιουργίαι τῶν ἐχθρῶν.

Με τὸν ἔρχομό του κέκινου στρατού, οἱ Οὐγγαροὶ χωρὶς ἰσχύοντα νὰ πείσθουν μὲ τὴ δική τους τὴ πείρα πῶς χάρις στὴς Δυνάμεις τῆς Ἑλευθερίας, καὶ σὲ πρώτη γραμμή χάρις στὴ Σοβιετική Ἐνωση, ἀπόχτησαν ὄχι μόνο τὴν ἑλευθερία καὶ τὴν ἀνεξαρτησία τους παρὰ ἐπίσης τὴ γῆ.

Μεταφρ. ΕΥΑΓ. ΠΑΣΚΟΥ

²Από το σοβιετικό περιοδικό (γαλλική έκδοση): «La guerre et la Classe Ouvrière». 1er Avril 1945, No 7 (Edition du journal «Troud»), Mosc

ΤΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Ἡ ἐσωτερικὴ ὀργάνωσις τῶν βιομηχανικῶν ἐργοστασίων κι' ἐπιχειρήσεων γενικώτερος, μπορεῖ νὰ πεῖ ἁπλῶς εἶναι ἕως ὅπου τοὺς κύριους δεῖκτες τῆς οἰκονομικῆς ἀνάπτυξης καὶ τῆς τεχνικῆς προοδου μιὰ χώρας. Τοῦ θέματος ἀρχεὶ ἱστορικῶς ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ μεγάλου ἐργαστηρίου πῦρ δὲν εἶχε διαφοροποιεῖ τις τεχνικὲς λειτουργίες ἄλλα, προχωρεῖ στὴν προεργαστασιακὴ μανιφαικτιοῦρα, πού ἔχει ὀρίζεται ἕως γενικὸς διοικητικοῦ καὶ καταμερισμὸς κατὰ κλάδους, καὶ φέρνει μέσ' ἀπὸ τὰ ἀτομικότητα ἐργαστασια πού ἐξελίσσονται κι' οὗτὰ συνεχῶς τεχνικά καὶ ὀργανωτικά στὸν τυπὸ τῶν ἀνθρώπων ὁργανωμένων οἰκονομικῶν καὶ τεχνικῶν μονάδων μετὰ τὴν μορφή τοῦ ἀμερικανικοῦ ἐργοστασίου γίγαντος, τοῦ σοβιετικοῦ κομπινάτ κ. ἄ.

Μιὰ τέτοια μελέτῃ λοιπὸν γιὰ τὴν κατάσταση τῶν ἑλληνικῶν βιομηχανιῶν θὰ εἶταيه ἐξαιρετικὰ ἐνδιαφέροντα, ἐφ' ὅσον οἱ λύσεις πού θὰ προτειναι οἱ εἰσνηγῆς θὰ μπορούσαν νὰ ἐντοχθοῦν σ' ἕνα οἰκονομικὸ προγράμμα πού σὲ βασικά του σημεῖα θὰ ἐκφράζει τὴν ἀνάγκης τῆς οἰκονομικῆς καὶ τεχνικῆς ἀνάπτυξης τῆς χώρας μέσα στὶς συγκεκριμένους συνθήκας τῆς καὶ σὰ γενικώτερος πλαίσια πού θὰ ἐπιτρέπει αὐτὴν τὴν ἀνάπτυξη.

Ἡ μελέτῃ ὅμως ἐνὸς τέτοιου προγράμματος ἀνοικοδομησις στὸ σύνολό του καὶ στὶς λεπτομερεῖες του δὲν εἶναι ἔργο μιᾶς μοναχὰ ἡ μερικῶν μελετῶν εἶναι ἔργο συλλογικὸ πού θὰ πραγματοποιηθεῖ μετὰ τὴν ἀτομικὴ συμβολὴ πολλῶν ἐπιστημονικῶν καὶ εἰδικῶν στὴν ὁμαδικὴ προσπάθεια γιὰ τὴν ὁλόκληρη μελέτῃ τῶν προβλημάτων τῆς ἀνοικοδομησις. Αὐτός, ἄλλως τε, εἶναι κι' ὁ σκοπὸς τῆς ἐκδόσεως τοῦ «Ανταύου».

Δημιουργοῦνται λοιπὸν τὴν παρακάτω μελέτῃ πού ἡ χρησιμοποίητῃ τῆς εἶναι ἀδύναμη ἐπιτελεῖται, τὸ περιδοκὸ θεωρεῖ ὅτι μετὰ τὶς λύσεις πού δινει ἡ ἐργασία αὐτὴ καὶ πού κατ' ἀνάγκην ἔχουν ἐνδελεχτικὸ καὶ βιοθητικὸ χαρακτῆρα γιὰ τὸν ἐρευνητὴ τοῦ θέματος αὐτοῦ, σὰ πλαίσια τῶν γενικωτέρων λύσεων πού πρέπει νὰ βροῦντὰ προβλήματα τῆς ἀνοικοδομησις, προωθεῖ τὴ συζήτηση γύρω ἀπὸ ἕνα τέτοιο ζωτικὸ καὶ οὐδαιῶδες θέμα.

Γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτό τὸ περιδοκὸ προσφέρει τὶς στήλες του, γιὰ ν' ἀκουστοῦν οἱ γνώμες ὅλων τῶν τεχνικῶν καὶ εἰδικῶν, πού θάχαν νὰ συμβάλουν στὴ μελέτῃ τοῦ θέματος.

Τὰ τελευταῖα χρόνια πρὶν ἀπὸ τὸν δεῦτερο παγκόσμιον πόλεμον, οἱ βιομηχανικές μας ἐπιχειρήσεις ἀναπτυχτήκανε σὲ βαθμὸ πού νὰ εἶναι πιά ἀπαραίτητο, οἱ ἐσωτερικές τους ὑπηρεσίες νὰ ὀργανωθοῦν σύμφωνα μὲ τοὺς στοιχειώδεις τουλάχιστον κανόνες τῆς ἐπιστήμης. Καὶ ἡμέτερα πού ἔχομε ἀκόμα πιο πλατεία προοπτική γιὰ τὴν ἐξελίξη τῆς βιομηχανίας μας, μβαίνει πιο ἐπιτοχτικὰ τὸ ζήτημα τῆς ἐπιστημονικῆς ὀργάνωσης τῶν ὑπηρεσιῶν μιᾶς ἐπιχείρησης. Παράλληλα ὅμως μβαίνει καὶ τὸ ζήτημα τῆς κοινωνικῆς ὀργάνωσης τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐπιχείρησης, ὥστε κι' αὐτὸ νὰ μπορέσει νὰ προσφέρει πολλὰ γιὰ τὴν πρόοδό της.

Η δράση των βιομηχανικών επιχειρήσεων που σήμερα δημιουργούνται είναι πιο εύκολη από την αναδιοργάνωση εκείνων που υπάρχουν. Κι' αυτό, επειδή ώρισμένες συνθήκες που δημιουργήθηκαν κατά τη ζωή μιας βιομηχανίας δύσκολα μπορούν να αλλάξουν, για πολλούς λόγους (π.χ. κακή διάταξη κτιρίων στο χώρο του εργοστασίου, κακή τοποθέτηση συσχεγίων δίωας του λεβητοστασίου, κακός συγκοινωνιακός κύκλος, κτλ. κτλ).

Τὰ βασικότερα προβλήματα πού πρέπει να άπάσχο-
λουν τούς βιομηχανικούς παράγοντες και τó Κράτος άπό
τεχνικοοικονομική και κοινωνική πλευρά, μπορούμε να ποú-
με ότι είναι τὰ έξής :

α) Ἡ ἀνώτατη δυνάστη ἀπόδοση ἐνέργειας τοῦ ἀνθρώπινου ὀλικοῦ κατὰ ξυνασταθερό μέλλοντο ὑπόθετο.

β) Η διαρκής αύξηση της παραγόμενης ποσότητας με τη σύγχρονη χρησιμοποίηση της μικρότερης σχετικής ενέργειας.

γ) Η συνεχής βελτίωση του προϊόντος.

δ) Ἡ μείωση τοῦ κόστους παραγωγῆς σιὸ ἐλάχιστο δυνατὸ ποσό

ε) Η εξασφάλιση καλών συνθηκών
 δουλειάς και συνεχώς καλλίτερης και

πολιτισμένης ζωής στο προσωπικό. Πολλοί και ποικίλοι είναι οι συντελεστές που δίνουν τη σωστή λύση στα προβλήματα αυτά. Ένας από τους πιο βασικούς, είναι η έμπιστημονική οργάνωση των όπρων.

σιδών της βιομηχανικής ἐπιχείρησης. Πολύχρονη πείρα καὶ πειραματισμοί, γνῶμες κορυφαίων ἐιδικῶν καὶ ἐπιστημόνων το διαπιστώσανε κατὰ τρόπο ἀναμφίβοητο.

«Η έπισημοποιητική οργάνωση μιας επιχείρησης δεν είναι τόσο απλό πρόβλημα, όπως ίσως φαίνεται με πρώτη ματιά. Σημειώνουμε όμως ότι όσο καλά και να έχει μελετηθεί το πρόβλημα της οργάνωσης, πάντα θα είναι καταδικασμένη σε άποτυχη εάν δεν στηρίζεται στη καλή θέληση και έντακτη εργασία ολόκληρου του προσωπικού, και μάλιστα τουθάνώτερου τεχνικού, οικονομικού και διοικητικού προσωπικού.

Για να πετύχουμε λοιπόν τα αποτελέσματα αυτά, επιβάλλεται: 1) Να συστηθούν οι απαραίτητες υπηρεσίες (τεχνικές, οικονομικές, διοικητικές) που θα ικανοποιούν με βάση τα επιστημονικά δεδομένα, τις ανάγκες της επιχείρησης και που θα συνδέονται μεταξύ τους, με κάποιο τρόπο ώστε να διατηρείται η οργάνική ένωση.

2) Να χρησιμοποιήσουμε μεθοδικά το έμφυχο υλικό, έτσι που να καταμερίζονται κατάλληλα οι πολυποίκιλες γνώσεις του και οι σωματικές του δυνατόεις, όπότε αν θα έχουμε την μεγαλύτερη δυνατότητα απόδοσης.

«Ας πάρουμε για παράδειγμα μεγάλης βιομηχανικής
έπιχειρήσης, την Έταιρία ΒΙΟ, κι' άς εξετάσουμε την Ιστο-
ρία της, τη σημερινή της κατάσταση, και την αναδιοργά-
νωση που πρέπει να γίνει σήμερα.

Τό 1912-13 ὁ Ἀριστόβουλος Ζάννος καί ὁ γιυός του Μιλτιάδης, ἰδρύσανε τήν ὁμόρρυθμο Ἑταιρία «Α. Ζάννος καί Υἱός», μέ τό σκοπό τήν κατασκευή «πεπιεσμένης ζύμης». Τό μικρό αὐτό ἐργοστάσιο κτίσθηκε κοντό στούς Μύλους τῆς Ἀττικῆς καί ἄρχισε δοκιμαστικά νά φτιάνει «πεπιεσμένη ζύμη». Μέχρι τό 1914 παλέψανε μέ πολλές δυσκολίες γιά νά στηριξοῦνε τή βιομηχανία τους. Ἐπρεπε νά πειστοῦν οἱ ψωμάδες ὅτι τοὺς ἐξυπηρετεῖ ἡ «πεπιεσμένη ζύμη».

Τό 1916, ό ίδιος ό Άριστ. Ζάννος άγόρασε τό μηχανο-
πειείο Βλαχάνη-Πειροπούλου. "Υστερα άπό ένα χρόνο, τό

1917, και αφού και οι δύο κλάδοι άρχισαν να αποδίδουν, σκεφτήκανε οι ιδρυτές να συγχωνέψουν τις δυο επιχειρήσεις και να να φτιάσουν άνωνωμη έταιρία με τὸ τίτλο «Γενική Βιομηχανική Έταιρία».

Ἀργότερα, ἡ Ἑταιρία δημιούργησε καὶ τοὺς ἑξῆς κλάδους :

1) Ἀπόσταξη ξυλῶν (στό Αἶγιο). 2) Καλλυντικά εἶδη (στό Αἶγιο). 3) Λιγνιτορυχεῖο (στό Κακοχώρι τοῦ Αἰγίου). 4) Μεταλλευτικές ἐργασίες. 5) Τεχνικές ἀντιπροσωπείες καὶ βιομηχανικές μελέτες καὶ ἐγκαταστάσεις.

Μέ τη λήξη του πρώτου παγκόσμιου πολέμου, το εργοστάσιο του Αιγίου με τους κλάδους απόσταξης ξυλάνθρακα και λιγνιτορυχείου, μετατράπηκε σε έργοστάσιο κατεργασίας ελαίων, επειδή οι δύο άλλοι κλάδοι δεν ήταν πια συμφέρωντες. Περίπου την ίδια εποχή ιδρύθηκε καινούριο εργοστάσιο ραφιναρίσματος λαδιών στο Ρέθυμνο και κλάδος κατεργασίας ασφάλτου για τη παραγωγή διαφόρων σχετικών προϊόντων.

«Αργότερα, αποφασίστηκε, ο κλάδος λαδιών να αποχωριστεί από την «Γενική Βιομηχανική Έταιρία» και να ιδρυθεί η Έταιρία «ΒΕΛΟΣ» με συμμετοχή 50 ορών της πρώτης στά κεφάλαια της τελευταίας. Το 1927, μετά την ίδρυση του κλάδου οδοποιίας ή Γενική Βιομηχανική Έταιρία άλλαξε όνομα και έγινε «Ανώνυμος Βιομηχανική και Γενική Έταιρία ΒΙΟ».

Τόν Γενάρη του 1928 συγχωνεύθηκε ἡ Ἐταιρία ΒΕΛΟΣ στήν ΒΙΟ, ἀλλά ὕστερα ἀπό λίγο πάλι ἀναγκαστήκανε νά χωρίσουν τόν κλάδον τῶν λαδιῶν ἀπ' τήν Ἐταιρία ΒΙΟ γιατί δέν ἐξελίχτηκε ἱκανοποιητικά. Ἐτοί δημιουργήθηκε καινούργια Ἐταιρία ἡ «ΕΤΕΛ» μέ συμμετοχή τῆς ΒΙΟ στά κεφάλαιά της. Ἡ Ἐταιρία ΕΤΕΛ πῆρε μαζί μέ τὰ ἐργοστάσια λαδιῶν τοῦ Ἀγίου καί Ρεθύμου τὰ ἐργοστάσια τῶν Χανίων καί Μυτιλήνης τῶν κ. κ. Ἀναστασάκη καί Κουρτζή.

Οι ζημιές της ΒΙΟ από το κλάδο λαδιών την ανάγκασε το 1936 να ελαττώσει τα τότε κεφάλαιά της, από 30 εκατομμύρια σε 10 εκατομμύρια δραχμές.

Καί η Έταιρία ΕΤΕΛ μέχρι τόν δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο μόνο ζημιές είχε, και μόνο κατά τη διάρκεια του πολέμου άρχιζε να έχει κέρδη.

ἡ ΒΙΟ, ονομαστικής αξίας 100 δρχ. πουληθήκανε στην Ἐθνικὴ Τράπεζα οἱ 101.403 ἀντί 50.000 δραχμῶν καὶ ἡ ζημία ποὺ προέκυψε (2.038.060 δραχμῆς) καλύφθηκε ἀπὸ τὰ κέρδη τοῦ 1937 τῶν ἄλλων κλάδων τῆς ΒΙΟ. Οἱ ὑπόλοιπες 25.000 μετοχές ἀναγράφονται στὸ ἰσολογισμό τῆς ΒΙΟ μὲ ἀξία 1 δραχμῆς. Τὸ 1944 πουλήθηκαν κι' αὐτὲς στὴν Ἐθνικὴ Τράπεζα ἀντί 121½ ἑκατομμυρίων.

1) Κλάδο «περιεπεριμένων ζυμών», 2) Κλάδο Μηχανολογικό, 3) Κλάδο Όδωποιίας 4) Κλάδο Ασφάλτου.

Αὐτὴ εἶναι ἡ ἱστορικὴ ἐξέλιξη τῆς ΒΙΟ καὶ ἡ γενικὴ
τῆς ἐμφάνιση σήμερα. Ἀπ' τὴν ἱστορικὴ ἐξέλιξη, διαπι-
στώνουμε τὰ ἀκόλουθα: Μέχρι σήμερα, ἡ ἐπιχείρηση αὐ-
τὴ, ποτὲ δὲν εἶχε σαφὴ προσανατολισμὸ γιὰ τὴν εἰδική
τήτα πού πρέπει νὰ ἀκολουθοῦν, καὶ ἔτσι βλέπουμε νὰ
ἐκτελεστοῦν ἀνύποπτοι κλάδους. Ἔτσι, ἴσως

ήτα που πρέπει να ασχολείται με τους πιδάκους. Έτσι, ήτα άδουαν να έχουν μελετηθί σ' όλες τους τις λεπτομέρειες αότοι οι κλάδοι, ώστε να άπληρη έπιστημονική όργανα σ' αυτές τις μέθοδους που έφάρμαζε ν

αυτοί οι κλάδοι, ώστε να είναι εφικτό να ελεγχθούν οι τεχνικές μέθοδοι που εφαρμόζονται στην παροχή υπηρεσιών και οι δυνατότητες που υπάρχουν στο επάγγελμα, σύμφωνα με τις προδιαγραφές που ορίζονται στο νόμο. Μάλιστα, σύμφωνα με τον Νόμο 2656/1998, οι αρμόδιες αρχές οφείλουν να ελέγχουν και να πιστοποιούν τις δραστηριότητες των επαγγελματιών, σύμφωνα με τις προδιαγραφές που ορίζονται στο νόμο.

τέλευταίες προόδους της...
έρωτημα, πώς μπόρεσε
ή επιχείρηση, ξιστω και
ἀπάντηση θά δώσουμε.

Οι πρώτες βιομηχανίες στην Ελλάδα ιδρύθηκαν όταν ήταν φυσικό, γύρω στην ιδιωτική πρωτοβουλία, σαν έν-

ήταν φυσικό, χάρις στην ιδιωτική πρωτοβουλία. Στα πρώτα βήματα καθαρά οικονομικής επιχείρησης. Στα πρώτα βήματα της ή "Ελλά. Βιομηχανία προτού εξασφαλίσει καταναλωτική αγορά δεν ανέπτυξε για το μέλλον της ούτως

ναλωτική αγορά δὲν σκέφτηκε γιὰ τὸ μέλλον της ὥστε ἀπ' τὴν ἀρχὴ νὰ ἀκολουθήσει ἐπιστημονικὴ ὁρμηώση καὶ μέθοδο. Τὸ εἶδος αὐτὸ ἀποδείχθηκε προσοδοφόρο, κυρίως γάρ, στὰ χαμηλά μ

ἀποδείχτηκε προσοδοφόρο, κυρίως χάρις στα χαμηλά μισθολογικά ποσά που έδιναν έτσι τη δυνατότητα στην Έλληνικη

βιομηχανία να συναγωνίζεται, σε όρισμένες περιπτώσεις, ακόμα και τα ξένα προϊόντα. Οι εξωτερικοί «προστατευτικοί» δασμοί «για την ανάπτυξη της ντόπιας παραγωγής», δίνουν ακόμα μεγαλύτερες δυνατότητες. Με την αναρχία όμως που διακρίνει τὸν δῆθεν οικονομικό «Φιλελευθερισμό» που ακολουθοῦσε τότε ἡ χώρα μας καὶ με τὴν ἑλλειψη μιᾶς οποιασδήποτε πολιτικής σχετικὰ με τὴ βιομηχανικὴ παραγωγή, ἡ ἱδρυση νέων βιομηχανιῶν ποτὲ σχεδὸν δὲν γινότανε σύμφωνα με τὶς πραγματικὲς δυνατότητες καὶ ἀπαιτήσεις τῆς χώρας ἀλλὰ πάντοτε με γνώμονα τὸ κέρδος τοῦ βιομήχανου. Ἐτοὶ διάφοροι κλάδοι βιομηχανίας σήμερα εἶναι ἀντιοικονομικοί γιὰ τὴν Ἑθνικὴ μας οἰκονομία καὶ ὀρισμένοι καθαρὰ παρασιτικοί. Ἐπίσης ὁμοειδεῖς ἐπιχειρήσεις ἱδρύθηκαν σὲ ὀρισμένους κλάδους σχετικὰ πάρα πολλές, καὶ ἕνας δέυτατος συναγωνισμός ἀναπτύχτηκε πρὸς ἑξῆς σὲ κίνδυνο καταστροφῆς αὐτὲς τὶς ἐπιχειρήσεις. Δυὸ δρόμους ἔχαν νὰ ἀκολουθήσουν γιὰ τὴν ἀποφυγὴ τῆς καταστροφῆς. Ἡ νὰ ὀργανωθοῦν ἐσωτερικὰ γιὰ νὰ ἔχουν μικρότερο κόστος, καὶ νὰ ἀντεπεξέλθουν στὸ συναγωνισμό, πράγμα ποῦ δὲν συμφέρει στὶς ἐπιχειρήσεις με κατώτερο τεχνικό ἐξοπλισμό ἢ νὰ καταφύγουν σὲ οικονομικοὺς συνδυασμοὺς ἄσχετους με τὴν πραγματικὴ οἰκονομικὴ ἀπόδοση τῆς ἐπιχειρήσεως. Ἐτοὶ ἡ καταφύγανε στὶς μονοπωλιακὲς ἐνώσεις καὶ καθορίζανε αὐθαίρετα τὶς τιμὲς βγάζοντας μεγάλα κέρδη ἢ καθὲ μιά συνεργαζότανε με ἄλλες βιομηχανικὲς, ἐμπορικὲς ἢ τραπεζικὲς ἐπιχειρήσεις σ' ἕνα ἐνιαῖο οικονομικό συγκρότημα. Μὰ ἔτσι ὅμως ὁ οἰκονομικὸς πόλεμος τῶν ἐπιχειρήσεων, γινότανε οικονομικὸς πόλεμος συγκροτημάτων, ποῦ καταλάγνε δὲ ἐκτοπισμὸ πάντα τῶν πρὸ ἀδύνατων οἰκονομικῶν ὀργανισμῶν ποῦ βρισκότανε ἔξω ἀπὸ τὰ «προστατεύομενα» συγκροτήματα πρὸς ὄφελος τῶν λίγων δυνατῶν μονοπωλιῶν. Ἡ ἱστορικὴ ἐξέλιξη τῆς ΒΙΟ μᾶς ἀφίνει νὰ καταλάβουμε, ὅτι κάτι τέτοιο καὶ κεῖ ἐξέει συμβεῖ.

Λοιπόν τὰ χαμηλά μεροκάματα, ἡ ὀργάνωση τῶν ἐπιχειρήσεων σὲ μονοπώλια καὶ συγκροτήματα, μὲ ὅλες τὶς οἰκονομικὲς καὶ κοινωνικὲς συνέπειες εἶναι καὶ νῦν τὰ στοιχεῖα πού δώσανε τὴ δυνατότητα στὶς Ἑλληνικὲς βιομηχανικὲς ἐπιχειρήσεις νὰ φτάσουν στὸ σημεῖο πού βρίσκονται. Μποροῦν ὅμως νὰ δοῦν ζωὴ καὶ προκοπὴ οἱ Ἑλληνικὲς βιομηχανίες ἀκολουθώντας τὸν ἴδιο δρόμο: Ἀσφαλῶς ὅχι. Σήμερα ἔχουμε πολὺ διαφορετικὲς συνθήκες. Δύο βασικὲς αἰτίες εἶναι οἱ ἀκόλουθες: Τὰ τελευταῖα χρόνια ἔχουν ἐξαθλιωθῇ μεγάλες μάζες καὶ ἐπομένως ἀφοῦ ἡ καταναλωτικὴ τοῦς δύναμη εἶναι πολὺ μικρὴ, μικρὴ θὰ εἶναι καὶ ἡ εἰσωτερικὴ ἀγορά, πρᾶγμα πού μπορεῖ νὰ ἀλλάξῃ μόνο μὲ ψηλά μεροκάματα καὶ ἀπορρόφηση τῶν ἀνέργων. Ἐπειτα, ἡ βιομηχανικὴ παραγωγή μπορεῖ νὰ ἀποτελέσει σήμερα σημαντικὸ ποσοστὸ τῆς Ἑθνικῆς παραγωγῆς καὶ ἂν ἐξακολουθήσῃ νὰ ἀναρχεῖται, οἱ διακυμάνσεις τῆς θὰ ἐπιφέρουν συνεχῶς καὶ σοβαρὰ διατάραξη δόλοκληρης τῆς οἰκονομίας. Γι' αὐτὸ ἐπιβάλλεται σήμερα ἡ σχεδιοποιημένη οἰκονομία πού θὰ στηρίζεται πάνω στὰ ἐπιστημονικὰ δεδομένα γιὰ τὶς δυνατότητες τῆς χώρας καὶ στὴν ἐπιστημονικὴ ἐφαρμογὴ τοῦ γενικοῦ σχεδίου. Ἔτσι ἡ ὀργάνωση τῆς βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως δὲ θὰ στηρίζεται πιά στὴ κερδοσκοπικὴ διάθεση τοῦ ἐπιχειρηματία πού θὰ ἐξουδετερωθεῖ, ἢ θὰ ἐνταχθεῖ στὴν ἐξυπηρέτηση τῶν σκοπῶν τοῦ σχεδίου.

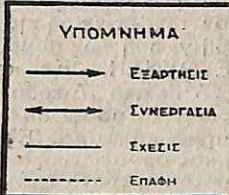
μας ή οργάνωση για την Έταιρία ΒΙΟ που πήραμε σαν παράδειγμα.

Πολλά είναι τα συστήματα οργάνωσης επιχειρήσεων που εφαρμόζονται σ' όλες τις οικονομικά αναπτυσσόμενες χώρες, όλα όμως επιδιώκουν την διά τελειοτέρων μέσων πραγματοποίησης των οικονομικών σκοπών και γενικά τών προϋποθέσεων μιάς έπιχειρήσεως. Έφαρμόζοντας τις νέες τερες θεωρίες θά χρησιμοποιήσουμε τις μέθοδους των Taylor και Ford. Ειδικά για τη Διοίκηση της έπιχειρήσεως, πο είναι όργανο κατευθυντήριο των γενικών σκοπών της, θ σπριχτούμε πάνω στη θεωρία και τα συστήματα οργάνωσης.

στηρίχθηκε πάνω στη θεωρία και το διάγραμμα Gantt.
Σύμφωνα με τα παραπάνω και τις ειδικές συνθήκες
της Έταιρίας BIO καταστήσαμε το σχέδιο οργάνωσης
των έσωτερικών υπηρεσιών της. Μ' αυτό το σχέδιο επιδιώ-

* Αἰγύψιον «Gannt» ὑπὸ K. Wallace Clark—Henry Lawrence Gantt
Ἐκδόσις Τεχνικὴ Ἐπιμελητηρίου τῆς Ἑλλάδος 1928

BIO

κουμε το στενότερο σύνδεσμο και τη συνεργασία όλων των κλάδων της Έταιρίας.

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΤΑΙΡΙΑΣ.—Η διοίκηση της Έταιρίας είναι το ανώτερο διοικητικό όργανο. Αυτή πρέπει κατά τον Γιαννι να ασχολείται αποκλειστικά για το μέλλον. Αυτή πρέπει να χαράζει την πολιτική που θα ακολουθηθεί ή επιχείρηση και να την εφαρμόζει. Οι αποφάσεις της σχετικά με το μέλλον της επιχείρησης πρέπει να στηρίζονται πάνω στην ακριβή γνώση των συμβάντων του παρελθόντος.

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ.—Επί κεφαλής του συγκροτήματος βρίσκεται ο Γενικός Διευθυντής, που πρέπει να έχει ανώτατη ειδική τεχνική μόρφωση και πολύχρονη έμπειρη βιομηχανική και βιομηχανική πείρα. Επίσης πρέπει να έχει μεγάλη διοικητική και οργανωτική πείρα διαχείρισης των τεχνοπαγωγικών ιδρυμάτων.

Ο Γενικός Διευθυντής του συγκροτήματος, συγκεντρώνει τη γενική διαχείριση και καθοδήγηση όλης της τεχνικής και οικονομικής πλευράς ενώ την εκτέλεση της οικονομικής διαχείρισης την αναλαμβάνει ο Διευθυντής Οικονομικός Σύμβουλος. Ο απεσταλμένος σύμβουλος επιβλέπει κι' ελέγχει την όλην εκτέλεση της εργασίας σύμφωνα με τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου.

ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ.—Η πρακτική τεχνική καθοδήγηση γίνεται από τους εξής Τεχνικούς Διευθυντές ή Αρχιμηχανικούς.

I) Έργοστάσιο ζυμών (Διευθυντής). II) Μηχανολογικό Έργοστάσιο (Διευθυντής). III) Έργοστάσιο ασφάλτου Άθηνας (Διευθυντής). IV) Όδοποιία περιφέρειας Άθηνας (Αρχιμηχανικός). V) Έργοστάσιο ασφάλτου Θεσ/νίκης και VI) Όδοποιία περιφέρειας Θεσ/νίκης (Αρχιμηχανικός). VII) Τεχνικό Γραφείο Μελετών και Ρύθμισης έργων (Αρχιμηχανικός).

Όλοι αυτοί πρέπει να έχουν ανώτατη ειδική τεχνική μόρφωση και πολύχρονη βιομηχανική και τεχνική πείρα. Αυτοί είναι οι στενοί συνεργάτες του Γενικού Τεχνικού Διευθυντού και εξαρτιούνται απ' αυτόν διοικητικά και ειδικευτικά.

ΤΕΧΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ.—Η Διοίκηση ολόκληρου του συγκροτήματος της Έταιρίας μαζί με τους Αρχιμηχανικούς, Διευθυντές και το Ανώτατο τεχνικό προσωπικό, αποτελούν το Τεχνικό Συμβούλιο. Για οικονομικούς σύμβουλους χρησιμοποιούν το Ανώτερο έμπορικό προσωπικό.

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ.—Οι υπηρεσίες της Κεντρικής Διοίκησης αποτελούνται κυρίως από 1) τις Οικονομικές υπηρεσίες, 2) Λογιστικές υπηρεσίες, 3) Έμπορικές υπηρεσίες και 4) Διοικητικές υπηρεσίες. Όλες αυτές είναι τα όργανα της έκτιμησης και υπολογισμού όλων των αξιών. Δηλαδή των άκατεργάστων υλικών, μισοκατεργασμένων, έτοιμων προϊόντων, εργαλείων, μηχανημάτων, κινητής και ακίνητης γενικά περιουσίας. Επίσης είναι όργανα προϋπολογισμού γενικών εξόδων, αποσβέσεων, μικτού κύκλου εργασιών, κερδών και ζημιών κ.τ.λ. Με τις διοικητικές υπηρεσίες αξιοποιείται η εργασία. Στις υπηρεσίες αυτές, περιλαμβάνονται και οι αντιπροσωπείες προμηθειών και διάθεσης προϊόντων, και η έμπορική διαφήμιση.

Θα αναφέρουμε τις κυριώτερες υπηρεσίες από καθαμά από τις πιο πάνω 4 μεγάλες κατηγορίες. Στο διάγραμμα φαίνονται με όλες τις λεπτομέρειες ή σχέση και εξάρτηση μιας υπηρεσίας με οποιαδήποτε άλλη.

I) Οικονομικές υπηρεσίες περιλαμβάνουν: 1) Τμήμα Οικονομικών Υπηρεσιών και 2) Ταμειακές Υπηρεσίες.

II) Λογιστικές Υπηρεσίες περιλαμβάνουν: 1) Κεντρικό Λογιστήριο, 2) Κωστολόγιο και 3) Στατιστική.

Απ' αυτές εξαρτιούνται ή κατευθύνονται 1) Τα ειδικά λογιστήρια και 2) Οι βοηθητικές λογιστικές υπηρεσίες των παραγωγικών Συνεργείων.

III) Έμπορικές Υπηρεσίες περιλαμβάνουν: 1) Έμπορικά τμήματα πώλησης προϊόντων 2) Τμήμα Προμηθειών, 3) Αποθήκες Προϊόντων, 4) Αποθήκες πρώτων υλικών, μηχανημάτων κ.τ.λ. 5) Υπηρεσία εμπορικών διαφημίσεων προϊόντων και 6) Τελωνειακό Τμήμα.

Επίσης περιλαμβάνουν τις Έμπορικές Διευθύνσεις και Τμήματα 1) Μηχανολογικού Έργοστασίου, 2) Έργοστα-

σίου Ζυμών και 3) Έργοστασίου Ασφάλτου Άθηνας και Θεσ/νίκης.

IV. Διοικητικές υπηρεσίες περιλαμβάνουν 1) Τμήμα προσωπικού 2) Τμήμα επιθεώρησης 3) Τμήμα Δικαστικών 4) Γραμματεία και Διεκπεραίωση.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ.—Αυτές περιλαμβάνουν όλα τα εργοστάσια, τμήματα, υποτμήματα, εργαστήρια, συνεργεία, υπηρεσίες και γραφεία που ασχολούνται άμεσα με την παραγωγή των προϊόντων και την εκτέλεση των έργων (όδοποιία).

Στις υπηρεσίες αυτές περιλαμβάνονται και όλα τα τμήματα που ασχολούνται 1) με τη προετοιμασία της εκτέλεσης της παραγωγής και των έργων και 2) με τη παραλαβή από τα συνεργεία των έτοιμων προϊόντων με το σκοπό της εφαρμογής τεχνικού ελέγχου παραγωγής ή εκτέλεσης των έργων.

Επίσης οι υπηρεσίες προϋπολογισμού κόστους που είναι άσχετες με το λογιστικό κωστολόγιο υπάγονται στις τεχνικές υπηρεσίες.

Η τεχνικοοικονομολογική υπηρεσία ολόκληρης της βιομηχανίας που προεπεξεργάζεται, ρυθμίζει και καθοδηγεί την οικονομικοτεχνική πλευρά όλης της δουλειάς υπάγεται κι' αυτή στις ίδιες υπηρεσίες.

Τέλος εδώ υπάγεται η τεχνική πλευρά διαφημίσεων και εκδόσεων.

Η σχέση και εξάρτηση των διαφόρων τεχνικών και βιομηχανικών υπηρεσιών φαίνεται στο διάγραμμα. Θα περιγράψουμε τις σπουδαιότερες.

Τμήμα τεχνικής ρύθμισης έργων. Αυτό το τμήμα διευθύνεται από τεχνικό υπάλληλο. Έχει σαν σκοπό 1) την επίλυση του εργοτεχνικού προσωπικού, 2) την τοποθέτηση του στις κατάλληλες θέσεις, 3) την παρακολούθηση της ποιοτικής και ποσοτικής απόδοσης του, 4) την δημιουργία των κατάλληλων όρων και συνθηκών εργασίας, 5) την κοινωνική διαπαιδαγώγηση και ψυχαγωγία, 6) Την τεχνική και ειδική μόρφωση του προσωπικού προς όφελος της εργασίας με τη δημιουργία τεχνικής σχολής που θα λειτουργεί με τη βοήθεια και σύμπραξη όλου του έπιστημονικού και ειδικού προσωπικού της βιομηχανίας. Στην ανάγκη θα προσληφθούν δάσκαλοι κι' απ' έξω.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ.—Το γνωμοδοτικό συμβούλιο θα το αποτελούν καθηγητές Ανωτάτων Σχολών, και ειδικοί διακεκριμένοι έπιστήμονες και τεχνικοί, που με τις γνώσεις και ικανότητές τους θα βοηθούν για την καλύτερη εκτέλεση των εργασιών.

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ.—Το οργανωτικό γραφείο ασχολείται με την γρηγορότερη δυνατή μελέτη και διοργάνωση κάθε τμήματος, υπηρεσίας και συνεργείου, σύμφωνα με τη γενική κατεύθυνση της εσωτερικής οργάνωσης της επιχείρησης όπως αυτή διαγράφεται στο σχεδιάγραμμα.

ΤΕΧΝΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΜΕΛΕΤΩΝ.—Το τεχνικό γραφείο μελετών ετοιμάζει τις τεχνικές μελέτες και σχέδια, τους προϋπολογισμούς, προμετρήσεις και τεχνικούς υπολογισμούς, υπολογισμούς οικονομικής αποδοτικότητας κτλ. και επιβλέπει την εκτέλεση των εργασιών, παραλαβή, επιμέτρηση και απολογισμό.

Το προσωπικό δημιουργείται και τακτοποιείται σιγά-σιγά μέσα σ' ένα χρονικό διάστημα 2—5 χρόνων ανάλογα με την εφαρμοζόμενη και συστήματοποιούμενη εσωτερική οργάνωση και με το ξάπλωμα σε όγκο εργασίας και παραγωγής της επιχείρησης.

Την ευθύνη για την κατάλληλη έκλογη και τοποθέτηση των απαραίτητων συνεργατών, αναλαμβάνουν οι αρμόδιοι διευθυντές και αρχιμηχανικοί ανάλογα με την ειδικότητά τους, κάτω από την επίβλεψη του Γενικού Διευθυντού.

Για να μπορεί το τεχνοπαγωγικό προσωπικό να αποδίδει την ανώτατη δυνατή απόδοση στην τεχνική δράση, καλή πρόοδο και ανάπτυξη της βιομηχανίας πρέπει να απαλλαγεί:

1) Από όλες, τις μη τεχνικές, γραφικές απασχολήσεις και 2) Από όλες τις απασχολήσεις που συνδέονται με τις εργασίες των Αποθηκών, πρώτων υλικών, βοηθητικών υλικών και έτοιμων προϊόντων.

Ετσι θα έχουν ξεκάθαρο το μυαλό και ελεύθερο το χρόνο για να αποσπασθούν στην καλή απόδοση και γρήγορη εκτέλεση της εργασίας που αναλαμβάνουν.

ΕΛΕΝΗΣ ΚΑΝΔΥΛΗ

Μέλους Διοικ. Συμβουλίου Έλληνογαλλικής Ένώσεως Νέων

Η ΝΕΟΛΑΙΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ ΣΤΗΝ ΑΝΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗ

«Η Έλληνογαλλική Ένωση των Νέων, που με ζήλο και στοχαστικότητα άρχισε τις εργασίες της και μās κάλεσε σε δυο φιλικές κι' ευχάριστες βραδιές, τη μία με τη διάλεξη της διδασκ. D. Laroque για την κίνηση των νέων στη Γαλλία, την άλλη για την δεξίωση του εξαίρετου άγνωστου κ. Μερλιέ, που γύρισε στην πόλη μας από την «τετράχρονη εξορία του» όπως είπε ο ίδιος, μās στείλε διεξοδική έκθεση για τη δράση της γαλλικής νεολαίας στην ανοικοδόμηση, που δημοσιεύουμε το κυριότερο μέρος της.

Η ΑΝΟΙΚΟΔΟΜΗΤΙΚΗ ΓΡΑΜΜΗ

Η Γαλλία ξέρει σήμερα πώς απ' τη προπολεμική της γενιά ή «τάξη των έλλεικτών» προέδωσε ή χρεωκόπησε στο μεγαλύτερο της μέρος. Για το έργο της αναγέννησής της βασίζεται κύρια στη σημερινή της νεολαία που χωρίς άγροπορία και δισταγμούς στάθηκε πρόθυμη να θυσιάσει για να σώσει την πατρίδα και σήμερα έχει ένα πόθο και μια ανάγκη: να ξαναφτιάξει τη χώρα, να ξαναφτιάξει τη ζωή της, ν' ανοικοδομήσει.

Γι' αυτόνταλλαγμα ζητάει να μη παραγνωριστούν τα αίτιάματά της και να μη παραμεριστούν οι μεταρρυθμίσεις που θα διαφοροποιήσουν τη χώρα.

Το Μάρτιο του 1945 ένας έπιστρατευμένος του 1943 γράφει πριν φύγει για το μέτωπο:

«Στα χρόνια πριν απ' τον πόλεμο είχαμε τη μελέτη, τη θέση που σκεπτόμαστε να πάρουμε στη κοινωνία, τη σταδιοδρομία που σχεδιάζαμε ν' ακολουθήσουμε. Όλ' αυτά είναι τώρα πολύ μακριά, τίποτα απ' τα πριν απ' το 40 δέ μās χρησιμεύει πιά. Νοιώθουμε όμως την ανάγκη να καταστολάσουμε, να θεμελιώσουμε τη ζωή, σε μια χώρα σπαρμένη έρεϊπια. Η ευκαιρία είναι μοναδική. Η Γαλλία είναι σκόνη, ή Γαλλία έχει φτάσει στο ύλικό μηδέν. Δέ μπορεί να κατέβει πιο χαμηλά, δέ μπορούν να τη κατιστρέψουν περισσότερο. Πρέπει να έσωφεληθούμε τη στιγμή για τη χειρουργική επέμβαση που επιβάλλεται και θα την άναστήσει».

Τα νέα που μās έρχονται από τη νεολαία της Γαλλίας σήμερα, έχουν να έπιδειξουν σχέδια μετριοφροσύνης, λόγους γεμάτους έθνουςισμó και πίστη, μά παραπληρά κι' άποσιλέματα γόνιμης δουλειάς που χωρίς πωρεία λόγια έχουν όλη την στεγανότητα κι' όλη την εύρωστία ενός πλούσιου άπολογισμού.

Πάνω απ' όλα όμως έχουν να έπδειξουν τη πλατειά συνένωση της νεολαίας μέσα στη κοινή προσπάθεια και τη δουλειά.

ΟΙ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

Από τις πολιτικές οργανώσεις, δυό μ' έχει σήμερα έμφαση: οι νέες τις πιο δυναμικές και τις πιο δραστηριές:

Η J.O.C. εργατική καθολική νεολαία (Jeunesse Chretienne Ouvriere) και ή Ένωση της δημοκρατικής νεολαίας της Γαλλίας (Union de la Jeunesse Republiqueaine de France).

Η J.O.C. συγκεντρώνει τη πειραμένη και τη δράση της στην εργατική κυρίως τάξη όπου έχει να έπιδείξει αξιολογική έκπολιτιστική δουλειά.

Έχει μελετήσει τη τρογική προπολεμική της κατάσταση, και μ' έξαιρετική ζέση έρχεται σήμερα να υποστηρίξει τα αίτιάματά της.

Φυσικά ή σύντομη αυτή μελέτη παρουσιάζει τις γενικώτατες μόνο γραμμές της όλης εσωτερικής οργάνωσης της επιχείρησης. Η αναλυτική άνοπιξη των έξορτημένων και κατωτέρων υπηρεσιών πρέπει να γίνει από τους αρμόδιους προϊστάμενους ή από τους κατάλληλους ειδικούς της Έταιρίας σε συνεργασία με το οργανωτικό γραφείο.

Στο έρχόμενο τεύχος το 2ο μέρος της μελέτης: Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ.

Το σύνθημά της κι' ή τολμηρή της άπάντηση στις άθλιες συνθήκες που κυριαρχούσαν, είναι: «Μιά καινούργια εργατική νεολαία θα φτιάξει μια καινούργια εργατική τάξη».

Το φτωχό μαθη-ευαμένο, το βυθισμένο σ' ένα περιβαλλον όπου όλα συμβάλλουν να σκοτώσουν την πίστη του, να διαφθείρουν τη καρδιά του, και να κλονίσουν την ύγεια του, προσπαθεί να τον μεταβάλει σ' ένα ένθουσιασμένο στρατιώτη της ιδέας που πιστεύει ότι το περιβάλλον του θ' αλλάξει αν ο ίδιος είναι αποφασισμένος να τ' αλλάξει με κάθε τρόπο.

Η Ένωση της δημοκρατικής Νεολαίας κατεβαίνει σ' ένα άγώνα της ανοικοδόμησης με πλανι πρόγραμμα και μεγάλα σχέδια που απλώνονται σ' όλα τα προβλήματα της μεταπολεμικής Γαλλίας.

Στο 11ο της συνέδριο στις 30 του Μάρτιο το πρόεδρός της Raymond Guyaut λέει στον έναρχτήριο λόγο του.

«Ανοίγουμε το 11ο μās συνέδριο μ' ένα σύνθημα ύπεροχο κι' ένθουσιαστικό: Δουλειά! Θέλουμε ολόκληρη ή νεολαία της Γαλλίας να δουλεύει για το λαό, για τη δημοκρατία, και τη πατρίδα. Καλούμε τη νεολαία ν' άγωνιστεί με το σύνθημα «όλα για τον πόλεμο».

Καλούμε τη νεολαία ν' άνασκουμπώσει τα μυνίκια της για την άνοικοδόμηση και την αναγέννηση της χώρας. Αντίς να θρηνηί πάνω στα έρεϊπια είναι πιο χρήσιμο να την καλέσουμε να δουλέψει, να της άνοιξουμε τους δρόμους της μάθησης και της καλλιέργειας και να έμποδίσουμε τα ύπολεμματα των ανθρώπων του Vichy στο έργο τους της καταστροφής και της διχόνοιας».

Το σημερινό πρόγραμμα της Ένωσης της Δημοκρατικής Νεολαίας είναι:

1) Να βοηθήσει τη κυβέρνηση στην έπιβολή άμεμικτης τιμωρίας στους προδότες και τους συνεργάτες του Πετιόιν.

2) Να έπιζητήσει τη βελτίωση του έπισιτισμού και να υπερασπιστεί την ύγεια της νεολαίας.

3) Να έπιζητήσει τη καλλιέργη οργάνωση του επαγγελματικού προσανατολισμού και της εκπαίδευσης και να δώσει σε κάθε νέο ένα έπαγγελμα.

4) Ν' άγωνιστεί για το τέλειο έαπαγίρισμα στη λαϊκότητα, υπάν από τις καλύτερες κατακτήσεις των προγόνων τους.

5) Να βοηθήσει την έπιστροφή των αιχμαλώτων.

6) Να δουλέψει για ν' άνοικοδομήσει μια νέα Γαλλία όπου όλη ή νεολαία θα νοιώθει τη χαρά της ζωής.

Η ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΝΕΟΛΑΙΑ

Δίπλα στην νεολαία ή τάξη που κρατάει στα χέρια της τις δυνατότητες της άνοικοδόμησης έλ' ή εργατική. Όπως στις περισσότερες χώρες στάθηκε ή τάξη που έδωσε το περισσότερο αίμα, που υπόφερε τη μεγαλύτερη άνείχη, που έκατατίστη».

Έκείνο που ζητάει απ' τη Γαλλία σήμερα ή εργατική νεολαία είναι μαζί με τις καλύτερες συνθήκες της ζωής, ή βελτίωση της τεχνικής της εκπαίδευσης κι' ή άνθρωπιστική της μόρφωση.

Οι οργανώσεις της νεολαίας μελέτησαν κι' έρευνήσαν τα προβλήματα και κ' έστρεψαν σε κοινά συμπέρασματα.

1) Έπιβάλλεται να όριστεί ή σχέση άναμεσα στα τεχνικά και την άνθρωπιστική μόρφωση της εργατικής τάξης με ύποταξη της πρώτης στη δεύτερη. Μονοδικός σκοπός δέν μπορεί να είναι οι καλοί εργάτες κι' οι καλοί παραγωγοί. Κορδάσμα της προσπάθειας θάναί να δημιουργηθούν άντρες και γυναίκες με συνείδηση της ευθύνης τους και της υπαχρέωσής τους, άνθρωποι ολόκληροι, ψυχικά, πνευματικά και ήθικά γεροί.

2) Η επαγγελματική μόρφωση: οι άπαιτήσεις της και οι άνάγκες της.

3) Νομοθεσία προστατευτική του μαθητευόμενου και γενικά του νέου εργάτη (ρόλος της οικογένειας).

4) Οργάνωση της ψιχαγωγίας και των διακοπών. Η σημερινή εργατική νεολαία πρέπει ν' άποκτήσει την άνθρώπινη

της αξιοπρέπεια και να πάψει ν' αποτελεῖ αὐτὸ ποὺ περιφρο-
νητικά συνηθίζουν νὰ ὀνομάζουν ὠρισμένοι κύκλοι: «προλε-
ταριάτο».

ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Τὸ 11ο συνέδριό τῆς Ἐνώσεως τῆς δημοκρατικῆς νεολαίας,
ὑστερα ἀπὸ εἰσηγήσιν τοῦ γραμματέα τῆς, κατέληξε στὰ ἀκό-
λουθα συμπεράσματα πᾶνω στὰ ζητήματα τῆς τεχνικῆς ἐκ-
παίδευσης καὶ πρότεινε στὴ Κυβέρνησιν τὰ παρακάτω μέτρα
γὰ τὴ βελτίωσιν τῆς.

1) Ἡ τεχνικὴ ἐκπαίδευσις στὴ Γαλλία εἶναι διασκορπισμένη,
πρόγραμμα ποὺ ἐμποδίζει τὴ καλὴ τῆς λειτουργία. Τὸ συνέδριό
προτείνει τὸν συντονισμό τῆς καὶ τὴν ἐξάρτησιν ὅλων τῶν
σχολῶν, κέντρων, ἐργαστηρίων ἀπὸ μιᾶ γενικῆς διεύθυνσιν τε-
χνικῆς ἐκπαίδευσης τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας.

2) Πρότειναι γενικὴ μεταρρύθμισιν τῆς τεχνικῆς ἐκπαί-
δευσης ποὺ ἀπὸ δευτερεύουσα θὰ τὴν καταστήσῃ ἀνάλογη
πρὸς τὴν ἐπιστημονικὴ ἐκπαίδευσιν. Γι' αὐτὸ πρότειναι καὶ
τὴν ἰδρυσὴ μιᾶς πανεπιστημιακῆς σχολῆς τεχνικῆς ἐκπαίδευ-
σης ποὺ θὰ δώσῃ τοὺς κατὰλληλους καθηγητὲς καὶ τεχνι-
κούς γιὰ νὰ μορφώσουν τὴν ἐργατικὴ νεολαία.

3) Οἱ πόροι ποὺ τὸ κράτος παρέχει στὴ τεχνικὴ ἐκπαί-
δευσις εἶναι μηδαμινοὶ καὶ πρέπει ν' αὐξηθοῦν.

4) Οἱ κύριες προσπάθειες πρέπει νὰ τεῖνουν στὴν ἐνί-
σχυσιν τῶν πρὸς παραμελημένων κλάδων ὅπως τοῦ οἰκοδομι-
κοῦ ποὺ θ' ἀποτελέσῃ τὴ βάση τῆς ἀνοικοδομήσεως, τοῦ γεωρ-
γικοῦ καὶ στὰ ἐπαγγέλματα ὅπου μποροῦν νὰ χρησιμοποιοῦν-
θοῦν γυναῖκες (ὕφαντουργία, βυροδεψεία κτλ.).

5) Ὅφειλουν νὰ ἐκπαιδευθοῦν καὶ ν' ἀποκτήσουν ἕνα
ἐπαγγελματὶ τὰ ἑκατομύρια τῶν νέων ποὺ περιορίζονται σὲ
χειρωνακτικὰς δουλείας.

Γιὰ νὰ πραγματοποιηθοῦν ἀποτελεσματικὰ οἱ μεταρρυ-
θμίσεις αὐτὲς τὸ κράτος πρέπει νὰ στηριχθῇ στὶς ἐργατικὰς
ὀργανώσεις καὶ τὶς συνδικαλιστικὰς ὁμοσπονδίας ποὺ γνωρίζουν
τὶς ὕλικες καὶ πνευματικὰς ἐλλείψεις τῆς ἐργατικῆς τάξεως.

Η ΛΑΪΚΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ

Ἀντίθετα ἡ ἐκπολιτιστικὴ προσπάθεια τῆς ἐργατικῆς καὶ
ὅλων τῶν λαϊκῶν τάξεων φαίνεται νάχει περάσει ὀλοκλήρῃ στὶς
ὀργανώσεις τῆς νεολαίας μετὰ τὸ σύνθημα: Τα ἐπιτεύγματα τοῦ
ἀνθρώπου πνεύματος πρέπει νὰ γίνονται κοινὰ σὲ ὅλους.

Ἡ προσπάθεια τῆς λαϊκῆς κουλτοῦρας ἔχει τὶς ρίζες τῆς
σὲ μακρὸν παρελθόν.

Πρὶν ἀκόμα ἀπὸ τὸ παγκόσμιον πόλεμον, ἰδεολόγοι σὰν τὸ
R. Rolland καὶ τὸν Peguy δούλεψαν στὴν κατεύθυνσιν αὐτῇ,
στηρίζοντες τὴν πίστιν ὅτι οἱ ἐργατικὲς καὶ ἀγροτικὲς τάξεις
διψᾶνε γιὰ μάθησιν καὶ καλλιέργειαν.

Μετὰ τὸν πόλεμον τοῦ 14—18 τὸ ἔργο ἀναλάβανε τὰ πολι-
τικὰ κόμματα ποὺ παράλληλα ἐξυπηρετοῦσαν καὶ τοὺς πολιτι-
κούς τοὺς σκοποὺς.

Τὸν Ἰούλιον τοῦ 1940 ὅταν τὴ χώρα κυβερνοῦσε ἕνας ὀγ-
δοντάρης «πὺλ γέρος καὶ ἀπὸ τὰ ὄγδοντα τοῦ χρόνιου», ἡ νεο-
λαία τῆς Γαλλίας ἀλόχτησε τὸ πρῶτον τῆς ὑπουργεῖο. Τερά-
στιες προσπάθειες ἔγινον γιὰ νὰ προσγειώσουν καὶ νὰ συγκεν-
τρώσουν τὴ νεολαία, κυρίως τῶν λαϊκῶν τάξεων, ποὺ παρασύρ-
θηκε στὴν ἀρχὴ ἀπὸ τὴν ἀναπάντεχην αὐτὴ φροντίδα. Μέσα
στὶς σκοτεινὰς καὶ ἀπελπιστικὰς περιστάσεις οἱ καλύτεροι ἐκ-
παιδευτικοὶ καὶ ἐπιστήμονες δέχτηκαν νὰ συνεργαστοῦν μετὰ τὴν
ἐλπίδα μέσα στὰ κέντρα αὐτὰ νὰ συγκρατήσουν τὴ γαλλικὴ
νεολαία καὶ νὰ τὴ προσφυλάξουν ἀπ' τὸ χιτλερικὸν μίσος.

Εἶναι ἐνδιαφέρον τὸ ἱστορικὸν τῆς σχολῆς τοῦ M a r i a g e s
ποὺ ἰδρύθηκε τὸν ἴδιον ἔκλειον καιρὸν, μετὰ τὶς ἰδίες προϋποθέσεις
καὶ μετὰ τὴν ἐπαγγελματικὴν καὶ πλατύτερην ἐκπαίδευσιν
παιδιῶν τῆς ἀγροτικῆς, ἐργατικῆς καὶ μικροαστικῆς τάξεως. Ἡ
σχολὴ λειτουργοῦσε ὥς τὸ 1943, ὅταν πᾶ φάνηκε καθαρὰ πὺλ
σκοπὸς τῆς κυβερνήσεως δὲν εἶταν νὰ προσφυλάξῃ παρὰ νὰ πα-
ραδώσῃ τὴ νεολαίαν στὰ νύχια τοῦ ναζισμοῦ.

Τὸ προσωρινόν, τὸ ὕλικόν τῆς σχολῆς καὶ οἱ περισσότεροι μα-
θητὲς πέρασαν τότε στὴν ἐλεύθερον Γαλλίαν τῶν m a q u i s ὅπου
ἐξακολούθησαν τὴ δουλειάν τους.

Σήμερα ἡ ἴδια σχολὴ μετὰ τὸ ὄνομα «Λαὸς καὶ καλλιέργεια»
(Peuple et Culture) λειτουργεῖ στὴ Grenoble μετὰ ἐκτεταμένην
δράσιν καὶ τὰ καλύτερα ἀποτελέσματα.

Τὸ ἔργο τῆς τοῦ συμπληρώνει μιὰ ἀπ' τὶς κυριότερες ἐκ-
πολιτιστικὰς ὀργανώσεις «Δουλειὰ καὶ Καλλιέργεια» (Travail
et Culture) ποὺ ἔχει παρακάδρια σ' ὅλη τὴ Γαλλίαν. Ἡ προ-
πάθειά τῆς ἀποβλέπει στὴν καλλιτεχνικὴν κυρίως μόρφωσιν,
θέατρον, καλὰς τέχνας, κινηματογράφον, χορὸν, καὶ περιλαμβά-

νει δυὸ κύκλους: 1) Διὰ μόρφωσιν τοῦ θεατοῦ, 2) Ἀνάδειξιν δι-
μουσικῶν ταλέντων.

Ὁ δεύτερος κύκλος ἔχει κιόλας νὰ ἐπιδεῖξῃ ἔργα ζωγρα-
φικὰ καὶ ἐρμηνεύει θεατρικῶν ἔργων ποὺ ζηλεύουν καὶ οἱ με-
γαλύτεροι καλλιτέχνες.

Γιὰ τὴ λειτουργίαν τῆς ἐκλέγονται ἀντιπρόσωποι μετὰ ἀπ'
τὰ ἐργατικὰ σωματεία, τὰ ἐργοστάσια ἢ τὰ χωριά. Αὐτοὶ
παίρνουν ὠρισμένα μορφωτικὰ μαθήματα ποὺ γυρίζουν ν' ἀ-
κτινοβολήσουν στὸ περιβάλλον τους. Παράλληλα γίνονται μα-
θήματα, διαλέξεις, παραστάσεις.

Κανένας ἀπ' τοὺς καθηγητὰς ἢ τοὺς ὁμιλητὰς δὲν ἔχει πε-
ράσει τὰ 40 χρόνια. Στὴ θεατρικὴν καὶ δραματικὴν προσπάθειαν
ἐνάν ἀπ' τοὺς κύριους ρόλους παίζει ὁ Jean—Louis—Barrault,
ἀπ' τοὺς πρῶτους ἀγαπητοὺς ἡθοιοὺς σήμερα στὴ Γαλλίαν.

Τὰ ἐργατοπαῖδα μετὰ τοὺς φοιτητὰς, οἱ νέοι τῆς πόλεως μετὰ
τὰ ἐργατοπαῖδα ἔχουν συνδεθῇ μετὰ ἀρρηκτοὺς δεσμούς
ἀπ' τοὺς κοινούς ἀγῶνες καὶ τὶς θυσίας τῆς ἀντίστασης καὶ ἀ-
διάσπαστῇ ἡ μονολιθικὴ αὐτὴ μάζα τῆς νεολαίας πέρασε σύσ-
σωμῃ στὸ δεύτερον στάδιον τῆς δουλειᾶς ποὺ ζητεῖ ἡ πατρίδα:
τὴ μάχην τῆς ἀνασυγκρότησε. Δίπλα στὸν νέο ἐργάτη δουλεύει
μετὰ τὸ ἴδιον φτυαρί ὁ φοιτητὴς ποὺ σὲ λίγο καιρὸν θὰ ξαναγυ-
ρίσῃ στὰ βιβλία του. Ἡ κοπέλλα ποὺ πλένει πιάτα τὴ νύχτα
δίπλα στὴν ἀπλὴ καθαρίστρια στὸ προσωρινὸν κατάλυμα τῶν
προσφύγων θὰ γυρίσῃ τὸ ἄλλο πρωὶ στὴ γραφομηχανή τῆς
ἢ τὸ τυμεῖο τῆς.

ΟΙ ΑΙΧΜΑΛΩΤΟΙ ΠΟΥ ΓΥΡΙΖΟΥΝ

Ἡ Γαλλία ἀντιμετωπίζει σήμερα μιὰ συνέπεια τοῦ πολέ-
μου ἀγνωστὴ στὴν Ἑλλάδα, τὸ γυρισμὸν τῶν αἰχμαλῶτων τῆς καὶ
μαζῇ τῶν πολιτικῶν ὁμήρων ποὺ μεταφέρθηκαν στὴ Γερμανία.

Ὁ γυρισμὸς τους εἶναι μιὰ χαρὰ καὶ μιὰ ἐξ ἑξ ἑσπέρια.

Ἡ ὑποδοχὴ τῶν ἀνθρώπων ποὺ γιὰ χρόνια ἔζησαν μέσα
στὸ σῆμα μετὰ τὴν ἀγωνίαν τοῦ γυρισμοῦ πρέπει νὰ γίνῃ μετὰ
μεγαλοπρέπεια καὶ λεπτότητα.

Τὰ σωματικὰ καὶ ἡθικὰ τραύματα ποὺ τοὺς κληροδότησε
ἡ ζωὴ τῆς αἰχμαλωσίας πρέπει νὰ γιαιτρευτοῦν. Μετὰ τυχῆτα
καὶ χωρὶς ταλαιπωρία πρέπει νὰ ἀποκατασταθοῦν καὶ ν' ἀνα-
συνδεθοῦν μετὰ τὴν πολιτικὴν ζωὴ τῆς χώρας.

Σὲ παραλήρημα χαρᾶς οἱ ὀργανώσεις τῆς νεολαίας ὑπο-
δέχονται τοὺς πατριώτες αὐτοὺς ποὺ μετὰ τὴν Μαρσεγιέζαν στὸ
στομα κατεβαίνουν ἀπ' τ' ἀμερικανικὰ ἀεροπλάνα.

Τοὺς ἔχουν ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὶς κουραστικὰς γραφειοκρα-
τικὰς διατυπώσεις τοῦ γυρισμοῦ. Ἐχουν ἀναλάβῃ τὴν προσω-
ρινὴν τοὺς στεγασὴν καὶ τὴν σύνδεσιν μετὰ τὶς οἰκογενεῖς τους.

Κατω ἀπ' τὴν καθοδήγησιν τοῦ κεντρικοῦ συμβουλίου
«πολιτικῆς ἐργασίας» τῆς M.P.O.J. οἱ πρόσκοποι ἔχουν ἀνα-
λάβῃ τὴν ὑποδοχὴν καὶ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν πολιτικῶν
ἐξοριστῶν.

Ἀφοῦ περάσουν ἀπὸ γιαιτρικὴν ἐξέτασιν, οἱ γεροὶ ὁδηγοῦν-
ται σὲ τεράστια κατάλυμα ὅπου μποροῦν νὰ μείνουν ὅπου
νὰ ξαναβροῦν τὴν οἰκογενεάν τους. Τοὺς δίνεται τροφὴ, ρού-
χα, ψυχαγωγία κάτω ἀπ' τὴν ἐνεργητικὴν φροντίδα τῶν
πρόσκοπων.

Τὴν τρίτην βδομάδαν τοῦ Ἀπριλίου ἔφτασαν στὴ Γαλλίαν
140.000 ἐξοριστοὶ, 108.000 πέρασαν ἀπ' τὸ Παρίσι.

Στὸ Velodrome d'Hiver ὑπάρχουν τεράστιοι κοιτῶνες μετὰ
3.000 κρεβάτια ὅπου δίνονται 300 γεύματα τὴν ὥραν. Στὸ
Orsay ἐξετάζονται 400 αἰχμαλῶτες τὴν ὥραν.

Στὶς 7 το βράδυ στὸ ἀεροδρόμιον τοῦ Bourget τὰ γερῶνα
συμμαχικὰ ἀεροπλάνα ἀποβιβάζουν τὴν εὐθυμὴν συνοδείαν
τῶν αἰχμαλῶτων ποὺ πρὶν δυὸ ὥρες ἐγκαταλείψανε τὸ «με-
γάλον Ράιχ».

Οἱ γεροὶ πρόσκοποι ἀναλαμβάνουν τὶς σχεδὸν ἀνύπαρ-
κτες ἀποσκευὰς τους καὶ τοὺς ὁδηγοῦν στὰ κέντρα ὑποδοχῆς.
Ἀπὸ ἐκεῖ ξεκινοῦν γιὰ τὸ Παρίσι ὅπου μετὰ ἀπ' τὸ συγκεν-
τρωμένον πλῆθος περνᾶν ἀπ' τὰ γραφεῖα τῆς ἐπιστροφῆς αἰχ-
μαλῶτων, ὅπου οἱ πρόσκοποι συμπληρώνουν τὰ δελτία τους
καὶ κατασταλαίζουν στὸ Velodrome d' Hiver.

Στὴ μία τὴν νύχταν καθορίζονται σ' ἀτέλειωτα τραπέζια μπρο-
στὰ στὸ φαί ποὺ κορίτσια τῶν γυναικείων ὀργανώσεων ἐτοι-
μάζουν μετὰ τὴν σειρὰ κάθε βράδυ.

Μιὰ τεράστια ὑπηρεσία ἔχει ὀργανωθῇ ἀπὸ τοὺς νέους
ποὺ λειτουργοῦν σὲ σύνδεσμον μετὰ τὴν Ἐπιτροπὴ Ὀργάνωσης
Ὑποδοχῆς. Ἀπὸ τὶς πρῶτες ἀξιοθαύμαστες εἶναι οἱ κοπέλλες ποὺ
πλένουν τὰ πιάτα—1.000 τὴν ὥραν—ὅλη τὴν νύχταν, ὥς τὸ
πρωὶ ποὺ θὰ ξαναγυρίσουν στὸ γραφεῖο ἢ τὸ μαγαζί. Στὶς
6 τὸ πρωὶ τὸ μέγαφωνο θ' ἀναγγελεῖ τὶς ἀναχωρήσεις τῶν
τραίνων καὶ οἱ τυχεροὶ ποὺ ἔχουν συνδεθῇ μετὰ τοὺς δικούς

τους θὰ ξεκινήσουν νὰ βροῦν τὴν ὑποδοχὴν τῆς πρῆς στενῆς
τοὺς οἰκογενεῖας. Κ' ἡ ἐδὼ ἡ Γαλλία μετὰ τὴ βοήθειαν τῆς
νεολαίας τῆς ἔκανε διὰ τοῦτο γιὰ ν' ἀντικαταστήσῃ στὶς
φτωχὰς οἰκογενεῖς τοὺς προστάτες ποὺ χρειάστηκε νὰ τὶς
ἐγκαταλείψουν.

Ὁμάδες τῆς ἀγροτικῆς νεολαίας βοήθησαν τὶς γυναῖκες
καὶ τὰ παιδιά τῶν αἰχμαλῶτων νὰ καλλιεργήσουν τὴ γῆ.
Ὁργάνωσαν ἐράνοις γιὰ ρούχα καὶ τροφίμα γιὰ τὰ παιδιά.
Ἀνάλαβαν τὴν προμήθειαν τῆς καύσιμης ὕλης καὶ προσπάθη-
σαν μετὰ κάθε μέσον ψυχαγωγίας νὰ συμπληρώσουν τὰ κενὰ
ποὺ δημιουργήσανε στὰ παιδιά ἡ διάλυση τῆς οἰκογενεῖας τους

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Τὸ Φεβρουάριον τοῦ 1945 τὸ κεντρικὸν συμβούλιον τῆς «πο-
λιτικῆς ὑπηρεσίας» τῆς M.P.O.J. συμπλήρωσε τὴν ἐκδοσὴν
ἐνὸς ἀπολογισμοῦ δουλειᾶς τῶν ὀργανώσεων του, σχετικὰ μετὰ
τὴν ἀνοικοδόμησιν, μετὰ τὸν τίτλον «Οἱ νέοι στὴ δουλειάν». Πε-
ριλαμβάνει τὴν δουλειάν τριῶν μηνῶν ποὺ συνετέλεσθη στὸ
ἐσωτερικὸν τῆς χώρας παράλληλα μετὰ ἕνα ἄλλο πρωταρχικόν
καθῆκον ποὺ ἐπιτελοῦσε σύγχρονα ἡ νεολαία τῆς Γαλλίας.
Τὴ συμβολὴν τῆς στὴ τελικὴ συντριβὴ τοῦ ναζισμοῦ. Ἐπι-
στράτευσιν, ἐνίσχυσιν τοῦ μετώπου, βοήθειαν στὸν ἐπισιτισμὸν
τοῦ στρατοῦ καὶ φροντίδα γιὰ τοὺς τραυματίας, ἦταν οἱ κύ-
ριες κατευθύνσεις ὅπου ἔπρεπε νὰ διοχετευτοῦν οἱ προσπά-
θειες. Γι' αὐτὸ ὅμως δὲν καθυστέρησε ἡ ἐσωτερικὴ δουλειὰ
τῆς ἀνοικοδόμησε καὶ τὰ ἀποτελέσματά της ἀποχτοῦν κάτω
ἀπ' τὸ καταμερισμὸν αὐτὸ μεγαλύτερη σημασία.

Ἡ δουλειὰ χωρίζεται σὲ 4 μεγάλες κατηγορίας: Ἀ ν ο ι-
κ ο δ ὶ μ ῆ σ η — Κ ο ι ν ω ν ι κ ῇ Ἀ λ λ η λ ε γ γ ῦ ῃ — Ἐ-
π ι σ τ ι τ ι σ μ ὸ ς — Δ υ σ τ υ χ ῆ μ α τ α (πλημμύρες, πυρ-
καῖες κτλ.).

Μερικὰ παραδείγματα εἶναι πρὸς εὐλόγησιν καὶ τιμοῦν
τὴ γαλλικὴν νεολαίαν περισσότερο ἀπ' ὅλους τοὺς ἐπαίνους καὶ
τὰ μεγάλα λόγια.

Α) Ἀ ν ο ι κ ο δ ὶ μ ῆ σ η. Στὴ Νίκαια ὁ καθαρι-
σμὸς τῶν δρόμων καὶ ἰδίως τῆς περιφημῆς promenade des
Anglais ἀποτελεῖσθαι ἀπὸ τοὺς νέους.

Στὴ Μασσαλία 150 νέοι ἀφιερώνουν ἀπὸ τὸ Γενάρην
τὶς Κυριακὰς τοὺς στὴν ἐπισκευὴν τοῦ λιμανιοῦ. Ἄλλοι 200
βοηθοῦν στὴν κατασκευὴν ἀεροδρομίου στὸ Marignanne.

150 νέοι ἀπὸ τὸ Παρίσι ἔφτασαν στὴν Μασσαλία καὶ μετὰ
τὶς ὁδηγίας ἐνὸς τεχνικοῦ δούλευαν στὴν ἀποκατάστασιν τοῦ
σιδηροδρομικοῦ δίκτυου.

Στὸ σταθμὸν Saint Charles γκρέμισαν τὰ βομβαρδισμένα
ὕψοστα καὶ ἔφτιασαν δυὸ καινούργια μετὰ τὸ ἴδιον ὕψος.

Δ υ ὶ ν. Ἐνα ἀπόσπασμα τῆς σιδηροδρομικῆς ὑπηρεσίας
ἔφτασε στὶς 4 τοῦ Γενάρην καὶ ἀρχίσει τὴν δουλειάν του. Τὸ ἀπο-
τελοῦν 100 παιδιά ἀπὸ τὸ λόγον Pierre Lemard F.F.I. ποὺ τὸ
1942 εἶχε ὀργανωθῇ ἀπὸ ἀλητόπαιδα.

Η ΚΡΙΤΙΚΗ ΜΑΣ

ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ Η ΑΝΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗ

Δημ. Κ. Σφαέλλου

Ἑλληνικὴ Μεταπολεμικὴ Ἀνασυγκρότησις

Ἀθῆναι 1944 σελ. 295

Τὸ βιβλίον αὐτὸ χωρίζεται σὲ τέσσερα μέρη: I Οἰκο-
νομικὴ Ἀνασυγκρότησις, II Κρατικοδιοικητικὴ ἀνα-
συγκρότησις, III Κοινωνικοοικονομικὴ ἀνασυγκρότησις,
IV Ἠθικοαξιολογικὴ ἀνασυγκρότησις. Μετὰ τὰ δυὸ
πρῶτα θ' ἀσχοληθοῦμε, γιὰ τὴν ἀμεσην σχέσιν μετὰ
τὰ προβλήματα τῆς ἀνοικοδόμησε γιὰ τὸ 3ο ἔτος
καὶ τὸ 4ο, ποὺ ἀφοροῦν τὸ κοινωνιολογικὸν credo τοῦ
συγγραφέα καὶ ὅπου ἀναλύνονται οἱ ἀπόψεις του πᾶνω
στὸν ἀτομισμὸν — κοινωνισμὸν καὶ τὸν ἐνδεχόμενον

Πίσω ἀπὸ τὸ μέτωπον τῆς Δοικετικῆς οἱ νέοι δου-
λεύουν στὴν ἀποξήρανσιν τῆς γῆς ποὺ πλημμύρισαν οἱ Γερ-
μανοὶ ὑποχωρώντας.

Στὶς ἐκβολὰς τοῦ Ρ ο δ α ν ο ὦ οἱ νέοι καθάρισαν, σ'
ἕνα μῆνα τὴν περιοχὴ ἀπὸ 18.000 νάρκες καὶ ἔτσι ἔσωσαν
τοὺς ἐλαιῶνες καὶ τ' ἀμπέλια.

Στὸ Levignac ἡ ἀγροτικὴ νεολαία ζήτησε καὶ πήρε τὴν
ἀδείαν νὰ καλλιεργήσῃ τὰ ἐγκαταλειμμένα χωράφια γιὰ νὰ βελ-
τιώσῃ τὸν ἐπισιτισμὸν τῆς περιοχῆς.

Β'. Κοινωνικὴ Ἀλ λ η λ ε γ γ ῦ ῃ: Στὸ Sois-
sons μετὰ τὸ βομβαρδισμὸν τοῦ Δεκέμβριου οἱ νέοι μεταφέραν
τοὺς βομβοπλήκτους σὲ ἄδικτες περιοχάς.

Ν ί κ α ι α. Ἐνας ἔρανος γιὰ τὶς οἰκογενεῖς ἐκτελεσθέν-
των ἀπέδωσε 200.000 φράγκα.

Στὶς 18-25 τοῦ Γενάρην οἱ νέοι βοηθοῦν τὴν ἐκκένωσιν τοῦ
ἁμαχου πληθυσμοῦ ἀπὸ τὸν θύλακα τοῦ S a i n t N a z a i r e,
τμήμα τῆς περιοχῆς τοῦ S a i r e ποὺ κατέχουν οἱ Γερμανοί.
Στὸ A n c e n i s ἀνάλαβαν τὴ μεταφορὰ τῶν ἀποσκευῶν, τὴν
ὑποδοχὴν καὶ τὴν παροχὴν τροφῆς. Ἡ ἐκκένωσις συνεχίστηκε
ὅλο τὸ Φλεβάρην. Κάθε τραῖνον μετέφερε 2.000 πρόσφυγες.

Γ'. Ἐ π ι σ τ ι τ ι σ μ ὸ ς: Μ α σ σ α λ ί α: Ὑστερα ἀπὸ
ἔρευναν νὰ βρεθῇ κάρβουνος γιὰ τὴν πόλιν ἡ «πολιτικὴ ὑπηρεσία»
βρίσκει κοιτάσματα ἀκάθαρτον ἀνθρακα ποὺ τὰ ἐκμεταλ-
λεύονται μαυραγορίτες. Τὴν Κυριακὴν 17 τοῦ Γενάρην μιὰ ὁμάδα
νέων μεταφέρουν γιὰ τὸ σχολεῖον τοὺς τρεῖς τόνους ὕλικόν. Τὴ
Δευτέραν ἄλλο σχολεῖον ἀποχτάει 6 τόνους. Ὡς τὸ τέλος τοῦ
μῆνα ἡ «πολιτικὴ ὑπηρεσία» εἶχε μοιράσει 20 τόνους.

Στὶς 18—19 τοῦ Γενάρην τὴ νύχταν οἱ νέοι βοηθοῦν στὴν
ἐκφόρτωσιν τοῦ φορτηγοῦ «Canada».

Τ ο ὐ λ ο ὕ ς: 890 νέοι πήραν μέρος στὴν «βδομάδα
τῆς καύσιμης ὕλης». Σὲ φορτηγὰ αὐτοκίνητα φόρτωναν καὶ
μεταφέραν τὸ κάρβουνον ποὺ νέοι ἀνθρακωρύχοι ἐβγάζαν δω-
ρεάν. Ἡ «πολιτικὴ ὑπηρεσία» τὸ μοίρασε στοὺς ἀπορούς.

Στὶς 30 τοῦ Γενάρην ἐκοψαν καὶ μοίρασαν 800 κιλά ξύλα

Στὸν ἕνα χρόνον ποὺ πέρασε ἀπὸ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς
Γαλλίας ἡ νεολαία στὸ μέτωπον καὶ στὴν ἀνοικοδόμησιν ἔκανε
τὸ καθῆκον τῆς ὅπως τὸ εἶχε κάμει στὸν πόλεμον καὶ τὴν ἀντί-
στασιν. Οἱ γέφυρες διορθώνονται, οἱ δρόμοι καθαρίζονται, οἱ
ἀστεγοὶ στεγάζονται. Πάνω ὅμως καὶ ἀπὸ τὰ ὕλικά καταρθώ-
ματα τῆς δουλειᾶς στέκει τὸ παράδειγμα τοῦ πραγματικοῦ πα-
τριωτισμοῦ καὶ τῆς ἐνώσεως μετὰ τὴν δουλειάν καὶ τὴν προσπά-
θειαν. Ἀπ' αὐτὴν βγήκε ἡ καινούργια γενιά, ἐνωμένη, δυνα-
μικὴ καὶ δραστήρια νὰ φτιάξῃ μιὰ χώρα λεύτερη καὶ περή-
φανη, ν' ἀποδείξῃ ὅτι ἡ «βασανισμένη νεότης» ποὺ ἐπνίγε
τὴν ἀνία τῆς στὰ bistros μετὰ τὶς θεωρίες τῶν Ζαζου καὶ τῶν
Dadaistes βρήκε τὸ δρόμον τῆς μέσα σ' ἕνα ἀγῶνα ζωῆς καὶ
θανάτου.

γεωγραφικήν θέσιν πού κατέχομεν δέν ἡμποροῦν δχι μόνον νά ἀννοοῦται ἀλλ' οὔτε εὐκόλως νά παραβλεπῶνται εἰς τήν παραγωγίζονται. Ὁ τρόπος δ' αὖτε πού αὐτός πού ὑποβέβαιε τὸ πρόβλημα τῆς ἀνασυγκρότησης ὁ κ. Σ. εἶναι λαθεμένος. Γιά ν' ἀρχίσουμε τὴν ἀνάπλαση τοῦ τόπου χρειάζεται σχέδιο, πού πλοῖ σὶν ἀνδιοργάνωση τῆς παλῆας οἰκονομίας (ἀνοίγμα τῶν παλῶν ἐργαστασίων, ἐπισκευὴ τῶν μισοκατεστραμμένων, γεωργικὴ παραγωγή στὸ ἐπίπεδο τοῦ 39 κ. ἄ) θὰ δημιουργοῦσε τίς προϋποθέσεις (ταχτοποίηση τοῦ δημόσιου χρέους σὲ τρόπο πού νά πῶι πιά ἡ διυλικὴ ἐξάρτηση ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸ ὄρη τῶν μισοφευδαρχικῶν ὑπολειμμάτων, ἐθνικοποίηση τῆς πίστες, ἀόπτουξη τῶν συνισμῶν ἀνθρωπικῶν κλπ., διαχείριση τῶν ἐπαισθῶν πρὸς ὄφελος τοῦ λαοῦ, ἡ ἐίσχυση δ' π' τὴν UNRRA πού νά ἐξυπηρετῇ τὸ σχέδιο τῆς ἀντικειμένης —εἰσαγωγῆς πρώτων ὕλων καὶ μηχανημάτων κ' ὀχι μόνον νά ἐπιδόμω βιομηχ. προϊόντων κ. ἄ) γιὰ τὸ πέρασμα σὶ πλείονα ἀνοικοδόμησι μετὰ τὴν χρησιμοποίηση κ' ἐκείνων τῶν πηγῶν πού ἀπὸ ἀδιαφορίας τῶν γνωστῶν κύκλων μείνανε ἀνεκμετάλλευτες (ὕδατοπτώσεις, ὑπέρφος, ἀλλεῖα κ. ἄ), καὶ τὴν πραγματοποίηση μῆς γενῆς βιομηχαν. πολιτικῆς μετὰ τὴν προσέθεσιν γιὰ τὴν μισοργία ἐξελικτικὰ, βρεῖται βιομηχανίας πλῆθ' οὐ βιώσιμες κ' ὀχι δοσομωβίτες ἐλαφρείες βιομηχανίας.

Ἡ γενικολογία πού χαρακτηρίζει τὸ βιβλίον σὶν θεώρηση τόσο πρακτικῶν ζητημάτων εἶναι ἀδιοκατάκριτη. Γιά τὴν ἀνασυγκρότηση δέν ὀφελοῦν διόλου οἱ γενικὲς ἀπόψεις μῆτε «ἀλ' ἠθικοαξιολογικὰ τοποθετήσεις» μ' ἀπαιτεῖται ἐπίπονη μελέτη καὶ ἀντιμετώπιση λεπτομερειῶν—πολλὲς φορές—τοῦκάθε ζητήματος. Γιά τὴν ἐξέταση προτείνει ὁ σ. λύσεις πού δέν εἶναι καθόλου σωστὲς, ὅπως νά χτισθοῦν σπῖτια μετὰ πλῆθος στὰ καταστραμμένα ἀπ' τοὺς Γερμανοὺς χωριά, ἐνῶ ἡ Ἑλλάδα εἶναι γιομάτη ἀπὸ πέτρα. Ὁ ὀργανισμὸς Στεγασέως πού προτείνει, χωρὶς ἔλεγχον καὶ συμμετοχὴ σὶν διοίκηση τοῦ τῶν καθολικῶν ἐκλεγμένων ἀντιπροσώπων τοῦ λαοῦ θὰ φτάσει σὲ «ἀτασθαλίες» καὶ καταχρήσεις ὀμοίους μετὰ τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀποκαταστάσεως Προσφύγων. Γιά τὰ κεφάλαια πού ἀπαιτοῦνται γιὰ τὴν ἐξέταση πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν 5-10% ἐπὶ τῆς στρεμματικῆς μεταπολεμ. ἀξίας, β' ἐπὶ τῶν ἀγορῶν ἀγροτ. καὶ ἀστικῶν κτημάτων κατὰ τὴν Κατοχὴ καὶ γ' τοκοχρεωτικὴ δάνεια ἀπ' τὴν Α.Τ.Ε. Τὸ πρῶτον δέν εἶναι ὀρθὸ μῆτε καὶ σκόπιμον γιὰ τὴν ἀγρότη; Γιά τὴν μετὰ τὸ δεύτερον ὅμως εἶναι πραγματοποιήσιμο χωρὶς νά μειωθεῖ ἡ ἀγοραστικὴ δύναμις τοῦ ἀγρότη; Γιά τὴν πολιτικὴν τῶν τιμῶν τῶν ἀγρικῶν προϊόντων δέν ὀποδεῖχεται τίποτα καὶ τὸ ἀποσιωπᾷ, ἐνῶ ἀπ' αὐτὸ ἐξαρτῆται ἂν θὰ μπορέσει ὁ ἀγρότης νά ζήσει καὶ νά προκύψει χωρὶς ἐκμεταλλευτικὴ ἀπομύζηση ἀπ' τοὺς πωλῶντες ὀργανισμοὺς συγκέντρωσης κλπ. Γιά τὴν ἀλλεῖα δὲ δ' ἀθέτει μῆτε τρεῖς σελίδες. Κι' ὅμως ἡ σπουδαῖότητα τοῦ κλάδου αὐτοῦ εἶναι μεγάλη ἀν. παραμυθιστοῦν οἱ κερδοσκόποι καὶ ὀρναυρεῖς σ' ὀβάρ. Ἐξέταζοντας τὴν βιομηχ. ἀνασυγκρότηση ὁ συγγρ. περιορίζεται νά ὑποδείξει διάφορες περιέργες «οἰκονομολογικὲς» λύσεις γιὰ τὴν ἀνάπτυξη τῆς ὑποστηρίζοντας ὅτι πρέπει ν' ἀναπτυχθεῖ πρῶτα ἡ γεωργία πού θὰ δώσει πολλὰς πρώτες ὕλες σὶν τὴν βιομηχανία καὶ θ' ἀποτελέσει τὸ «μεγάλον» καταναλωτικὸ κοινὸ τῆς βιομηχαν. παραγωγῆς. Κι' ἀκόμα ὅτι ἡ ἐξέυρεση τῶν πρώτων ὕλων ἀπ' τὸ ἐξωτερικὸν πρέπει ν' ἀνατεθεῖ σὶν κράτος.

Οἱ δύο αὐτὲς σκέψεις πού θάστεκαν σὰ διαπιστώσεις (ἢ λ. σὶν ἀναπτυγμένη βιομηχανία πρέπει ν' ἀντιστοιχεῖ ἀναπτυγμένη γεωργία), εἶναι ὅπως παρουσιάζονται χωρὶς νά συνδέωνται μετὰ ἄλλες λύσεις πού ν' ἀσποροῦν τὴν βιομηχανία εἰδικὰ δεικνύουν πῶς ὁ σ. εἶναι θισσώτης τῶν ἰδίων παλῶν μεθόδων τῆς μονοπωλιακῆς καὶ παρασιτικῆς βιομηχανικῆς πολιτικῆς, πού σ' ὀπριζοῦν ἀνεστῶν τῶν ἀγρότη σὲ αὐτοῦσια ἡ χρηματικὴ μορφή. Γ' αὐτὸ ὁ συγγρ. δὲ μῖλει οὔτε γιὰ πρῶτες ὕλες τοῦ τόπου μῆς πού διασέβονται σὶν ἐξωτερικὸν οὔτε γιὰ τὸν χαρακτῆρα τῆς λαφύρας δασομωβίτης βιομηχανίας πού τῆς λείπει ἡ ραχοκοκκαλὶ (βαρεῖα βιομηχανία) οὔτε γιὰ τὴν ἐλλείψει καὶ τὴν δυνατότητα ἀνάπτυξής τῆς. Κατὰ πλῆθος προκαλεῖ ἡ γνώμη τοῦ ὅτι ὁ Ἕλληνας, λιγνίτης δὲ μπορεῖ νά χρησιμοποιηθεῖ τὰ

πρῶτα χρόνια τῆς ἀνασυγκρότησης (σ. 43) ἐνῶ ἴσα ἴσ' οἱ αὐτὰ τῶρα μῆς χρειάζεται περισσότερο καὶ ἔχει γίνε πιά πίστη ὀλων τῶν εἰδικῶν εἶναι ἐν αὐτῇ ἡ χρησιμοποίηση τοῦ. Τὸ πρόβλημα τῆς πίστες τὸ βλέπει σὰ πρόβλημα ἀνοικοδόμησι τῶν ὀφειλετῶν καὶ ζητᾷ νά ἐπ' β' γ' τοῖς οὔτε πρῶτες κυρώσεις ὀθᾷνε κανένας πῶς σὶν νομικὴ πρῶτα τοῦ πιστωτῆ περικλείνεται ὀλόκληρο τὸ ζήτημα. Βάζει δηλ. τὰ πρᾶγματα ἀνάποδα ἐντελῶς. Ἐκινᾷ ἀπὸ ἠθικοὺς ποράγοντες ἐνῶ ἡ αἰτία βρίσκεται ἄλλοῦ σὶν στενότητα κεφαλαίων καὶ τὴν ἀντιπαραγωγικὴν χρησιμοποίηση τῶν λίγων πού ὀπόρχουν. Ἐστὶν ζητήματα τόσο σπουδαῖα ὅπως τὸ ἂν θὰ πρέπει νά ἐθνικοποιηθῶν τὰ ὀργανα τῆς πίστες πῶς θὰ γίνετ' ἡ διαίτη τῶν πιστωτῶν κ.τ.λ. τῶν ἀφινουν ἀδιόφορον. Ἐξέδ' ἴσως ἀπ' τὴν ἴδυσιν μῆς βιομηχαν. Τρᾶπει—στ' ἀχνόρια τῆς Ἀγροτικῆς—πῶς θάχει γιὰ σκοπὸ κατὰ τὸ συγγραφέα, τὴν χορήγηση πιστώσεων στοὺς βιομηχάνους μῆς, πού οἱ «δυστοχοὶ» ὀποφᾶνε τόσο σὶν Κατοχὴ καὶ δέν ἔχουνε τῶρα τὰ μέσα... ν' ἀνοίξουνε τὸ ἐργαστάσιον. Στὸ συγκοινωνιακὸν πρόβλημα (ναυτιλία) τὸν ἀπασχολεῖ ὀότερο ἡ κατανομή τοῦ tonnage ἀνάμεσα στοὺς παλῶν πλοιοκτῆτες καὶ ἡ προνομιῶν ἐκμετάλλευση τῶν θαλασσίων γραμμῶν καθὼς καὶ ἡ ἐξασφάλισή τους σὲ τρόπο πού νά μὴν ἐπιτρέπεται σὲ καινούργιους ἡ ἀπόκτηση τῆς ἰδιότητος τοῦ πλοιοκτῆτη πρᾶς ὁ τρόπος τῆς ἀναδιομωργίας τῆς ἐμπορικῆς Ναυτιλίας πού καταστράφηκε κατὰ τὰ 45 σὶν πόλεμον!

Στὸ β' μέρος μεσουρανεῖ ἡ «Μεγάλ' Ἰδέα» ὀπως πάντα μετὰ ἐπιστημονικοφανῆ ἐπιχειρήματα. Ὁ κ. Σ. ἀνήκει σὶν παράταξη ἐκείνων πού διακηρύσσουν ὅτι ἡ Ἑλλάς δέν εἶναι βιώσιμη χωρὶς ἐπέκταση. Περιορίζομασιν νά παραπέμψουμε τοὺς ἀναγνώστες τοῦ «Ἀνταίτου» σὶν ἄρθρον τοῦ Σ. Μάξιμου πού δημοσιεύθηκε σὶν 30 τεῦχος καὶ πού δειχνεῖ μετὰ συντομία τὴν ἀντιεπιστημονικότητα τῶν ἐπιχειρήσεων τῶν ὀπαδῶν τοῦ «ἔξωτικοῦ χώρου» (βλ. ἀκόμα Β. Γεωργίου «Ὁ πλοῦτος τῆς χώρας μῆς καὶ ἡ ἐξαθλίωση τοῦ λαοῦ», Κ. Σακκᾶ τῶν τῶ «Πρόβλημα τῆς παραγωγικῆς γῆς», 30 καὶ 40 τεῦχος τοῦ «Ἀνταίτου» κ. ἄ). Φαίνεται, οἱ αὐτοκαλούμενοι «σοσιαλιστὲς» τοῦ εἰδους αὐτοῦ, θέλουν ν' ἀννοοῦν ἕνα κοινὸτατο πρᾶμα: ὅτι ὁ σοσιαλισμὸς δέν ἔχει γιὰ σκοπὸν τοῦ μονάχα τὴν διανομή τῶν ἐθνικῶν εἰσοδῶν ματος πιά ἀκριβοδίκαια μ' αὐτὴν ἀδέσμευτη ἀνάπτυξη τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων μῆς χώρας. Στὸ πρόβλημα τῆς διοικητικῆς ἀνασυγκρότησης τῆς χώρας μῆς ὁ συγγρ. κάνει ὀρισμένες σωστὲς σκέψεις (ἀνέβασμα τοῦ μορφωτικοῦ ἐπίπεδου τῶν ὑπαλλήλων, καλλιτεροὶ μισθοί, μεγαλύτερη εὐθύνη γιὰ τὴς πράξεις τους) μ' αὐτὸ ὅτι τὸ ζήτημα τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ὀπως τὸ θέτει ὁ κ. Σ. διαφωνοῦμε ριζικά. Τοπικὴ αὐτοδιοίκησις δὲ σημαίνει διορισμὸν ἀπ' τὸ Κέντρο ὀργάνων μετὰ μεγάλο κύκλο πρωτοβουλιῶν μ' αὐτὴν κυρίως συμμετοχὴ τοῦ λαοῦ, πού κατοικεῖ σὶν τῷ τόπῳ, σὶν διοίκησιν μετὰ τὴν ἐκλογὴν (μυστικὴ καὶ καθολικὴ) ἐνός συμβουλίου ἀντιπροσώπων, πού θάχει καὶ τὸ δικαίωμα νά τῶν ἀνακαλεῖ ὀταν παραβαίνουσι τὴν ἐντολήν του καὶ πρὶν ἀκόμα τὴν λήξιν τῆς θητείας τους. Ἀλλ' ὀστε κ' αὐτὸ τὸ Σ' ἔνταγμα τοῦ 1927 σὶν ἄρθρον 107 ὀρίζει ὅτι «οἱ πολῖται διαχειρίζονται ἀπ' εὐθείας τὰς τοπικὰς ὑποθέσεις» ἄλλο ἂν δέν ἐφαρμόστηκε ποτὲ, ὀπως τόσοι ἄλλοι ἀξιόλογοι θεσμοὶ σὶν χώρα μῆς.

Στὸ γ' μέρος ἀναπτύσσει ὁ σ. τὴς ἀπόψεις του γιὰ τὴν κοινωνικοοικονομικὴν ἀνασυγκρότηση. Ὁ ἠθικὸς παράγων (σ. 148) ἀποτελεῖ γι' αὐτὸν τὸ βασικὸν συντελεστὴ τῆς ἐπιτυχίας τῆς κοινωνικῆς ἀνασυγκρότησης. Γ' αὐτὸ καὶ ὁ σ. θέλει νά μὴ γίνε αὐτὴ πρὶν προῖδμε σὲ ἀνασύνθεσιν τῆς κρατικῆς μηχανῆς—γιὰτὶ εἶναι θὰ «κατευνασμένον τὸν ἀνασυνθετικὸν τοξικὸν πυρετόν... καὶ θὰ παρακολουθῶμεν ψυχραῖως» τὴν ἐξέλιξιν σὶν Δύση. Μ' αὐτὸ νά ὀπάρη τέτ' α κατεῦθυνση τῆς πρωτοβουλίας σὶν ἀνασυγκρότησιν πρέπει νά τὴν ἀναλάβῃ τὸ κράτος καὶ ὀχι ὁ λαὸς—μᾶζα πού εἶναι ἀνέκων ν' ἀναλάβῃ ἐπαξίως τὴν ἡγεσίαν τῆς κοινωνικοοικονομ. ἐξελίξεως. Ἐνὰς σοσιαλιστῆς, ἀκόμα ἕνας προοδευτικὸς ἀνθρωπος, δὲ δειχνεῖ ποτὲ τέτ' α περιφρόνησιν σὶς μᾶζες, πού δημιουργοῦν κάθε φορὰ ἐπὶ ὀπως σὸν ἐκεῖνα τοῦ 1789, 1821,

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ

Γενικά

- Α. Ἀγγελοπούλου. Τὸ σχέδιο παραγωγικῆς ἐργασίας. Ἐνταίος, 24 Ἰουνίου.
Π. Γρανιτῆ. Τὸ πρόγραμμα τῆς ἐθνικοποιήσεως σὶν Γαλλία. Στὸ ἴδιο, 20 Ἰουνίου.
Ι. Δεσποτοπούλου. Ἀνοικοδόμησι... Στὸ ἴδιο.
Ε. Ἐπιφανίδης. Τὸ πρόβλημα τῆς ἀνοικοδομήσεως τῆς χώρας μῆς. «Τεχνικὴ», Μάιος—Ἰούνιος.
Δ. Λαμπαδαρίου. Γενικὸν σχέδιον ἀνασυγκροτήσεως καὶ ἀξιοποιήσεως τῶν πηγῶν τῆς χώρας μῆς. «Τεχνικὴ», Μάιος—Ἰούνιος.
Σ. Μάξιμου. Ἡ Ἑλλάδα εἶνε ἡ «πρέπει νά γίνε» βιώσιμη. Ἐνταίος, 24 Ἰουνίου.
Η. Μοργκεντάου. Αἱ βάσεις τῆς διεθνούς συνεργασίας καὶ τὸ σχέδιο Bretton Woods. «Ἑλλάς—Ἀμερικὴ», Μᾶς.
Δ. Μ. Τὸ βασικὸν πρόβλημα τῆς ἀνοικοδομήσεως. Ἐνταίος, 20 Μαΐου.
Η. Ματρωμάκου. Ἀστικοδημοκρατικὸς ἡ σοσιαλιστικὸς μετασχηματισμὸς. «Σοσιαλ. Ἐπιθ.», Ἰουλίου.
Ε. Φλώκου. Τὸ πρόβλημα τῆς πλήρους ἀπασχολήσεως μετὰ τὸν πόλεμον κατὰ W. Beveridge. «Οἶκον. Ἐμπ. Φύλλα», 5 Ἰουλίου.

1917 καὶ τὸ τελευταῖον τῆς ἐθνικῆς ἀντίστασης σὶς χώρες πού πάτησε ὁ φασισμός. Γιὰτὶ οἱ μικροὶ καὶ ἀγνωστοὶ ἥρωες τῶν λαῶν δημιούργησαν καὶ τὴν Μεγάλ' Ἰδέαν. Ἀπὸ δὴ καὶ πέρα ὁ σ. ἀναπτύσσει τὸ κοινωνικὸν τοῦ πιστεύω καὶ τὴς πολιτικῆς τοῦ πεποιθήσεως ἐνῶ σὶν δ' ὁ μέρος τῆς ἀπόψεως του γιὰ τὴν ἠθικοαξιολογικὴν ἀνασυγκρότησιν. Ὑποστηρίζει ὅτι ὁ κοινωνισμὸς καταργεῖ τὴν ἀτομικὴ πρωτοβουλία καὶ ὅτι ὁ σοβιετικὸς σοσιαλισμὸς ἰσοδυναμεῖ μετὰ φασισμόν ἐνῶ τὸν σοσιαλισμὸν τὸν βλέπει σὰ μὴ ν' ἀφελῶν μορφή τοῦ «ἐκκοινωνισμένου κράτους» κλπ. κλπ., καὶ γιὰ νά τὸ ὑποστηρίξει δ' αὐτὰ παραπέμψει σ' ἕνα γνωστὸ μανιφέστο τοῦ Ἐθνικοῦ Παμφοιτητικοῦ Συλλόγου πού ὁ Φῶτος Πολίτης τῶς χαρακτήρισε σὸν «φασιστικὴν ἀντιγραφὴν»! Δὲ θὰ παρακολουθήσωμε τὸν κ. Σ. σὶς σκέψεις του αὐτῆς.

Σημειῶνουμε ὀμως, σὰ γενικὸν συμπέρασμα ἀπὸ τὸ διάβασμα τοῦ βιβλίου τοῦ κ. Σ., ὅτι σὲ 295 σελίδες δέν φαίνεται νά προτείνει μῆτε μὴ λύση πού νά σ' ὀπριζέται σὶν ἀνάγκη τῆς ριζικῆς ἀλλαγῆς τῆς σημερινῆς σ' αὐτὰς κατὰστασης, μὴ λύση, πού δίνει αἰσῶδοξία καὶ πίστη σὶν ἐπιστήμονα καὶ τὸν ἐρευνητὴ πῶς ἡ χώρα τοῦ ἔχει ἀσφαλῶς ἱκανότητες πολλὰς παραγωγικῆς καὶ πλουτολογικῆς μ' αὐτῆς μποροῦν νά ἀναπτυχθοῦν μονάχα σὶν πλαίσια μῆς γενικώτερης κοινωνικῆς οἰκονομικῆς καὶ πολιτικῆς ἀνάπλασης! Ὁ κ. Σ. προτείνει σὰ «μεγάλες» λύσεις μερικῆς μικρομεταρρυθμίσεως τῶν «κακῶν ἐχόντων».

Ἀκόμα ἀντὶ νά δει σὶν ἔκτασιν τοῦ βιβλίου τοῦ σὲ μεγαλύτερον πλάτος τὰ ζωτικὰ τεχνικὰ καὶ οἰκονομικὰ ζητήματα προτιμᾷ νά πολιτικολογεῖ καὶ νά ἀξιοθολογεῖ ἀνάδυνα ἀλλὰ καὶ τόσο ἀνώφελα. Ὁμολογοῦμε μετὰ λύπη ὅτι πρέπει νά ποῖμε—γιὰ νά ἐκφράσωμε εὐλικρινὰ καὶ καθαρά τὴν γνώμην μῆς στοὺς ἀναγνώστες μῆς γιὰ τὸ βιβλίο πού κρῖνουμε, πῶς τέτοιου εἰδους τοποθέτησις καὶ ἀντιμετώπιση ἐνός ζητήματος τόσο μεγάλης ἐθνικῆς σημασίας ὀπως εἶναι ἡ ἀνασυγκρότησις γιὰ τὸν Ἕλληνα λαὸν σήμερον, τ' ὀλιγώτερον κακομεταχειρίσιν τοῦ θέματος.

ΝΙΚΟΣ ΜΙΧΑΗΛ

Γεωργία

- Κ. Γεωργίου. Ἡ ἀγροτικὴ ἀνοικοδόμησις σὶν Μωρηά. Ἀντερο Μωρηά, Ἰούνιος.
Καροβίου. Μέτρα γιὰ τὴν καταπολέμησιν τῶν ἐχθρῶν τῆς παραγωγῆς. «Γεωργικὴ», 2 Ἰουνίου.
Φ. Κ. Προστασία τῆς ἐγγωρίου οἰτοπαραγωγῆς. «Ἀντερο Μωρηά», Ἰούνιος.
Μ. Λοῖτη. Ἡ πεδιάδα τοῦ Εὐρώτα καὶ τ' ἀποξηραντικὰ ἔργα. «Ἀντερο Μωρηά», Ἰούνιος.
Σ. Νοτίου. Ἡ ἀμπελοργία μῆς. «Γεωργικὴ», 2 Ἰουνίου.
Χ. Παπάρογλου. Οἱ ἀγροτικὲς οἰκογενεῖς σὶν ἀνασυγκροτήσιν «Ἀντερο Μωρηά», Ἰούνιος.
Α. Παπαθανάση. Ὁ καπνὸς καὶ αἱ νέαι ἀγοραὶ καταναλώσεως. «Β. οἱ. Ἐπιθ.», Ἰουλίου.
Γ. Παπαναού. Ἡ γενετικὴ σὶν Ρωσία. «Τεχνικὴ», Μάιος—Ἰούνιος.
Κ. Σακκᾶ. Τὸ πρόβλημα τῆς παραγωγῆς γῆς. Ἐνταίος, 10, 24 Ἰουνίου, καὶ 8 Ἰουλίου.
Χ. Σοφράς. Συμβολὴ σὶν ἀγροτικὴν πολιτικὴν τῆς χώρας. «Κυκλαδικὴ Ἐπιθ.», Ἰούνιος.
Ν. Χωραφᾶ. Ἀρδεύσεις καὶ ἡλεκτρισμὸς. «Οἶκον. Χρον.», 1 Ἰουλίου.
... Ἡ ὀργάνωσις τῆς γεωργικῆς πίστες. «Γεωργικὴ», 2 Ἰουνίου.

Ἐμποριο

- Β. Νεφελοῦδης. Ἐξωτερικὸν ἐμπόριον καὶ ἰσοζύγιον ἐξωτερικῶν πληρωμῶν τῆς Ἑλλάδας. «Εργατικὴ», 1 Ἰουλίου.
Ν. Δ. Π. Ἡ ἐμπορικὴ συμφωνία Ἑλλάδος—Τουρκίας. «Οἶκον. Χρον.», 1 Ἰουλίου.
Γ. Σφαῖλου. Ἑλληνοβρετανικαὶ συναλλαγαί. «Παρατηρητὴς», Μᾶς.

Βιομηχανία

- Α. Δελγιάννη. Ἡ οἰκονομικὴ διάρθρωσις τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ βάσει τῆς ἐκβιομηχάνησιν τῆς χώρας. «Οἶκον. Χρον.», 1 καὶ 15 Ἰουνίου.
Ν. Δρίτσα. Ἡ ὀργάνωσις τῆς σιδηροβιομηχανίας Πειραιῶς. «Βιομηχ. Ἐπιθ.», Μᾶς—Ἰούνιος.
Α. Κυριλλίτης. Ἡ ἐπαναλειτοργία τῆς βιομηχανίας. «Οἶκον. Χρον.», 1 Ἰουνίου.
Α. Κώνστα. Ἡ βιομηχανία πετρελαίου σὶν Ἑλλάδα. Στὸ ἴδιο 1 Ἰουλίου.
Γ. Λαδᾶ. Πλεκτικὴ, ὕφαντικὴ, καλτισοποιία. «Βιομηχ. Ἐπιθ.», Ἰουνίου.
Μπουγά. Ἡ συμβολὴ τῶν Κυκλάδων σὶν Ἑλληνικὴν βιομηχανία. «Κυκλαδικὴ Ἐπιθ.», 1 Ἰουλίου.
Α. Πετρίδης. Ἑλληνικὴ ταπητουργία. «Βιομ. Ἐπιθ.», Μάιος—Ἰούνιος.
... Ἡ βιομηχανία τοῦ ξύλου. «Βιομηχ. Ἐπιθ.», Ἰουνίου καὶ Ἰουλίου.
... Συμβολὴ τῆς βιομηχανίας σὶν πόλεμον. «Βιομηχ. Ἐπιθ.», Ἰουλίου.
... Ἡ βιομηχανία τῆς Τουρκίας. «Οἶκον. Χρον.», 1 Ἰουνίου.
... Ἐλεγχος βιομηχανικοῦ κόστους καὶ βιομηχανίας. «Παρόν», 20 Ἰουνίου.

Ἡλεκτρικὴ ἐνέργεια

- Γ. Λάβδα. Τὸ ἐνεργειακὸν τῆς Μακεδονίας. «Πολιτ. Ἐπιθ.», 15 Μαΐου.
Γ. Πεζοπούλου. Ἐνεργειακαὶ ἀνάγκαι τῆς χώρας. «Οἶκον. Χρον.», 1 Ἰουνίου.
Μ. Μεσινικίδης. Τὸ ἐνεργειακὸν τῆς Μακεδονίας. «Πολ. Ἐπιθ.», 15 Μαΐου.
Μ. Μεσινικίδης. Ὑδατοπτώσεις ἡ λιγνίται. «Πολιτ. Ἐπιθ.», 1 Ἰουνίου.
Θ. Ραυτοπούλου. Τὸ ὕδρονῆλεκτρικόν μῆς πρόβλημα. Στὸ ἴδιο 1 Ἰουνίου.
Κ. Σουλτανίδης. Ὁ ρόλος τῶν ὕδατοπτώσεων. Στὸ ἴδιο.
Ν. Χωραφᾶ. Ἀεὶσος ἡλεκτρικὴ ἐξυπηρέτησις Θεοπύλης—Πρωτεύσεως—Πατρῶν. «Τεχνικὴ», Μάιος—Ἰούνιος.

Ὁρυκτοὶ πλοῦτοι

- Χ. Λαυιδ. Ὁ μεταλλευτικὸς πλοῦτος τῆς χώρας. «Πολιτ. Ἐπιθ.», 1 Ἰουνίου.
Σ. Κατράνης. Τὸ λιγνιτικὸν πρόβλημα τῆς χώρας. «Οἶκον. Χρονικά», 1 Ἰουλίου.

Κ. Λαγανά. Λιγνίται και ύδατοπτώσεις. «Πολιτ. Έπιθ.» 15 'Ιουλίου.
Γ. Ευνοπούλου. Η μεταλλευτική πολιτική της ΕΣΣΔ. «Οίκον. Χρον.» 1 'Ιουνίου.
Ι. Σολωμού. Ανάγκη επιστημονικής οργανώσεως των μεταλλείων «Βιομηχ. Έπιθ.» 'Ιουλίου.

Συγκοινωνίες

Α. Πίππα. Θαλάσσια μεταφορά. «Οίκον. Χρον. 1 'Ιουνίου.
» Χερσαία συγκοινωνία, Στο ίδιο 15 'Ιουνίου.
Ε. Ρούσσου. Το μέλλον της ναυτιλίας μας. «Πολιτ. Έπιθ.» 1, 15 'Ιουνίου.

Στέγαση—πολεοδομική

Κ. Στυλιανίδου. Η ύδρευσις των Αθηνών. «Πολιτ. Έπιθ.» 15 'Ιουλίου.
... Η στέγαση των πολεοπαθών στην Αγγλία. «Βιομ. Έπιθ.» Μάης.
... Αι πόλεις της αυριανής όπως τις σχεδιάζουν οι Άγγλοι. «Παρατηρητής», Μάης.
Ι. Δεσποτοπούλου. Η προσωρινή συγκρότηση—στέγαση. Στο ίδιο, 10 'Ιουνίου.

Συνεταιρισμοί

Α. Βογιατζή. Η έννοια των συνεταιρισμών, «Σοσιαλ. Έπιθ.» 'Ιουλίου.
Σ. Μαστρογιαννάκου. Ο ρόλος των συνεταιρισμών στην κατοχή και σήμερα «Εργατική», 1 'Ιουλίου.
Π. Ρόκου και Β. Δράκου. Η συνεταιριστική νομοθεσία. Στο ίδιο 'Ιούνης.
... Απόφασις του Ιου πανθεσσαλικού συνεδρίου συνισμών. «Γεωργική» Μάης.

Οικονομικά

Γ. Αγγέλου. Φορολογική πολιτική «Ανταίος» 8 'Ιουλίου.
Σ. Βαλιούλη. Τα νέα οικονομικά μέτρα της κυβερνήσεως. «Νέα Κοινωνία» 30 'Ιουνίου.
Δ. Γατόπουλου. Το δεύτερον δάνειον της άνεξαρτησίας. «Παρατηρητής», Μάης.
Π. Γ. Η κατάρευσις της σταθεροποίησης. 'Ανταίος 10 'Ιουνίου.
Π. Δέλημ. Ο προϋπολογισμός του 1945—1946 και οι ανάγκες της άνασυγκρότησης. «Κομ. Έπιθ.» 'Ιουνίου.
Γ. Κολόμβου. Οι κατευθύνσεις της οικονομικής πολιτικής. 'Ανταίος 20 Μάη.
Α. Κουκλέλη. Bretton Woods—Βάσις της οικονομικής άνορθώσεως. «Πολιτ. Έπιθ.» 'Ιουνίου.
Α. Σ. Λόλου. Τα φορολογικά μας ζητήματα. Έλεγχος των τιμών. «Βιομηχ. Έπιθ.» 'Ιουλίου.
Κ. Μαλατέστα. Το οικονομικό πρόβλημα των Κυκλάδων. «Κυκλδ. Έπιθ.» 1 'Ιουνίου.
Σ. Μαξίμου. Η οικονομία μας στα νύχια του 3 Ράιχ. «Ανταίος», 20 Μαΐου.
Β. Μπαρτζώτα. Οι βασικές κατευθύνσεις της οικονομικής μας ζωής. «Κομ. Έπιθ.» 'Ιούλη.
Δ. Μπάτση. Όλοκληρωτισμός στην οικονομία μας. «Ανταίος», 8 'Ιουλίου.
Δ. Μ. Πρόγραμμα άνοικοδόμησης, η έλεγχος τιμών. 'Ανταίος 24 'Ιουνίου.
Ν. Οι διεθνείς οικονομικοί οργανισμοί του Bretton Woods. Στο ίδιο 20 Μαΐου.
Ε. Πάσχου. Για μία διεθνή οικονομική συνεργασία. 'Ανταίος 24 'Ιουνίου.
Σ. Πουλόπουλος. Τα θεμέλια της οικονομικής μας άνασυγκρότησεως. «Οίκ. Έμπ. Φύλλα», 5 'Ιουλίου.
Ρ. Χριστούλα. Η οικονομική άνασυγκρότηση και το πρόγραμμα Βαρβαρέσου, «Σοσιαλ. Έπιθ.» 'Ιουλίου.

Α. Χρυσόχοι. Το πιστωτικόν χοήμα. «Παρόν», Μάης.
... Τα νέα φορολογικά μέτρα. «Οίκον. Χρον.», 1 'Ιουλίου.
... Πρωτότυπος Ισοσκέλις προϋπολογισμού. «Νέα Κοινωνία», Μάης.

Νομισματικά

Δ. Κούση. Το νομισματικόν ζήτημα. «Οίκ. Έμπ. Φύλλα», 20 'Ιουνίου.
Ν. Κωνσταντινίδη. Το διεθνές νομισματικόν πρόβλημα. «Οίκον. Χρον.», 15 'Ιουνίου.
... Ο πληθωρισμός εις τα κράτη της Μέσης Ανατολής και η αντιμετώπισίς του. «Βιομηχ. Έπιθ.», 'Ιουνίου.

Δημογραφικό

Σ. Β. Το δημογραφικό μας πρόβλημα. «Νέα Κοινων.», 30 'Ιουνίου, 15 'Ιουλίου.
Γ. Κορδάτου. Το δημογραφικό μας πρόβλημα και η πολιτική της δεξιάς. «Νέα Κοιν.», 30 'Ιουνίου.
Ν. Κωνσταντινίδη. Αί δυνατότητες μεταπολεμικής μεταναστεύσεως. «Οίκ. Έμπ. Φύλλα», 5 'Ιουνίου.

Υγεία

Β. Βαλαώρα. Κάθε Έλλην χάνει δεκαπέντε δλόκληρα χρόνια ζωής. «Πολιτ. Έπιθ.», 1 'Ιουνίου.
Υγιειν. Όμίλου. Διατροφή και άνοικοδόμηση. «Ανταίος», 24 'Ιουνίου.

Εκπαίδευση

Ν. Κιτσίκη. Η τεχνική παιδεία στα πλαίσια της άνοικοδόμησης. «Ανταίος», 20 Μάη, 10 'Ιουνίου.
Α. Σταματελάτου. Η μόρφωσις του άγροτοπαίδου. «Πολιτ. Έπιθ.», 15 'Ιουλίου.

Διάφορα

Α. Γαβαλά. Ανάγκη νέας διοικητικής διαιρέσεως. «Πολιτ. Έπιθ.», 'Ιουλίου.
Γ. Κόλλια. Η επάνδρωσις της υπαίθρου. «Πολιτ. Έπιθ.», 11 'Ιουνίου.
Σ. Κυδωνιάτη. Η θέση του ελληνικού χωριού. «Ανταίος», 24 'Ιουνίου, 8 'Ιουλίου.
Στ. Μαργαρίτη. Αντικείμενον και πεδίο της στατιστικής. «Οίκον. Έμπ. Φύλλα», 20 'Ιουνίου, 5 'Ιουλίου, 20 'Ιουλίου.
Ν. Μ. Η άνοικοδόμηση στην Αγγλία και οι προσεχείς έκλογ. «Ανταίος», 10 'Ιουνίου.
Δ. Τριποδάκη. Άμεσαι ανάγκαι της υπαίθρου και αντιμετώπισις των. «Τεχνική», Μάιος—'Ιούνιος.
Ε. Φλώκου. Η κοινωνική ασφάλισις στην Αγγλία. «Παρόν», 20 'Ιουνίου.
... Ο καταστατικός χάρτης του διεθνούς οργανισμού ειρήνης και ασφαλείας. «Κομ. Έπιθ.», 'Ιουλίου.
... Παγκόσμιος έλλειψις τροφίμων. «Παρατηρητής», Μάης.

ΔΙΟΡΘΩΣΗ

Στή «στιγμή» με τον τίτλο «Η άποψη του συλλόγου των ύπομηχανικών πτυχιούχων του Ε. Μ. Πολυτεχνείου» που δημοσιεύθηκε στο 4ο τεύχος του «Ανταίου», να γίνει στη σελίδα 119, 2η στήλη, 3ος στίχος η διόρθωσις: Η φράσις, «να κατατάξουμε την τεχνική εκπαίδευση σε Άνώτερη, Μέση και Κατώτερη», να διαβαστεί: «να κατατάξουμε την τεχνική εκπαίδευση σε Άνώτατη, Άνώτερη, Μέση και Κατώτερη».

● Η «ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ» ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

Ο «Ανταίος» σαν περιοδικό έλευθερης και άπροκατάληπτης έρευνας και μελέτης των προβλημάτων της άνοικοδόμησης έχει άνοιχτές τις στήλες του σε κάθε δημιουργική εργασία που συμβάλει στην αντιμετώπισι των προβλημάτων αυτών. Φιλοδοξεί άκόμα να γίνει ένας στίβος γόνιμης αντιπαράθεσης άπόψεων και λύσεων κι' είναι έτοιμος να δεχτεί και να συζητήσει την κριτική που θα του γίνει, άπ' οποιαδήποτε πλευρά κι' αν προέρχεται, άρκεί νάιναι καλόπιστη. Έβαλε όμως σαν άρχή να μην άπαντά σε διαστρεβλώσεις και κακόπιστους.

Όστόσο θα κάνει μία μοναδική εξαίρεση άπαντώντας σ' ένα, γεμάτο διαστρεβλώσεις και κακοπιστία, σχόλιο που δημοσιεύθηκε στη «Δημοκρατική Έπιθεώρηση» σχετικά με την έκδοσή μας, κι' αυτό μονάχα από σεβασμό προς τον τίτλο του περιοδικού αυτού.

Η «Δ. Ε.» μας επιτίθεται με Ιερή άγανάκτηση γιατί στη μελέτη για το πρόβλημα της παραγωγικής γής ο συνεργάτης μας κ. Σακαντάνης ύποστηρίζει με χειροπιαστά στοιχεία και αριθμούς, ότι ύπάρχουν δυνατότητες να έπεκταθεί το καλλιεργούμειο έδαφος και να έντατικοποιηθεί η γεωργική μας παραγωγή.

Άκόμα πιο άχαράκτηριστα είναι τα «εύφρολογήματα» που γράφτηκαν για ν' αντικρουσθεί το μέρος του άρθρου του κ. Κιτσίκη που άναφέρεται στην χρησιμοποίηση των άνεκμεταλλεύτων σήμερα ύδατοπτώσεων. Η άποψη πως «το ελληνικό ύδροηλεκτρικό πρόβλημα πρέπει ν' αντικρουστεί στο σκόλο του κι' όχι να ύποταχτεί στα ιδιωτικά συμφέροντα των έπιχειρηματιών... γιατί αν προσπαθήσουμε να έκμεταλλευτούμε άνεξάρτητα το κάθε ύδάτινο ρεύμα θα φτάναμε σε οικονομικό άδιέξοδο και θάχαμε σημαντική άπώλεια ποσού ενέργειας», άποψη που ύποστηρίζαν σχεδόν όλοι οι σοβαρότεροι μελετητές του ένεργειακού μας προβλήματος, για τους άναγνώστες της «Δ. Ε.» παρουσιάζεται με τη φράση «αν τα νερά μας γίνουν κομμουνιστικά!!! Και για να συμπληρωθεί η διαστρέβλωση και κακοπιστία ό σχολιαστής άποδίδει και στους δύο συνεργάτες μας την γνώμη πως άποκλείουν κάθε συμμετοχή του ξένου κεφαλαίου και της συμμαχικής βοήθειας στην αξιοποίηση των υλοτοπαραγωγικών πηγών του τόπου. Ρωτούμε την «Δημοκρατική Έπιθεώρηση» σε ποιά σελίδα και σε ποιά παράγραφο βρήκε γραμμένη μία τέτοια άποψη; Μήπως έννοεί την διαμαρτυρία, που έγινε από τις στήλες του «Ανταίου» γιατί τέθηκε σε Ιγχύ άμετάβλητη η παλιά σύμβαση για τα έργα του

ΣΤΙΓΜΕΣ

Άχελώου με τα σκανδαλώδη άποικιακά προνόμια που έδωσε η τεταρτοαυγουστιανή δικτατορία σ' έναν όμιλο ξένων κεφαλαιούχων;

Η εμπάθεια με την όποια αντιμετώπισθηκε η προσπάθεια που γίνεται από τις στήλες του «Ανταίου» μας έκανε να ψάξουμε να δούμε τι άπόψεις έχει διατυπώσει η «Δ. Ε.» για την Άνοικοδόμηση και την αξιοποίηση της Χώρας, πράγματα που αν δεν κάνουμε λάθος, ένδιαφέρουν μία «Νεοδημοκρατική πρωτοπορεία». Τα μόνα σχετικά άρθρα που βρήκαμε είναι δύο: του Α. Δεληγιάννη που άφορά τα πετρέλαια της Άλβανίας και ένα άνώνυμο για την έκμετάλλευση των ύδροηλεκτρικών έργων που μπορούν να γίνουν στις λίμνες της Άχρίδας και Μαλικής που βρίσκονται στο γιουγκοσλαβικό και άλβανικό έδαφος.

Έτσι έξηγείται γιατί όταν ό κ. Κιτσίκη γράφει για την άνάγκη της αξιοποίησης των άνεκμεταλλεύτων ύδατοπτώσεων του Άλιάκμονα και του Άχελώου ύποστηρίζει... «άριστέρες φαντασιές» άνεφάρμοστες από «έλλειψη κεφαλαίων» ενώ όσα γράφουνε οι καλοί μας «δημοκράτες» για τα ξένα πετρέλαια και τις ξένες ύδατοπτώσεις είναι προσγίωση σε πρακτικώτερες αντίληψεις που δεν χρειάζονται κεφάλαια αλλά μονάχα «ξερά κεφάλαια».

Είναι λυπηρό άλήθεια το κατάντημα των ανθρώπων αυτών που θέλουν να θεωρούνται «δημοκρατικοί» και μάλιστα της «Νεοδημοκρατικής πρωτοπορείας» όπως είναι οι έκδοτες της «Δημοκρατικής Έπιθεώρησης».

● Η ΑΦΙΞΗ ΤΟΥ Κ. ΛΕΜΑΝ

Η έπίσκεψη του Γενικού Διευθυντού της ΟΥΝΡΑ κ. Λέμαν και στη χώρα μας ήτανε μία Ικανοποιητική έκδήλωση ένδιαφέροντος του μεγάλου αυτού οργανισμού διεθνούς βοήθειας για την Έλλάδα. Όμως τα συμπεράσματα από τις έδώ συνομιλίες και την έπαφή του κ. Λέμαν με τους κρατικούς άρμόδιους δεν μπορούμε να πούμε ότι ήτανε εξ' ίσου Ικανοποιητικά.

Και πρώτ' άπ' όλα δεν δόθηκε η δημοσιότητα που πρέπει στις συζητήσεις που έγιναν με τον κ. Λέμαν γύρω από τα μεγάλα προβλήματα που άπασχολούν την χώρα μας. Δεν κάλεσαν ούτε τους ύπεύθυνους έπιστήμονες και τεχνικούς σε μία σύσκεψη όπου θα γινότανε άμοιβαία ανταλλαγή άπόψεων και γνώμων με τους άρμόδιους της ΟΥΝΡΑ. Άκόμα δεν κάλεσαν τους έκπροσώπους των

έπαγγελματικών οργανώσεων για τον ίδιο σκοπό.

Έτσι ό κ. Λέμαν έμαθε για την Έλλάδα μονάχα ό,τι οι άρμόδιοι ήθελαν να μάθει κι' από το στόμα των «είδικών» που διάλεξαν εκείνοι. Ο τρόπος αυτός της διαχείρισης των ένθικών μας ζητημάτων και Ιδιαίτερα των ζητημάτων της ξένης βοήθειας για την άνασυγκρότηση είναι όχι μονάχα έξω από κάθε έννοια σεβασμού της κοινής γνώμης και μάλιστα σε μία έποχή που δεν ύπάρχει κυβέρνηση που κατά τύπους τουλάχιστο να προέρχεται άπ' τη λαϊκή έτυμηγορία, αλλά δημιουργεί και τον κίνδυνο να παρασύρονται οι ξένοι οργανισμοί σε άπόψεις και μέτρα από άρμόδιους Υπουργούς και Υπερυπουργούς που άποδειχνοται άντιοικονομικά και βλαπτικά για το λαό.

Έτσι το ζήτημα της βιομηχανικής δραστηριοποίησης, της κοστολόγησης, του έλέγχου, το ζήτημα του λαδιού, το ζήτημα του τεχνικού έξοπλισμού της άγροτικής οικονομίας κ. λ. π. σκεπάζονται με σιωπή, που έξυπνηρετεί μονάχα τα ύποπτα συμφέροντα των κερδοσκόπων.

Ο λαός, ό έπαγγελματικός οργανώσεως, ό έπιστημονικός και τεχνικός κόσμος της χώρας μαθαίνουν μονάχα έκ των ύστέρων τα μέτρα της Κυβέρνησης.

Νομίζουμε πως πρέπει να σκεφτούν σοβαρώτερα πάνω σ' αυτό, και η ΟΥΝΡΑ και οι ξένοι «έμπειρογνώμονες» και σύμβουλοι του κ. Βαρβαρέσου και οι άλλοι άρμόδιοι κ. κ. Υπουργοί, γιατί η συνωμοσία αυτή της σιωπής είναι καιρός να σταματήσει.

● Τ' ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΓΓΛΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ

Ο «Ανταίος» χαιρετίζει μ' ένθουσιασμό τ' άποτελέσματα των Άγγλικών εκλογών πουδούσαν τη νίκη στο μεγάλο Δημοκρατικό Κόμμα των Έργατικών.

Σε προηγούμενο μας φύλλο ειδικός συνεργάτης μας, άσχολουμένος με το ζήτημα των Άγγλικών εκλογών, τόνισε ότι η έκλογική μάχη που δίνεται στην Άγγλία στηρίζεται κυρίως στο πρόγραμμα της άνοικοδόμησης που έμφάνισαν τα δύο μεγάλα κόμματα.

Το δίλημμα που μπήκε μπροστά στον Άγγλικό λαό είναι αν οι τύχες του θα έκακολουθοσαν να μένουν στα χέρια των μεγαλοβιομηχάνων, των λόρδων, των τράστ και των μεγάλων Τραπεζών ή αν θα παραμεριζόταν τα έμπόδια για να χτιστεί μία καινούργια κοινωνική ζωή.

Η συντριπτική νίκη του Έργατικού Κόμματος δείχνει ξεκάθαρα πως ό Άγγλικός λαός, όπως όλοι οι λαοί της Εύρώπης, έδωσε την έμπιστοσύνη του σ' εκείνους που άποβλέπουν στην άνοικοδόμηση σ' όφελος του λαού.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Γενικά

Δ. Γληνού: Τα σημερινά προβλήματα του Έλληνισμού. Σελ. 45. 2η έκδ. «Τα Νέα Βιβλία» 1945. Σειρά «Τα σημερινά προβλήματα».

Α. Το Έθνικό Πρόβλημα: 'Ανεξαρτησία και ανεξαρτησία. 'Η ολοκλήρωση της Έθνικης Ένωσης και η ασφάλεια. 'Η φιλοπατρία. 'Η συνεργασία με τους γειτονικούς λαούς.

Β. Το Πολιτειακό Πρόβλημα: 'Εσωτερική Δευσυρία και Δι-κή Κυριαρχία. Το Πολιτειακό. 'Η Αιτική Δημοκρατία. 'Η Αύ-τοδιοίκηση. 'Εθνικός Στρατός—'Εθνική Ασφάλεια.

Το τελευταίο αυτό έργο του Δ. Γληνού που έμεινε μισοτελειω-μένο συνοδεύουν στην έκδοση αυτή 2 άρθρα του και μία «ελ-σαγωγή» του Γ. Δ. Ζιούτου.

Γ. Χελιώπουλου: 'Η σύγχρονος θέση της θεωρίας της ανεργίας. Σελ. 32. Έκδ. Παπαζήσης, 1945.

Διερεύνηση των θεωρητικών εργασιών των τελευταίων κυρίως προπολεμικών ετών επί του προβλήματος της ανεργίας. 'Η με-λέτη γραφείσα από της έκδοσώς του έργου του Beveridge άπασχολείται με τη νέα αὐτή αντίληψη του προβλήματος της ανεργίας σε ύποσημείωση της τελευταίας σελίδας.

Διάφορα

Ν. Ζαχαριάδη: 'Ο 'Αληθινός Παλαμῆς. Σελ. 72. 4η έκδ. «Τα Νέα Βιβλία», 1945. Σειρά «Τα σημερινά προβλήματα».

Τὰ κριτήρια γιά τήν εξέταση τῆς Ἑλληνικῆς διανοήσεως. Οἱ διανοούμενοι καί τὰ θεμελιώδη προβλήματα τοῦ ἔθνους. Οἱ ιδεολογικῆς καί δημοκρατικῆς κατευθύνσεις τῆς Νεοελληνικῆς διανοήσεως. 'Ο Παλαμῆς στό «Δωδεκάλογο τοῦ Γύφτου» 'Η κοσμοθεωρία τοῦ Παλαμῆ. 'Η Μεθοδολογία του. 'Ο ἀληθινός Παλαμῆς γκρεμιστής τῶν ἀντιδραστικῶν συμβόλων καί δραμα-τιστής τοῦ καλύτερου μέλλοντος γιά τόν ἑλληνικόν λαόν καί τήν ἀνθρωπότητα.

Γ. Ζέρβου: Σύντομη μελέτη τῆς Νεοελληνικῆς Ἱστο-ρίας. Μέρος Α'. Σελ. 116. «Τα Νέα Βιβλία» 2η έκδοση 1945. 'Η Ἑλλάδα στά χρόνια τῆς Τουρκοκρατίας.

'Η γένεση τῶν προϋποθέσεων τῆς Νεοελληνικῆς Κοινωνίας. 'Η ἐθνικοαπελευθερωτική ἐπανάσταση τοῦ 1821.

Σ. Μάξιμου: 'Η Αὐγή τοῦ Ἑλληνικοῦ Καπιταλισμοῦ. (Τουρκοκρατία 1685 — 1789). Σελ. 157. Έκδ. Καραβία 1945. Σειρά «Πολιτική Βιβλιοθήκη» Νο 4.

'Ανέκδοτα ἐπίσημα ἔγγραφα καί πίνακες, ἀπό τὰ ἀρχεῖα τοῦ ὑπουργείου ἑσωτερικῶν τῆς Γαλλίας καί τοῦ ἐμπορ. ἐπιμελη-τηρίου τῆς Μασσαλίας. Παρατηρήσεις καί σχόλια γιά τήν οί-κονομία τῆς ἐποχῆς.

Γ. Ζιούτου: 'Ο τύπος στή λαϊκή δημοκρατία. Σελ. 48. «Τα Νέα Βιβλία» 1945.

Γενικές ἀπόψεις γιά τόν τύπο στήν καπιταλιστική ἐποχή. Χαρακτηριστικά τοῦ Ἑλληνικοῦ τύπου. Μέτρα γιά τήν ἀνοι-κοδόμησιν ἑνός ἐθνικοῦ (λαϊκοῦ) τύπου.

Ι. Φλαμπουράρη: Συστήματα Μονάδος ἡλεκτρικῶν καί μαγνητικῶν μεγεθῶν. Σελ. 120 χωρίς ἐκδοτή, 1945.

'Ο συγγραφέας ἐξετάζει τὸ πρόβλημα τῆς συγκροτήσεως συ-στήματος μονάδων γιά τὰ ἡλεκτρικά καί μαγνητικά μεγέθη. Προτάσσει σύντομη εἰσαγωγή στή θεωρία τῶν μετρήσεων ὅπως ἐπίσης καί σύντομη ἀνάπτυξη τῆς θεωρίας τῶν διαστά-σεων στή φυσικά μεγέθη, σέ τρόπο πού νά μπορεῖ κατόπιν νά ἐξετάσει τὸ πρόβλημα τοῦ σ' ὅλην του τή γενικότητα. Στό κῆ-ριο μέρος τοῦ βιβλίου ἐξετάζει τὰ διάφορα συστήματα μονά-δων πού ἔχουν χρησιμοποιηθεῖ μέχρι σήμερον καί τίς σχέσεις μεταξύ τῶν. Τὸ βιβλίο θά εἶναι πολὺ χρήσιμο σ' ὅσους ἀσχολοῦνται μὲ τὴν ἡλεκτροτεχνία καί γενικά μὲ τὰ ἡλεκτρονικά φαινόμενα.

Λ. Χατζηκυριακός: Ἀθήνα. 'Η μελέτη τῆς ὑπηρεσίας Δημοσίων Ἔργων «Αἱ πολεμικαὶ ζημίαι καί τὸ μελλοντικόν πρόγραμμα τῶν Δημοσίων Ἔργων, Ἀθήναι, Ἰούλιος 1944», τυπώθηκε σὲ 50 ἀντίτυπα, θεωρεῖται ἐμπιστευτικὸν καὶ μόνον ὁ Ὑπουργὸς τῶν Δημοσίων Ἔργων μπορεῖ νὰ τὸ παραχωρή-σει. Τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου «Τεχνικά ἔργα καὶ Βιομηχανία διὰ τὴν πρώτην ἀνασυγκροτήσιν τῆς Χώρας, Νοέμβριος 1944» εἶναι γραφομηχανημένον καὶ μόνον ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐπιμελητηρίου μπορεῖ νὰ ἐπιτρέψει τὴ μελέτη του.

Δημόσια Βιβλιοθήκη Κερκύρας. Μᾶς εὐχαριστεῖ ἡ πληροφορία γιά τὴν ζήτησιν τοῦ «Ἀνταῖου» στήν πόλιν σας. Στείλαμε τὰ τεύχη πού ζητήσατε.

Κώστα Χανιώτη, Θεσσαλονίκη. Μὲ συγκινοῦν τὰ λόγια καὶ οἱ ἀντιλήψεις ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῆς Θεσσαλονίκης. Θὰ κά-νουμε ὅ, τι μποροῦμε. Μὰ πιστεύομε πὼς δὲ θὰ χρειασθεῖ.

Νικόλαο Ἀγγελόπουλο, Πειραιᾶ. Χαρήκαμε γιά τὸ γεμάτο θέρη γράμμα σας. Τὴν κατάταξιν τοῦ περιοδικοῦ πού ζητᾶτε εἶναι δύσκολον νὰ τὴν κάνομε. 'Ο «Ἀνταῖος» π. χ. ἀ-νήκει τόσο στὸν κύκλον τῶν οἰκονομικῶν καὶ τῆς τεχνικῆς όσο καὶ στὸν πνευματικόν. 'Η πνευματικὴ ἀνοικοδόμησις ὅσο καὶ τὰ θέματα ἀπὸ τὸν πνευματικόν κύκλον θὰ πᾶρουν σημαντικὸ μέ-ρος στὶς σελίδες του.

Βοηθοὺς τοπογράφους ἢ Τεχνικοὺς βοηθοὺς Δη-μοσίων Ἔργων. Διαβάσαμε μὲ μεγάλο ἐνδιαφέρον τὸ ἔγγρα-φόν σας. Θὰ δώσωμε δημοσιότητα στὸ περιεχόμενον τοῦ μόλις ἔχομε χωρὸ.

Διονύσιο Μιχαλάκη, Ζάκυνθος. Ἐνισχυτικὸν τὸ ὁλόθερ-μο γράμμα σας. Ὅπως σημειώσαμε παραπάνω ὁ πνευματικὸς τομέας θὰ ἀντιπροσωπευθεῖ ἐπ'αἵμα σὲν περιοδικὸν μᾶς.

Ἀρχές Αὐγούστου

ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ

τὸ 4ο τεύχος τῆς

«Γεωργικῆς»

Τεχνική - Οἰκονομική - Συνεταιριστική - Ἐπιθεώρηση

Μερικὰ ἀπὸ τὰ περιεχόμενα τοῦ 4ου τεύχους:

Ἑγγειοβελτιωτικὰ ἔργα

Ἀγελαδοτροφία Ἀττικῆς

Τὸ ζήτημα τῶν καπνῶν «λεῖα πολέμου»

Ἡ συγκέντρωση τῶν χωρικῶν καπνῶν

Τὸ πρόβλημα τῶν λιπαρῶν οὐσιῶν καὶ τοῦ λαδίου

Ἡ πατάτα Τεγέας

Τὰ τρακτέρ πού μᾶς στέλνουν

Γιὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς βαμβακοπαραγωγῆς

Ζητήματα σιτοπαραγωγῆς

Οἱ διαγόμες τῆς Οὐνρα καὶ οἱ Συνεταιρισμοί

“ΖΩΓΙΑ”

Ἡ ζωὴ, οἱ σκέψεις κι' ὁ θά-
νατος τῆς δρυλικῆς ἡρωί-
δας τῆς Σοβ. νεολαίας Ζώ-
γιας Κοσμεντεμιάνσκαγια.

Κυκλοφόρησε μεταφρασμέ-
νο ἀπ' τὰ Ρούσσικα σὰν ἐκ-
δοση τῆς «Νέας Γενιάς» τὸ
βιβλιαράκι τοῦ Π. Λιντόβ

“ΖΩΓΙΑ”

“ΝΕΑ ΓΕΝΙΑ”

ΟΡΓΑΝΟ ΤΟΥ Κ. Σ. ΤΗΣ ΕΠΟΝ

Τὸ περιοδικὸ τῆς Ἑλληνικῆς Νεολαίας πού μελετᾷ τὰ προβλή-
ματά της κι' ἐκφράζει τοὺς πόθους της.

Τὸ περιοδικὸ πού δίνει στους νέους τὴ μόρφωση, τὴ χαρὰ, καὶ τὴν
προοδευτικὴ διαπαιδαγώγησιν, κυκλοφορεῖ κάθε 1η καὶ 15η τοῦ μηνῆ.

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ: Οἱ καλύτεροι λογοτέχνες καὶ παιδαγωγοί.

ΖΗΤΕΙΣΤΕ ἀπ' τὰ περίπτερα καὶ τοὺς ἐφημεριδοπώλες τῆ

“ΝΕΑ ΓΕΝΙΑ”

"ΤΑ ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ," Α. Ε.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ 4 — ΤΗΛΕΦ. 35.347

ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΕ :

Γ. ΖΕΒΓΟΥ: ΣΥΝΤΟΜΗ ΜΕΛΕΤΗ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Επιστημονική μελέτη της νεοελληνικής Ιστορίας για τη σωστή κατανόηση των ιδιομορφιών της νεοελληνικής κοινωνίας και τη γνώση των Ιστορικών προβλημάτων της, της πορείας, της πάλης για τη λύση τους, του γιατί δεν λύθηκαν και πώς θα λυθούν.

Τό απαραίτητο βοήθημα κάθε Έλληνα για να μάθη την αληθινή Ιστορία του έθνους του.

Πωλείται σ' όλα τα βιβλιοπωλεία

Δύο Ρωσικά 'Αριστουργήματα
ΗΛΙΑ ΕΡΕΝΜΠΟΥΡΓΚ

ΧΩΡΙΣ ΑΝΑΣΑ

• 'Η ζωή στη Σοβιετική
Ρωσία

ΓΑΛΛΙΑ 1943

• 'Η μεγαλειώδης αντίσταση
του Γαλλικού Λαού

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΟΡΥΔΑΛΟΥ - ΣΤΑΔΙΟΥ 51

"ANTAEUS,"

FORTNIGHTLY REVIEW DEVOTED TO THE STUDY
OF THE PROBLEMS OF REHABILITATION
AND RECONSTRUCTION

CONTENTS

Education and Reconstruction.	K. Despotopoulos Lecturer in Athens University.
Internal Organization of Industrial Enterprises.	D. Angelopoulos Engineer and Lecturer
Agrarian Reform in Hungary.	Z. Razine
French youth aiding France's Reconstruction	Helen Kandylis
Points	
Book Review	
Periodical Review	
Correspondence	

"ANTÉE,"

REVUE BIMENSUELLE POUR L'ETUDE
DES PROBLÈMES DE LA RECONSTRUCTION

SOMMAIRE

Education et Reconstruction	K. Despotopoulos Professeur Aggrégé à l'Université d'Athènes
L'organisation du travail dans les entreprises industrielles	D. Angelopoulos Ingénieur Dipl -- Pro- fesseur Aggrégé
La réforme agraire en Hongrie	Z. Razine
La jeunesse Française dans la Reconstruction	Helen Kandylis Membre du Conseil de la Ligue Franco- hellénique
Mises au point	
Bulletin des livres et périodiques	
Critique du livre	
Correspondence	

Συνδρομές:

Για έξη μήνες δραχ. 1.200

Για τρεις μήνες δραχ. 600

Διαφημίσεις:

Όλοκληρη σελίδα δραχ. 16.000

Μισή σελίδα δραχ. 9.000